

SLUŽBENI VJESENNIK VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

SLUŽBENO GLASILO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I GRADOVA:
IVANEC, LEOGLAVA, LUDBREG, NOVI MAROF I VARAŽDINSKE
TOPLICE, TE OPĆINA: BEDNJA, BERETINEC, BREZNICA, BRE-
ZNIČKI HUM, CESTICA, DONJI MARTIJANEĆ, DONJA VOĆA,
GORANJI KNEGINEC, JALŽABET, KLENOVNIK, LJUBEŠĆICA,
MALI BUKOVEC, MARUŠEVEC, PETRIJANEĆ, SRAČINEC, SVETI
ĐURĐ, SVETI ILIJA, TRNOVEC BARTOLOVEČKI, **2006.**
VELIKI BUKOVEC, VIDOVEC, VINICA I VISOKO

BROJ: 17 — Godina XIV

Varaždin, 11. srpnja 2006.

List izlazi po potrebi

SADRŽAJ

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA AKTI SKUPŠTINE

28.	Regionalni operativni program Varaždinske županije	1061	34.	Pravilnik o načinu korištenja poticaja za razvoj proizvodnje mlijeka i mesa u sklopu programa »MILKO-VZ« na području Varaždinske županije	1119
29.	Odluka o dodjeli nagrada Varaždinske županije za 2006. godinu	1116	35.	Zaključak o prihvaćanju projekta »MILKO-VZ« i Pravilnika o načinu korištenja poticaja za razvoj proizvodnje mlijeka i mesa u sklopu projekta »MILKO-VZ« na području Varaždinske županije	1120
30.	Odluka o osnivanju trgovačkog društva POSLOVNE ZONE d.o.o. za djelatnosti u svezi s izgradnjom, organizacijom i upravljanjem poduzetničkim i slobodnim zonama	1117	36.	Zaključak o prihvaćanju Izvješća o radu Javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada sjeverozapadne Hrvatske	1121
31.	Odluka o osnivanju trgovačkog društva CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM VARAŽDINSKE ŽUPANIJE d.o.o. za proizvodnju i usluge	1117	37.	Rješenje o imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda	1121
32.	Odluka o distribucijskoj telekomunikacijskoj kanalizaciji	1118	38.	Rješenje o razrješenju i izboru jednog člana Komisije za statutarno-pravna pitanja Županijske skupštine Varaždinske županije	1122
33.	Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o određivanju vanjske granice neuređenog inundacijskog pojasa lijeve i desne obale potoka Bela na potezu od rkm 0 + 000 do rkm 1 + 090	1119			

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

AKTI SKUPŠTINE

28.

Na temelju odredbe članka 19. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«

broj 19/01 i 3/06), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

REGIONALNI OPERATIVNI PROGRAM Varaždinske županije

I.

Županijska skupština Varaždinske županije donosi Regionalni operativni program Varaždinske županije (ROP) kao temeljni dokument na kojem Županija zasniva svoj gospodarski i socijalni razvoj u periodu od 2006. do 2013. godine.

II.

ROP je rezultat zajedničkog rada svih županijskih dionika s područja gospodarskog i društvenog života, predstavnika jedinica lokalne samouprave, institucija, tvrtki i pojedinaca koji su aktivno sudjelovali u svim fazama izrade zajedničkog strateškog programa kroz radne grupe i Partnerski odbor, te svojim primjedbama i sugestijama doprinijeli ukupnoj kvaliteti ROP-a. Agencija za razvoj Varaždinske županije AZRA i Institut za međunarodne odnose koordinirali su aktivnosti i pomoći oblikovanje vizije županije, postavljanju prioriteta, ciljeva i mjera kojima će se ROP provesti u djelu.

Partnerski odbor dogovorio je slijedeću viziju za razdoblje obuhvaćeno ROP-om: »Varaždinska županija gradi svoju ekonomsku i socijalnu snagu u uravnoteženoj sredini stvarajući konkurenntske prednosti dugoročnim ulaganjem u obrazovanje, inovativnost i praktičnu primjenu znanja svakog pojedinca, tvrtke i institucije«. Varaždinska županija će stoga prvenstveno kroz oslanjanje na vlastite izvore u suradnji s privatnim kapitalom, a tražeći podrušku na razinama hrvatske države i EU uz participaciju jedinica lokalne samouprave svoje djelovanje usmjeriti na projekte koje smatra prioritetima.

III.

Agencija za razvoj Varaždinske županije AZRA upravlјati će provedbom ROP-a i njeni će stručnjaci koordinirati aktivnosti vezane za redovite dopune i izmjene u skladu s promjenama globalne ekonomske i društvene situacije, te će raspisivati natječaje i procjenjivati usklađenost prijavljenih projekata s ciljevima ROP-a.

Partnerski odbor osnovan tokom izrade ROP-a tijelo je koje će predlagati prioritete razvoja u skladu s ROP-om i davati preporuke Županijskom poglavarstvu i Županijskoj skupštini bazirane na ROP-u.

Na prijedlog Partnerskog odbora Županijsko poglavarstvo donosi konačnu odluku o svim projektima prijavljenim za podršku Županije u skladu s preporukama AZRA-e. Partnerski odbor otvoren je za sudjelovanje svim dionicima sa županijske razine zainteresiranim za napredak gospodarskog i društvenog života naše regije.

IV.

Ovaj Regionalni operativni program Varaždinske županije objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

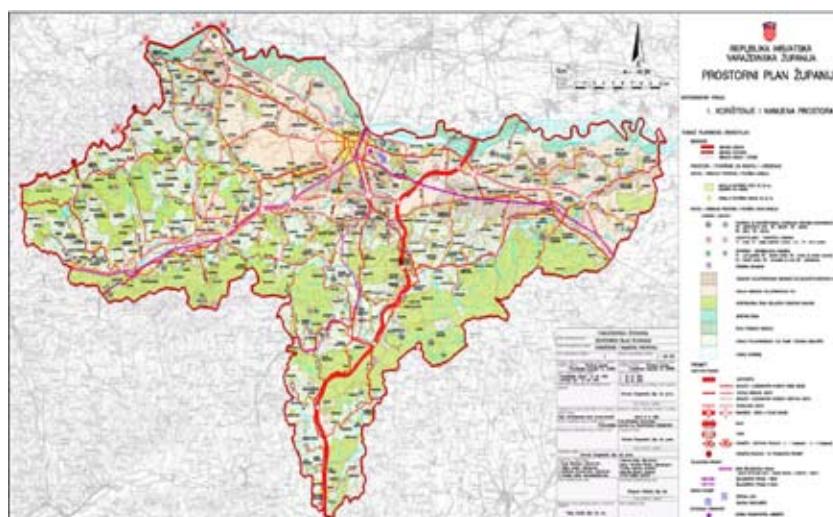
KLASA: 302-01/06-01/8

URBROJ: 2186/1-01-06-2

Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

REGIONALNI OPERATIVNI PROGRAM VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2006. - 2013.

UVODNA RIJEČ ŽUPANA

Poštovani,

Temeljno polazište i ove regionalne kao i nacionalne strategije je stvaranje podloge za ostvarivanje rasta, razvoja, zapošljavanja, socijalne uključenosti i pravednosti s istovremeno usklađenim djelovanjem na nizu strateških područja. Znanje, obrazovanje, infrastruktura, informacijska povezanost i socijalna kohezija moraju biti praćeni novom ulogom države općenito, a posebno na razini lokalne i regionalne samouprave ulogom djelotvornog servisa građana i poduzetnika.

Varaždinska županija gradi svoju ekonomsku i socijalnu snagu u uravnoteženoj sredini stvarajući konkurentske prednosti dugoročnim ulaganjem u obrazovanje, inovativnost i praktičnu primjenu znanja svakog pojedinca, tvrtke i institucije. Varaždinska županija će stoga prvenstveno kroz oslanjanje na vlastite izvore u suradnji s privatnim kapitalom, a tražeći podršku na razinama hrvatske države i EU, uz participaciju jedinica lokalne samouprave, svoje djelovanje usmjeriti na obrazovanje, zdravstvo, ekološke projekte i razvoj infrastrukture.

Tijekom izrade ROP-a glavnu ulogu imalo je partnerstvo i konzultacije na najširoj osnovi, bez čega bi bilo nezamislivo i nemoguće izraditi kvalitetan ROP od kojeg će imati koristi svi stanovnici naše Županije. Posebno je do izražaja došla uloga gradova i općina, koji su tijekom izrade ROP-a pružali doista veliku i ključnu podršku svim aktivnostima i osobnim učešćem u postavljanju vizije, određivanju prioriteta, ciljeva i mjera, aktivno sudjelovali u svim fazama izrade našeg zajedničkog strateškog programa. Pored njih u izradi ROP-a sudjelovali su svi relevantni županijski sudionici u razvoju s područja gospodarskog i društvenog života i svojim primjedbama i sugestijama doprinijeli ukupnoj kvaliteti ovog županijskog operativnog programa.

Možemo također reći da je partnerstvo u izradi ROP-a stvoreno tijekom radionica, sastanaka i različitih diskusija koje su se vodile u svrhu izrade što kvalitetnijeg konačnog prijedloga, postalo osnovom za održivost postavki Županijskog operativnog programa u godinama koje su pred njim. Pristup koji je korišten (odozdo prema gore) pokazao se kao izuzetno kvalitetan jer su tako mobilizirani ljudski potencijali u gradovima i općinama naše Županije pri čemu je došla do izražaja njihova spremnost da sudjeluju u kreiranju vlastitog razvoja kroz ROP.

Zahvaljujem Vam svima na uloženom trudu,

Radimir Čačić
župan

SAŽETAK

Regionalni operativni program (ROP) Varaždinske županije izradile su županijska Radna grupa, Partnerski odbor i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) u suradnji sa stručnjacima Instituta za međunarodne odnose (IMO) iz Zagreba, a prema metodologiji pre-

poručenoj od nadležnog Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja Republike Hrvatske.

Sukladno usvojenoj metodologiji, Regionalni operativni program Varaždinske županije (ROP VŽ) sadrži:

- I) osnovnu analizu stanja na području Varaždinske županije;
- II) SWOT analizu;
- III) županijsku razvojnu viziju i strateške ciljeve, prioritete i mjere;
- IV) analizu usklađenosti ROP-om određenih ciljeva/prioriteta/mjera s nacionalnim razvojnim ciljevima i razvojnim ciljevima i načelima EU;
- V) analizu postojećih razvojnih projekata i projektih ideja;
- VI) plan provedbe predložene strategije s institucijama zaduženim za provedbu predloženih aktivnosti te mehanizmima provedbe;
- VII) metodologiju za praćenje i vrednovanje provedbe predviđenih aktivnosti s indikatorima uspešnosti u ostvarivanju zacrtanih ciljeva.

Osnovna analiza daje pregled stanja, trendova, problema i potreba Varaždinske županije, strukturirano u sljedeća četiri osnovna područja: prirodnih resursi, okoliš i infrastruktura; gospodarstvo (struktura gospodarstva, analiza značajnijih gospodarskih sektora, prostorni raspored gospodarskih djelatnosti, vanjskotrgovinska razmjena, finansijska sposobnost i ulaganja, zapošljavanje); društvene djelatnosti (kultura, obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb) te područje upravljanja razvojem (civilno društvo, javna uprava i jedinice lokalne samouprave, međuzupanijska, prekogranična i međuregionalna suradnja).

Analizom postojećeg stanja utvrđeni su trenutni ključni razvojni problemi odnosno izazovi:

Stvaranje povoljne gospodarske strukture - Trenutno stanje obilježeno je značajanim udjelom zastarjelih, niskoakumulativnih, radno-intenzivnih industrija (tekstilna i kožarska), bez dovoljno perspektivnih programa i prilika za restrukturiranje i opstanak. Ciljevi su porast profitabilnosti gospodarskih grana, odnosno konkurentnost proizvoda i usluga kroz promjenu gospodarske strukture ka visokoakumulativnim djelatnostima, optimalizaciju proizvodnih procesa, te kroz ulaganje u moderne tehnologije.

Povezivanje tvrtki unutar i između srodnih gospodarskih grana (klasterizacija) potaknulo bi daljnji razvoj poduzetničkih aktivnosti, olakšalo pristup modernim tehnologijama i novim znanjima, omogućilo bi zajedničke marketinške aktivnosti i povećalo konkurentnost proizvoda i usluga na domaćem i inozemnom tržištu. Indirektno, porastom proizvodnje i prodaje stvorili bi se uvjeti za nova radna mjesta. Glavna prepreka intezivnoj klasterizaciji još uvijek je nedovoljna infomiranošć o koristima koje se mogu ostvariti ovakvim načinom udruživanja. Sve je interesantnije povezivanje s europskim regionalnim klasterima u svrhu jačanja na međunarodnom tržištu.

Obrazovni programi pripremljeni prema potrebama gospodarstva - neprilagođeni obrazovni programi, name, dovode do velikog nesrazmjera između ponude i potražnje na tržištu radne snage te visoke razine

dugoročne i strukturne nezaposlenosti. Preduvjet unapređenja stanja je osiguravanje uvjeta za stručno obrazovanje i stjecanje dodatnih znanja i vještina potrebnih za uspješno poslovanje, posebice u malom i srednjem gospodarstvu.

Izgradnja i jačanje tehnološke infrastrukture - nedovoljno je osmišljen sustav podrške javnih institucija i organizacija za tehnološki razvoj. Cilj je omogućiti intenzivnu suradnju znanstvenih i istraživačkih institucija te visokoškolskih ustanova s gospodarstvom, otvaranje inkubatora, poduzetničkih centara i ostalih oblika tehnološke infarstrukture potrebne za razvoj poduzetništva.

Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta - poljoprivredno je zemljište na području Varaždinske županije usitnjeno i raštrkano (male parcele s proizvodnjom isključivo za vlastite potrebe), ne postoji osvještenost o važnosti i prednostima udruživanja i zajedničkog nastupa na tržištu, pa stoga niti interes i volja za taka procese, a ne koriste se niti moderne tehnologije u poljoprivrednom gospodarenju. Začeci rješavanja problema su u procesu sređivanja zemljišnjih knjiga i poticanju poljoprivrednog stanovništva na kupnju susjednih zemljišta, te udruživanje poljoprivrednika.

Uključivanje prirodne i kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu Županije - s ciljem stvaranja autohtone turističke ponude, a time i dodatnog izvora prihoda za stanovnike Županije, te kvalitetnijeg gospodarenja kulturnim i prirodnim resursima, potrebno je provesti sustavnu valorizaciju prirodne i kulturno-povijesne baštine, te osmisлити nove turističke sadržaje, kroz suradnju gospodarskih subjekata koji se bave turizmom i ili proizvodnjom/uslugama za turizam i relevantnih razvojnih institucija.

Razvoj sustava zaštite okoliša i gospodarenja prostorom - u svim segmentima, od praćenja stanja i kvalitetnijeg izvještavanja o svim temama okoliša (voda, zrak, tlo, biološka i krajobrazna raznolikost, buka, otpad i sl.), preko mjera edukacije i osvješćivanja, do izgradnje potrebne infrastrukture (u prvom redu, sustava gospodarenja otpadom i sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda).

Visoki životni standard stanovništva, ugodna radna i životna sredina - u tu svrhu potrebno je i dalje jačati primarnu zdravstvenu zaštitu dostupnu svim stanovnicima Županije te povećati ulaganja u sekundarnu zdravstvenu zaštitu. Poticati preventivne zdravstvene programe, izgraditi i urediti sportske terene i dvorane. Unaprijediti kvalitetu života socijalno ugroženih skupina te omogućiti razvoj rubnih područja Županije s naglašenim teškoćama u razvoju.

Zaključci osnovne i SWOT analize ukazali su na specifične i raznolike mogućnosti i koncepcije razvoja Županije koje objedinjene vode k izgradnji društva znanja u ugodnoj životnoj i radnoj sredini, temeljem čega su Radna skupina, Partnerski odbor i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) definirali sljedeću razvojnu viziju Varaždinske županije:

»Varaždinska županija gradi svoju ekonomsku i socijalnu snagu u uravnoteženoj životnoj sredini stvarajući konkurentске prednosti dugoročnim ulaganjem u obrazovanje, inovativnost i praktičnu primjenu znanja svakog pojedinca, tvrtke i institucije.«

Takvom vizijom Varaždinska županija iskazuje nakonu da postane gospodarski i socijalno snažna i konkurentna Županija, s visokim standardom življjenja, ravnomjerno zastupljenim na svom cijelokupnom području.

Način na koji će to ostvariti jest sustavnim ulaganjem u ljudske resurse, znanje, inovacije, istraživanja i razvoj; korištenjem novih tehnologija, te brigom o očuvanju i održivom korištenju prirodnih resursa i postojeće bogate kulturne i prirodne baštine. Otvorenost za nova znanja pokazuje spremnost i poziv Županije za suradnjom sa susjednim županijama i državama te ostalim regijama u svijetu.

Temeljem utvrđene vizije, Radna grupa, Partnerski odbor i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) odredili su sljedeća tri strateška razvojna cilja Varaždinske županije:

Cilj 1: Razvoj policentrički uravnoteženog konkurentnog gospodarstva

Cilj 2: Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa

Cilj 3: Zaštita okoliša, racionalno gospodarenje prostorom i razvoj infrastrukture

Strategija ostvarenja postavljene vizije i strateških ciljeva određena je na način da su se unutar svakog cilja definirali ključni razvojni prioriteti te skup mjera za njihovo ostvarivanje. Ukupno je, kroz tri strateška cilja, definirano sljedećih 11 razvojnih prioriteta:

Prioritet 1: Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine

Prioritet 2: Očuvanje okoliša

Prioritet 3: Poboljšanje prometne infrastrukture

Prioritet 4: Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva

Prioritet 5: Povezivanje i umrežavanje gospodarstva

Prioritet 6: Razvoj poljoprivrede

Prioritet 7: Kvalitetno obrazovanje dostupno svima

Prioritet 8: Poticanje zdravog života stanovništva

Prioritet 9: Razvoj lokalnog tržišta rada

Prioritet 10: Razvoj civilnog društva

Prioritet 11: Razvoj ljudskih resursa za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem

Razrada pojedinačnih mjera uz opis mjere i ključne aktivnosti sadrži precizno definirane korisnike te indikatore za vrednovanje razine doprinosa pojedine mjere konkretnoj prioritetnoj aktivnosti.

Svaka mjera opisana je i obzirom na njezinu usklađenost / doprinos ostvarenju horizontalnih razvojnih

prioriteta definiranih na razini Europske unije. Očuvanje okoliša, korištenje informacijskih tehnologija, ravnomjerni razvoj, jednakost spolova, zaštita ljudskih prava i ostvarenje demokracije te partnerstvo za razvoj prioriteti su koji se ostvaruju direktno ili indirektno kroz svaku od predloženih mjeru ROP-om Varaždinske županije.

Konačno, ROP će se ostvarivati pojedinačnim projektima za čije vođenje će biti zadužen javni sektor. U vezi s tim, provedene su aktivnosti prikupljanja projekata i projektnih ideja te su definirani kriteriji za njihov odabir.

Svi razvojni projekti i projektne ideje koje je Županija zaprimila putem javnog poziva ili kroz direktnu komunikaciju sa sudionicima u razvoju nalaze se u bazi projekata (*pipeline*).

Odabrane projektne ideje u skladu su s iskazanom razvojnom strategijom, te predstavljaju operacionalizaciju definiranih ciljeva, prioriteta i mera. Pripremljene su i prema okvirima postavljenim u postojećim županijskim razvojnim dokumentima i planovima te sektorskim strategijama i razvojnim planovima na nacionalnoj razini.

Kriteriji za odabir projekata pripremljeni su od strane Radne grupe, Partnerskog odbora i Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), a uključuju usklađenost s ciljevima i prioritetima postavljenim u ROP-u i razinu pripremljenosti projektne dokumentacije (projekti spremni za provedbu, projekti koji zahtijevaju cijelovitu procjenu izvedivosti, projekti za koje nije izrađena pred-studija i prijedlozi projekata, tj. projektne ideje).

U prvoj fazi provedbe ROP-a podržat će se provedba projekata koji imaju potpuno pripremljenu dokumentaciju.

Prvim pozivom za iskazivanje interesa prikupljeno je 97 projektnih prijedloga. Osim njih, uvidom u strateške dokumente i planove na razini Županije i jedinica lokalne samouprave, identificirano je još 185 potencijalnih projektnih prijedloga. Ukupni broj prikupljenih prijedloga za izradu projekata iznosi 282.

Čak 57% prikupljenih projekata su prijedlozi/ideje koje tek treba razviti u projekte. Od 43% projekata koji se nalaze u različitim fazama pripremljenosti za provedbu, 9% otpada na projekte za koje još nije izrađena pred-studija izvodivosti, 20% na projekte koji zahtijevaju cijelovitu izradu studije izvodivosti, a tek ih je 3% spremno za provedbu.

U sklopu razvojnog prioriteta 3.2. (Očuvanje okoliša) pristiglo je najviše projekata, njih čak 53. Od tog broja, 28 projekata se odnose na mjeru uspostave sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, a 13 na mjeru uspostave sustava gospodarenja otpadom. Zaključak je da osiguranje komunalne infrastrukture svakako predstavlja preduvjet dalnjeg razvoja Varaždinske županije te samim tim i očuvanja i zaštite okoliša.

Također, naglasak je na ostvarivanju prioriteta 3.1. (Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine) gdje se 90% projekata odnosi na očuvanje kulturne baštine, njezino promoviranje i uključivanje u turističku ponudu Varaždinske županije. Širenje turističke ponude

te njezino objedinjavanje također predstavlja razvojni izazov obzirom na broj pristiglih prijedloga projekata vezanih za prioritet 1.2. (Povezivanje i umrežavanje gospodarstva) gdje se gotovo 80% projekata odnosi na umrežavanje institucija vezanih za turizam i obogaćivanje turističke ponude. S razvojem i širenjem turističke ponude pokreću se inicijative poticanja razvoja seoskog turizma te s njim vezanog razvoja obiteljskog gospodarstva. U prioritetu 1.3. (Razvoj poljoprivrede) od 31 projekta čak 28 odnosi se na poticanje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te ekološke i tradicijske poljoprivredne proizvodnje.

Varaždinska županija je već poznata kao uspješna u poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva te privlačenju inozemnih investitora. Taj trend se i dalje nastavlja sa značajnim brojem projekata vezanim za prioritet 1.1 (Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva - 41 projekt), od čega su čak 33 usmjerena na unapređenje poduzetničke klime i infrastrukture te s njima povezanim dalnjim razvojem poduzetničkih zona.

U sklopu razvoja društvenih djelatnosti (prioriteti 2.1. - 2.5.) jasno je vidljiv nedostatak projekata za područje prioriteta 2.3 - 2.5, dok pod prioritetom 2.1. (Kvalitetno obrazovanje dostupno svima) dominiraju projekti vezani za razvoj obrazovanja u ruralnim područjima Županije (60%). U okviru prioriteta 2.2., 65% projekata odnosi se na povećanje sportsko-rekreativnih aktivnosti i time izgradnju novih sportskih parkova, terena i centara.

Razvitak prometne infrastrukture je preduvjet dalnjem razvoju ove Županije te su za modernizaciju i upotpunjavanje prometne infrastrukture u sklopu prioriteta 1.3. pristigla 28 projektna prijedloga.

S obzirom na vrstu predlagatelja i podnositelja projekata, dominiraju jedinice lokalne samouprave s 80%, dok ostalih 20% otpada na obrazovne institucije, udruge, poduzeća, fizičke osobe, razvojne agencije i nevladine udruge.

U okviru ROP-a predložen je institucionalni ustroj za provedbu ROP-a, identificirani su potencijalni izvori financiranja te su opisane procedure za praćenje i vrednovanje ostvarivanja ROP-a. Također, predviđena je uloga i značaj ROP-a u budućnosti za planiranje i upravljanje razvojem na razini Varaždinske županije te su zaključno navedene buduće aktivnosti do konačnog prihvatanja i provođenja ROP-a.

Odabir strateških ciljeva ukazuje da je osnovna namjera ROP-a jačanje upravljačke strukture i porast županijske resursne osnove. Taj cilj iskazan je u kontekstu pojedinih osnovnih razvojnih kategorija: za gospodarske resurse, za ljudske resurse i društvene djelatnosti te za prirodne resurse i infrastrukturu. Za provedbu/upravljanje većinom predloženih projekata, poglavito u idućih nekoliko godina, bit će nadležan javni sektor, uz aktivno uključivanje i kreativni napor svih sudionika razvoja Županije, uključujući privatni sektor i civilno društvo kroz rad Partnerskog odbora. U provedbi ROP-a glavnu ulogu imaju Županijska skupština i Županijsko poglavarstvo, koje predstavljaju zastupnici i donositelji odluka sa zadaćom promicanja razvoja Županije. Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) ključna je institucija u operativnoj provedbi ROP-a.

Pregled izvora financiranja daje okvir mogućnosti i načina pristupa raznim raspoloživim izvorima financiranja strateškog razvojnog plana, uključujući državni proračun, sredstva fondova Europske unije i brojne bilateralne i multilateralne izvore financiranja. S obzirom na nedostatna finansijska sredstva u Županiji, kao i slab finansijski položaj većine jedinica lokalne samouprave u Županiji, strategija financiranja povezana je prvenstveno s pristupom međunarodnim izvorima financiranja (financiranje Europske komisije, Svjetske banke, EBRD i drugih izvora). Sva dobivena sredstva od strane međunarodnih izvora financiranja, kao i proračunska sredstva i sredstva fondova Vlade Republike Hrvatske, koristit će se s visokom razinom učinkovitosti budući da je ROP-om uspostavljen sustav praćenja provedbe i vrednovanja rezultata projekata. Periodičkim vrednovanjem svake dvije godine osigurava se prilagodljivost ROP-a, odnosno njegove provedbe kroz odabrane projekte, u skladu s promjenama uvjeta u Županiji i u globalnom okruženju.

Daljnje aktivnosti u procesu provedbe ROP-a su usvajanje dokumenta Regionalnog operativnog programa od strane Županijske skupštine na prijedlog Partnerskog odbora i Županijskog poglavarstva, definiranje prioritetnih projekata od strane Partnerskog odbora, imenovanje Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) kao institucije zadužene za provedbu ROP-a, nadzor nad pripremom projekata, pripremu prvog kruga studija izvodivosti i početak provedbe prioritetnih projekata.

U prilogu dokumentu nalaze se prilozi s popisom kratica, pregledom značajnijih razvojnih studija i strateških razvojnih dokumenata koji su izrađeni i usvojeni u Varaždinskoj županiji u posljednjih deset godina, popis članova Glavnog županijskog tima, Radne grupe i Partnerskog odbora za izradu ROP-a, obrazac za prijavu razvojnih projekata u ROP-u, tablica strateških ciljeva, prioriteta i mjera Varaždinske županije te baza projekata i projektnih ideja.

S A D R Ž A J

1	UVODNO O REGIONALNOM OPERATIVNOM PROGRAMU (ROP).....	1067
1.1	PROCES IZRADE ROP-a	1067
1.2	SUDIONICI IZRADE ROP-a.....	1068
1.3	SADRŽAJ ROP-a VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1068
2	OSNOVNA ANALIZA.....	1068
2.1	UVOD	1068
2.2	POLOŽAJ I ADMINISTRATIVNA PODJELA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1068
2.2.1	Geografsko prostiranje te geopolitički i prometni položaj	1068
2.2.2	Administrativna podjela Varaždinske županije	1069

2.3	DEMOGRAFSKA I PRIRODNA OBILJEŽJA	1070
2.3.1	Stanovništvo i naselja.....	1070
2.3.2	Prirodna obilježja i prirodni resursi.....	1071
2.4	STANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI	1075
2.4.1	Vode	1075
2.4.2	Tlo	1075
2.4.3	Zrak.....	1075
2.4.4	Biološka i krajobrazna raznolikost.....	1075
2.4.5	Otpad.....	1075
2.5	INFRASTRUKTURA.....	1076
2.5.1	Vodno gospodarstvo.....	1076
2.5.2	Prometna infrastruktura	1076
2.5.3	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura.....	1078
2.5.4	Energetika	1078
2.6	GOSPODARSTVO.....	1079
2.6.1	Struktura gospodarstva i vanjskotrgovinska razmjena	1079
2.6.2	Razvijenost gradova i općina u Varaždinskoj županiji	1080
2.6.3	Finansijska sposobnost i ulaganje.....	1081
2.6.4	Aktivno stanovništvo i nezaposlenost...	1081
2.6.5	Prerađivačka industrija	1082
2.6.6	Trgovina.....	1082
2.6.7	Građevinarstvo.....	1082
2.6.8	Poljoprivreda.....	1083
2.6.9	Turizam.....	1083
2.6.10	Malo gospodarstvo i poduzetnička infrastruktura.....	1084
2.7	DRUŠTVENE DJELATNOSTI	1085
2.7.1	Kulturna baština i događanja	1085
2.7.2	Obrazovanje.....	1085
2.7.3	Zdravstvo	1086
2.7.4	Socijalna skrb	1087
2.7.5	Civilno društvo	1087
2.8	MEĐUŽUPANIJSKA, PREKOGRANIČNA I MEĐUREGIONALNA SURADNJA.....	1088
2.9	UPRAVLJANJE REGIONALNIM RAZVOJEM.....	1088
2.9.1	Obrada i raspolaganje podacima.....	1088
3	VIZIJA RAZVOJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1089

3.1	ANALIZA SNAGA, SLABOSTI, MOGUĆNOSTI I PRIJETNJI (SWOT ANALIZA) VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1089
3.2	VIZIJA RAZVOJA I STRATEŠKI CILJEVI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	1092
3.3	RAZVOJNI PRIORITETI I MJERE	1093
3.3.1	Strateški cilj 1: RAZVOJ POLICENTRIČKI URAVNOTEŽENOG KONKURENTNOG GOSPODARSTVA.....	1093
3.3.2	Strateški cilj 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA.....	1096
3.3.3	Strateški cilj 3: ZAŠTITA OKOLIŠA, RACIONALNO GOSPODARENJE PROSTOROM I RAZVOJ INFRASTRUKTURE	1099
3.4	POVEZANOST I USKLAĐENOST CILJEVA, PRIORITETA I MJERA ROP-a S NACIONALNIM RAZVOJnim CILJEVIMA I CILJEVIMA EU	1101
3.4.1	Povezanost s nacionalnim razvojnim ciljevima	1101
3.4.2	Povezanost s razvojnim ciljevima EU-a	1102
3.5	KRITERIJI ZA ODABIR PROJEKATA....	1104
3.6	PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA I BAZA PODATAKA.....	1104
3.6.1	Analiza projekata i prijedloga projekata upisanih u bazu.....	1105
4	PLAN PROVEDBE ROP-a	1106
4.1	INSTITUCIONALNA PODRŠKA ROP-u	1107
4.2	PREGLED IZVORA FINANCIRANJA	1108
4.3	PRAĆENJE I VREDNOVANJE PROVEDBE ROP-a	1108
4.3.1	Pokazatelji za praćenje i vrednovanje provedbe ROP-a	1108
4.4	BUDUĆNOST ROP-a.....	1109
4.5	SLJEDEĆI KORACI	1109
5	DODACI.....	1110
5.1	POPIS KRATICA	1110
5.2	ZNAČAJNIJE RAZVOJNE STUDIJE I STRATEŠKI DOKUMENTI IZRAĐENI I USVOJENI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI U POSLJEDNIH 10 GODINA.....	1110
5.3	SUDIONICI I SURADNICI ROP-a.....	1111
5.4	OBRAZAC ZA PRIJAVU PROJEKATA I PROJEKTNIH IDEJA ZA MREŽU ROP-a	1115

1 UVODNO O REGIONALNOM OPERATIVNOM PROGRAMU (ROP)

Regionalni operativni program (ROP) je plansko-programski dokument za učinkovitije i uspješnije upravljanje razvojem regija i njihovih lokalnih zajednica i kao takav se uobičajeno koristi u EU-u za poticanje regionalnog razvoja.

ROP Varaždinske županije izrađen je u skladu s postupkom i standardima koji se primjenjuju u EU, i sadrži plan kojim se ustanovljuju i utvrđuju vizija, strateški ciljevi, prioriteti, mjere i razvojni projekti, te predstavlja osnovu za usmjeravanje razvojnih aktivnosti na prioritete razvoja u Županiji, tj. na pokretače razvojnih procesa.

Tijekom procesa izrade ROP-a uspostavljena je intenzivna suradnja i izgrađeni su partnerski odnosi među svim ključnim nositeljima razvoja. Omogućeno je uključivanje javnosti u upravljanje županijskim i lokalnim razvojem čime su ključni sudionici u razvoju Županije upoznati sa smisлом, važnošću i ostvarivanjem partnerstva u razvoju.

Jedan od ciljeva je, također putem izrade ROP-a, pridonijeti stjecanju novih znanja i vještina za upravljanje razvojem, sposobnosti za identificiranje, pripremanje i izradu razvojnih programa i projekata te za njihovo vrednovanje. Na koncu, stvorena je baza razvojnih projekata (informacijska osnova) u Županiji.

Značaj ROP-a leži u zajednički utvrđenoj viziji razvoja Varaždinske županije, u definiranim strateškim razvojnim ciljevima, prioritetima, programima i projektima za cijelu Županiju. Također, postavljena je osnova za usmjeravanje razvojnih projekata Županije, gradova i općina, stvoreni su preduvjeti za kandidiranje razvojnih projekata gradova i općina za financiranje sredstvima EU, proračunskim sredstvima, sredstvima iz različitih domaćih fondova te od privatnih ulagača. ROP pridonosi jačanju međuzupanijske, prekogranične i međuregionalne suradnje u realizaciji zajedničkih razvojnih projekata i pruža osnovu za privlačenje interesa investitora i ostvarivanje javno-privatnog partnerstva.

1.1 PROCES IZRADE ROP-a

Pri izradi ROP-a Varaždinske županije korištena je standardna metodologija za izradu regionalnih razvojnih programa te su primjenjena osnovna načela za izradu ROP-a u zemljama članicama Europske unije:

- Županijsko vlasništvo ROP-a,
- Angažiranost svih dionika razvoja,
- Transparentnost rada na izradi ROP-a i
- Sudjelovanje javnosti.

Glavne faze izrade ROP-a su :

- Izrada osnovne analize,
- Izrada SWOT analize,
- Definiranje vizije razvoja Županije,
- Definiranje strateških razvojnih ciljeva i prioriteta,

- Definiranje mjera,
- Prijedlozi projekata i
- Priprema plana provedbe ROP-a.

Dokumenti koje je izradio Glavni županijski tim za izradu ROP-a su prodiskutirani putem radionica i konzultacija s Radnom grupom te prihvaćeni od strane Partnerskog odbora.

1.2 SUDIONICI IZRADE ROP-a

U Varaždinskoj županiji nositelj izrade ROP-a je Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) koja je koordinirala rad Glavnog županijskog tima za izradu ROP-a i Radne grupe. Također, Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) je omogućila učinkovito komuniciranje između Županijske skupštine, Partnerskog odbora, jedinica lokalne samouprave i drugih interesnih skupina u tom procesu, kao i jačanje partnerstva u planiranju i provođenju razvoja u Varaždinskoj županiji.

Glavni županijski tim za izradu ROP-a i Radna grupa, uz koordinaciju Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), prikupili su i obradili čitav niz materijala i dokumenata te izradili stručne podloge za osnovnu analizu i SWOT analizu. Također, sudjelovali su u izradi podloga i nacrta za ostale dijelove ROP-a.

Partnerski odbor je, uz Županijsku skupštinu, najvažnije tijelo unutar sustava za izradu i provedbu ROP-a. Ono je novo tijelo osnovano tijekom procesa pripreme ROP-a, a sastoji se od predstavnika različitih organizacija, jedinica lokalne samouprave te ostalih županijskih sudionika razvoja. Kroz sastanke Partnerskog odbora tijekom izrade ROP-a intenzivirala se suradnja i uključivanje u planiranje i upravljanje razvojem jedinica lokalne samouprave koje su ključni sudionici u razvoju obzirom na decentralizaciju ovlasti u planiranju i upravljanju lokalnim razvojem.

Izradu ROP-a pratili su i stručno pomagali predstavnici Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja Republike Hrvatske te predstavnici Fonda za regionalni razvoj. U izradi ROP-a sudjelovali su i predstavnici susjednih županija i slovenskih prekograničnih jedinica uprave koji su svojim komentarima i sugestijama pomogli da ROP bude usklađen na široj, regionalnoj razini.

Institut za međunarodne odnose iz Zagreba pružio je konzultantsku i stručnu pomoć te na osnovi ukupnog rezultata rada sa spomenutim tijelima ROP-a i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA) izradio konačni dokument.

1.3 SADRŽAJ ROP-a VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Temeljni sadržaj ROP-a čine definirana vizija razvoja, strateški razvojni ciljevi, prioriteti i mjere te projekti i projektne ideje.

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere predstavljaju ROP-om određene ključne smjerove razvoja Županije, prioritetna područja intervencije (prioriteti) koje bi se

trebale provoditi putem realizacije mjera, a kako bi se ostvarila vizija razvoja Varaždinske županije.

Glavni županijski tim za izradu ROP-a, Radna grupa i Partnerski odbor razradili su i predložili kriterije za odabir projekata. Kriteriji su u skladu s principima koji se koriste za prijavljivanje i odabir razvojnih projekata u EU te predstavljaju transparentan sustav koji će se primjenjivati za odabir projekata i davanje prioriteta predloženim projektima te za stvaranje baze razvojnih projekata Varaždinske županije.

Baza razvojnih projekata sadrži pregled svih prikupljenih prijedloga projekata u različitim fazama dovršenosti i projektnih ideja obrađenih u skladu s usvojenim skupom kriterija koje su ključni sudionici u razvoju Varaždinske županije dogovorili putem Partnerskog odbora.

Sadržajno ROP osigurava povezanost vizionarskog pristupa budućnosti Županije s konkretnim projektnim planovima ili idejama. Također, slijedom dogovorene periodične revizije i dinamike ažuriranja projekata te praćenjem i vrednovanjem učinaka razvojnih projekata na ostvarivanje vizije razvoja Županije, ROP omogućava prilagodbu promjenama u okruženju i uvažavanje novih uvjeta rasta i razvoja.

2 OSNOVNA ANALIZA

2.1 UVOD

Osnovna analiza u okviru ROP-a predstavlja ocjenu stanja svih ključnih prirodnih, gospodarskih i društvenih čimbenika razvoja Varaždinske županije.

U ovom poglavlju prikazana su „osnovna obilježja“, odnosno opis trenutnog stanja i trendova za: prirodne resurse; okoliš; infrastrukturu; gospodarstvo u cjelini te ključne gospodarske sektore, posebice malo gospodarstvo i poduzetništvo; zdravstvenu zaštitu; obrazovanje; socijalnu skrb; upravljanje razvojem te međužupanijsku, prekograničnu i međuregionalnu suradnju.

Zasebno su naglašeni ključni razvojni problemi u čijem rješavanju se očekuje finansijska i tehnička podrška sa centralne državne razine i međunarodnih izvora.

2.2 POLOŽAJ I ADMINISTRATIVNA PODJELA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

2.2.1 Geografsko prostiranje te geopolitički i prometni položaj

Varaždinska županija nalazi se na krajnjem sjevernom dijelu Republike Hrvatske. Susjedne županije su joj: Međimurska na sjeveroistoku, Koprivničko-križevačka na jugoistoku, Zagrebačka na jugu, te Krapinsko-zagorska na jugozapadu.

Na sjeverozapadu graniči s Republikom Slovenijom, a granični karakter daje joj i blizina Austrije i Mađarske. (vidi Slika 1).

Slika 1. Geografski i geopolitički položaj Varaždinske županije

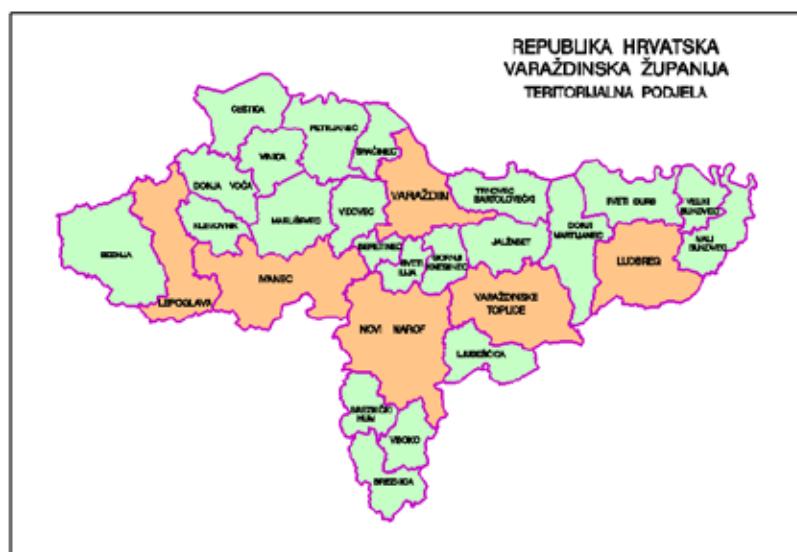
Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

Površina Varaždinske županije iznosi 1.261,29 km², što je s udjelom u kopnenom dijelu površine RH od 2,23%, čini trećom najmanjom Županijom.

Prometno je vrlo dobro postavljena na čvorištu europskih cestovnih i željezničkih koridora VA (Rijeka-Budimpešta), te XA (Graz-Istanbul).

2.2.2 Administrativna podjela Varaždinske županije

- Varaždinska županija administrativno se dijeli na 6 gradova i 22 općine (vidi Slika 2).

Slika 2. Administrativna podjela Varaždinske županije na gradove i općine

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

- Sjedište Županije je grad Varaždin sa 49.075 stanovnika.

- Status grada imaju Varaždin, Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof i Varaždinske Toplice.

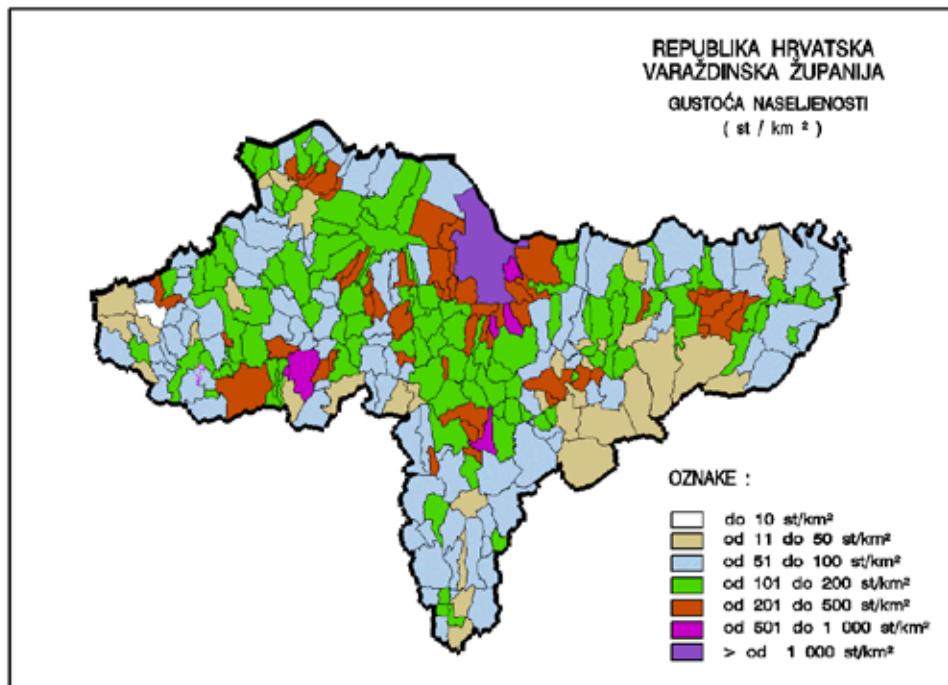
- Površinom najveći grad je Novi Marof (111,75 km²), a najmanji Varaždin (59,45 km²). Najveća općina je Bednja (78,01 km²), a najmanja Beretinec (12,40 km²).

2.3 DEMOGRAFSKA I PRIRODNA OBILJEŽJA

2.3.1 Stanovništvo i naselja

Prema popisu iz 2001. godine broj stanovnika VŽ je 184.769 što čini 4,16% ukupnog stanovništva Hrvatske. Najveći grad po broju stanovnika je Varaždin (49.075), a općina Trnovec Bartolovečki (6.852). Najmanji grad po broju stanovnika su Varaždinske Toplice (6.973), a najmanja općina je Breznički Hum (1.575).

Slika 3. Gustoća naseljenosti stanovništva Varaždinske županije

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

Muškaraca je 89.839, a žena 94.930. Ukupni broj kućanstava je 56.095, a prosječna veličina kućanstava je 3,29 članova.

Indeks starenja populacije je ispod državnog prosjeka (87 u VŽ, a 90,7 na području RH).

Ukupno je 2.532 pripadnika nacionalnih manjina, sa sljedećim udjelima u ukupnom broju stanovnika: 0,41% Srba; 0,30% Slovenaca; 0,24% Roma; 0,16 % Albanaca. (Ostale manjine zastupljene su u minimalnom broju.)

Gustoća naseljenosti VŽ je 146,49 st/km², što je znatno iznad prosjeka gustoće RH (78,4 st/km²). Najgušće je naseljen grad Varaždin (825,48 st/km²), a najslabije je naseljena Općina Ljubešćica (55,03 st/km²).

Karakteristika VŽ je izrazito velik broj malih naselja i vrlo disperzna naseljenost: prevladavaju naselja do 1.000 stanovnika i gotovo polovica ukupnog stanovništva živi u tim naseljima (relativno prema RH prosjeku koji je 1/3 od ukupnog broja stanovnika). Naselja su pretežito seoskih obilježja. Koncentracija stanovništva

u gradskim naseljima Varaždinske županije znatno je niža od prosjeka Republike Hrvatske.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Velik broj malih naselja s disperzijom naseljenosti (raštrkanost), naročito u rubnim područjima Županije.
- Koncentracija stanovništva i gospodarsko-ravzajne infrastrukture u Varaždinu.
- Većina središnjih naselja u općinama nema snagu nositelja razvitiča svojeg područja.
- Problemi u infrastrukturnom opremanju i povezivanju naselja (nezadovoljavajuća komunalna infrastruktura, niski društveni standard u rubnim područjima Županije).
- Depopulacija pojedinih područja (negativni demografski procesi u ruralnim pograničnim područjima i južnim rubnim dijelovima Županije).
- Dnevne migracije iz VŽ (15 tisuća stanovnika, od čega su 27% daci, 2% turistička putovanja, a 71% odlazak na posao).

2.3.2 Prirodna obilježja i prirodni resursi

Varaždinska županija je smještena na rubnom podiju panonskog područja i karakteriziraju je tri reljefna područja: sjeverno ravničarsko, te južno i zapadno brežuljkasto s gorskim masivima (vidi Slika 2).

Domira umjeroeno kontinentalna klima karakteristična za peripanonski rub.

Temeljni prirodni resursi Varaždinske županije su: poljoprivredna zemljišta, mineralni i vodni resursi.

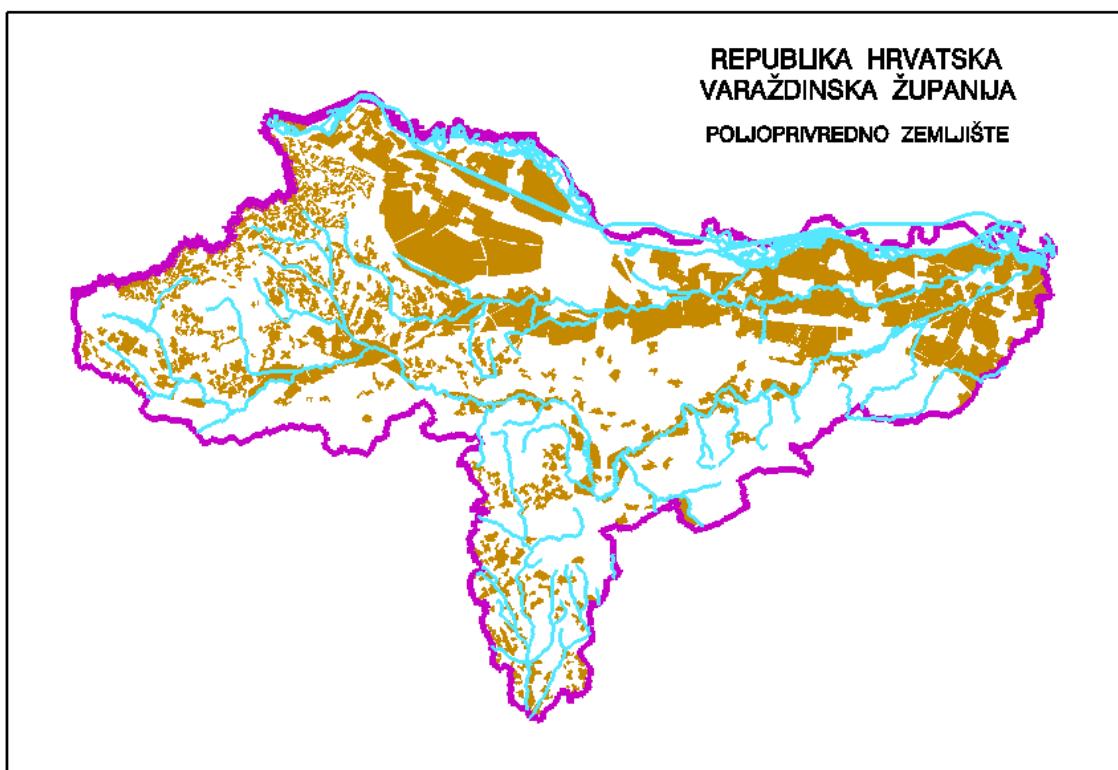
Tablica 1. Zemljini pokrov / korištenje zemljišta u Varaždinskoj županiji

	% ukupne površine VŽ
Poljoprivredna zemljišta	55
Šume	26
Voda	3
Infrastrukturni koridor	3
Naselja	13

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno planiranje, 2005.

2.3.2.1 POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE

Slika 4. Poljoprivredno zemljište Varaždinske županije

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

- Poljoprivredno zemljište čini 55% površine VŽ, od čega 65% otpada na oranice i vrtove, 8% na vinograde i voćnjake, te 27% na livade i pašnjake.

Tablica 2. Struktura poljoprivrednog zemljišta u VŽ.

STRUKTURA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	Površina [ha]	Površina [%]
Oranice i vrtovi	44.884	65
Voćnjaci	2.384	3
Vinogradi	3.729	5
Livade	14.544	21
Pašnjaci	4.400	6
Ukupno poljoprivrednog zemljišta (55% površine VŽ)	69.941	100

- Prosječna veličina parcele u VŽ je 0,13 ha, a jedno obiteljsko gospodarstvo ima u prosjeku u posjedu oko 20 razbacanih parcela.

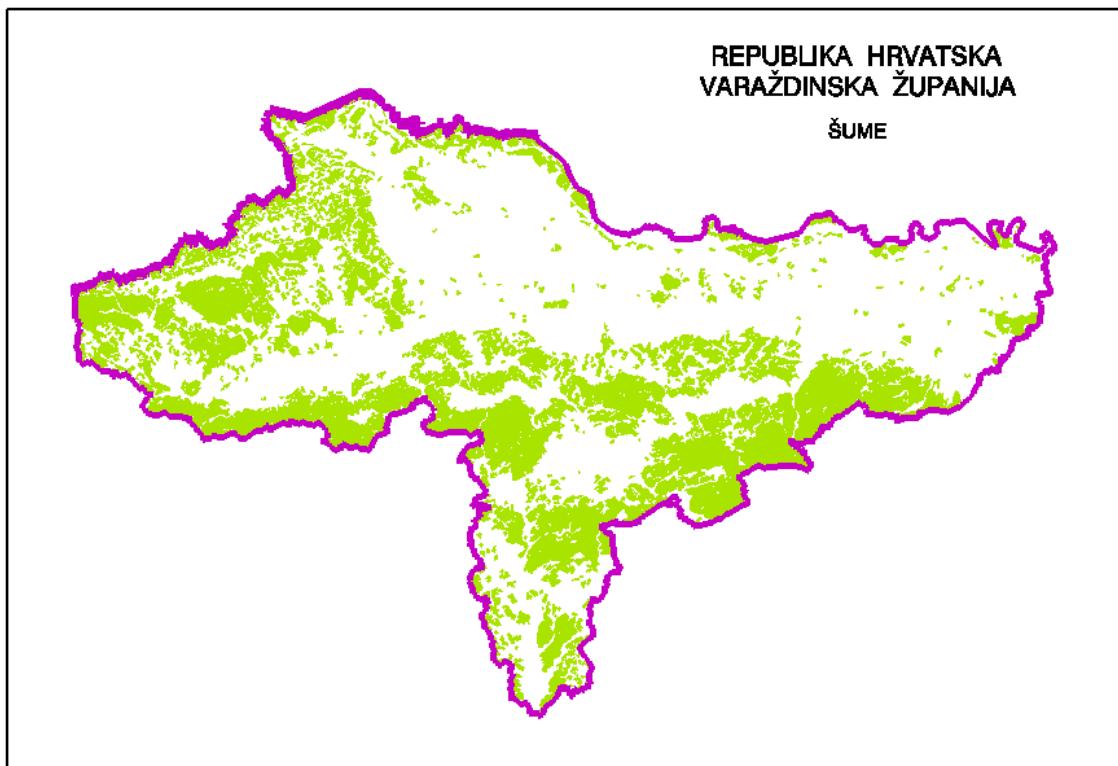
IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Velika rascjepkanost parcela predstavlja izrazito ograničenje u korištenju relativno velikih površina poljoprivrednog zemljišta kao značajnog razvojnog resursa.

2.3.2.2 ŠUME

Županija ne predstavlja značajnije šumske područje u Hrvatskoj, ali na masivima Ivančice, Ravne gore, Kalnika te znatnog dijela pobrđa, šume predstavljaju najracionalniji oblik iskorištenja zemljišta i izvorište su drvene mase te zadovoljavaju potrebe lokalnog stanovništva.

Slika 5. Šume Varaždinske županije

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

Na području Županije 24.716 ha šuma je u privatnom vlasništvu i 14.176 ha u državnom vlasništvu. Prema nekim procjenama još je oko 1.500 do 2.000 ha zapuštenog poljoprivrednog zemljišta, na kojem je već izvršena prirodna sukcesija sa drvenastim, uglavnom nekvalitetnim vrstama. Privatne šume nalaze se u šumskim kompleksima Maceljskog gorja, Ivančice, Kalnika, Varaždinsko-topličkog gorja te uz rijeku Dravu.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

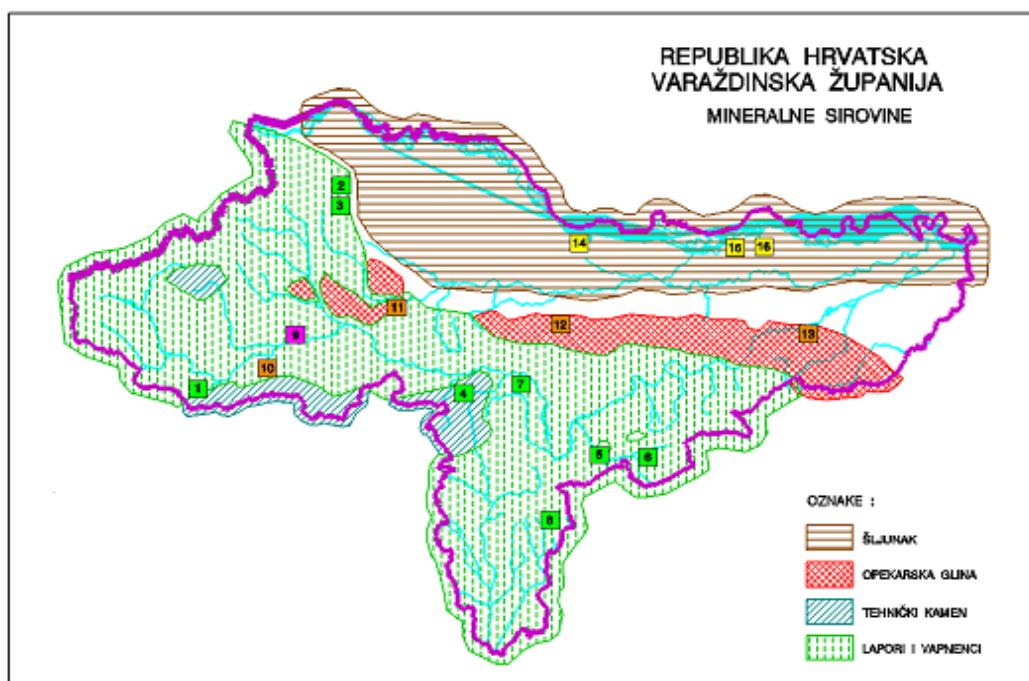
- Neracionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem – iskrčenost šuma u nizinskom dijelu, nizak stupanj očuvanosti autohtonih šuma.
- Usitnjeno posjeda i nesređeno stanje grutovnice i katastra, nije inventarizirano stanje privatnih šuma.

- Izgradnja hidroenergetskog sustava utjecala je na promjenu vodnog režima u tlu, što se nepovoljno odrazilo na nizinske šume hrasta lužnjaka (smanjenje šumskog pojasa i promjene u razvoju šuma - sušenje).
- Nema programa za gospodarenje privatnim šumama (loše gospodarenje privatnim šumama gdje je zaliha drvene mase oko 70-120 m³/ha, dok je u državnim šumama duplo veća, izostanak pošumljavanja, neadekvatno očuvanje postojeće ekološke stabilnosti šuma uz uvažavanje osjetljivosti prostora, ne pridaje se dovoljno značenja zaštitnoj ulozi šuma).
- Slaba suradnja s Hrvatskim šumama (trenutačno se zasniva na pisanju elaborata i prodaji sadnica).
- Dovoz smeća i različitog otpada te formiranje nelegalnih odlagališta otpada na rubovima šuma vodi narušavanju prirodnih elemenata okoliša.

2.3.2.3 MINERALNE SIROVINE

Na području Županije nalaze se ležišta nemetalnih mineralnih sirovina: tehničkog građevnog kamenja, građevnog pjeska i šljunka, lapori i opekarske gline.

Slika 6. Mineralne sirovine Varaždinske županije

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

Najznačajnija je eksploatacija dolomita u kamenolomu Očura. Trijaski vapnenci eksploriraju se u Belskom dolu, a trijaski i dolomitizirani vapnenci u kamenolomu Špica (Ljubešćica). U kamenolomu Marčan (Vinica) eksplorira se tortonski vapnenac.

Ležišta šljunka i pjeska vezana su uz Dravu. Debljina šljunkovito-pjeskovitog horizonta povećava se od zapada prema istoku. Debljina se smanjuje prema obodu Varaždinsko-topličkog gorja, kao i prema krajnjoj granici Županije.

U Jerovcu kod Ivanca eksplorira se kvarcni pjesak koji predstavlja rijetku mineralnu sirovinu. Ležište je maleno i rezerve su ograničene.

Opekarska glina eksplorira se za potrebe ciglana u Cerju Tužnom, Čretu, Ludbreškim Vinogradima i Turčinu. Danas jedino ciglana u Cerju Tužnom ima dostatne sirovine za dulju eksploraciju.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Eksploracija mineralnih sirovina, posebno šljunka i kamena posljednjih je godina u ekspanziji zbog pojačane izgradnje naročito u niskogradnji (ceste).
- Ne postoji katastar rudnog blaga niti je definirana strategija gospodarenja mineralnim resursima, što za posljedicu ima stihiju eksploraciju i štete u okolišu.

2.3.2.4 ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Županije osnovana je 1999. godine sa ciljem zaštite, očuvanja i promicanja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Od ukupno 29 zaštićenih dijelova prirode (park šume, spomenici parkovne arhitekture, špilje, fosilni vulkan, nalazište poludragog kamena) većina objekata je zaštićena u razdoblju od 1961.-1975.godine, a tri su objekta zaštićena nakon osnivanja Županije.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Zbog nedostatka finansijskih sredstava većina zaštićenih dijelova prirode se neprimjereno održava i uređuje, posebice spomenici parkovne arhitekture – perivoji, arboretum, pojedinačna stabla i skupine stabala. Zaštićeni objekti koji nikada nisu primjereno uređeni i prezentirani, iako to svojom specifičnošću svakako zaslužuju, su prvenstveno: špilja Vindija i Mačkova špilja (značajne geološko-paleontološke vrijednosti), te Gaveznicu – Kameni vrh u Lepoglavi (nalazište poludragog kamena ahata i sačuvani fosilni vulkan).

- Iako na nezadovoljavajuće stanje pojedinih zaštićenih prirodnih vrijednosti značajno utječu i nepovoljni procesi u samoj prirodi (starenje biljnog materijala, elementarne nepogode te nepovoljni ekološki uvjeti i bolesti), osnovni uzročnici degradacije su antropogeni pritisci zbog kojih su neki zaštićeni objekti izgubili obilježja zbog kojih su proglašeni zaštićenim.

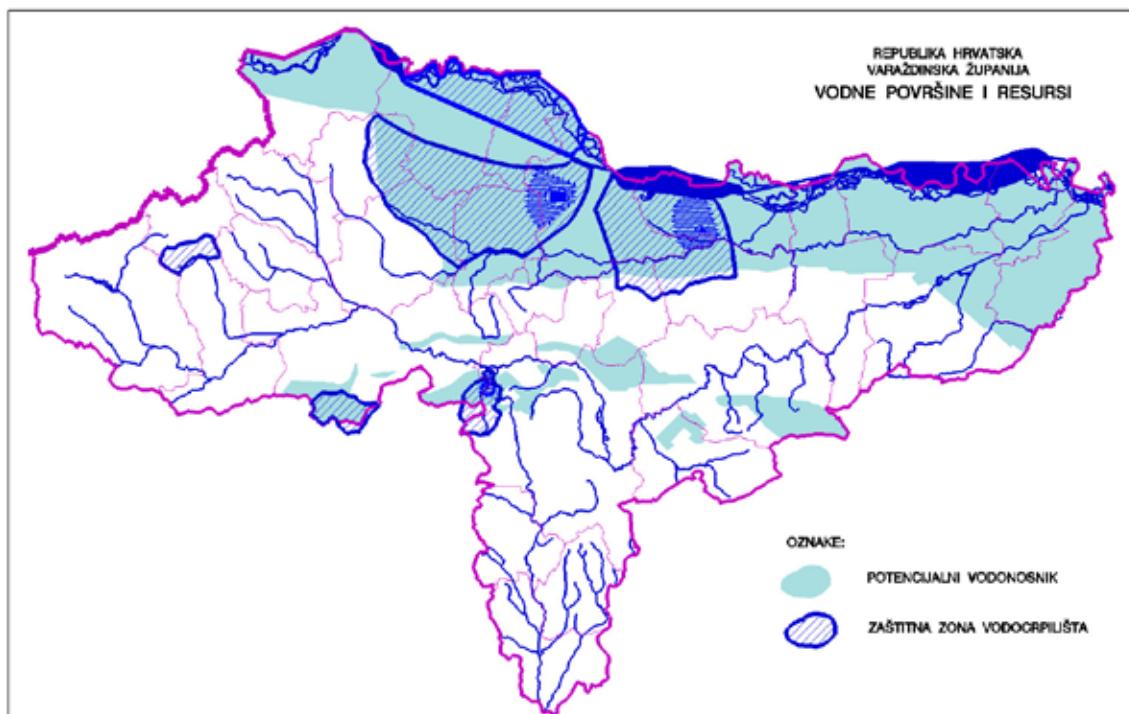
2.3.2.5 VODE

Županija je značajno hidrografsko čvorište Hrvatske. Glavni vodotok predstavlja rijeka Drava. S desne

strane Dravi pritječu Plitvica i Bednja. Prvac otjecanja Drave, smjer zapad-istok, odredio je longitudinalno usmjerenje čitave riječne mreže. Južni dio prostora odvodnjava rijeka Lonja, lijeva pritoka Save.

Od jezerskih površina umjetno je stvoreno Trakoščansko jezero ($0,2 \text{ km}^2$) u izvorišnom dijelu rijeke Bednje, jezero Motičnjak/Aquacity i ribnjaci, dok su ostale jezerske površine akumulacijska jezera stvorena za potrebe hidroenergetskog iskorištavanja rijeke Drave (Ormoško, Varaždinsko i Dubravsko jezero), s potencijalom višestrukog korištenja za potrebe natapanja, kontrolirane eksploracije šljunka te za turističku, sportsko-rekreacijsku i lovno-ribolovnu namjenu.

Slika 7. Vodne površine i resursi Varaždinske županije

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

Vodonosni horizonti u šljunkovitim dravskim naplavama dobre su izdašnosti i daju kvalitetnu, prirodno filtriranu vodu. Rezerve pitke vode u dolini rijeke Drave predstavljaju najvažniju vodoopskrbu zonu Županije. Za vodoopskrbu se manjim dijelom koriste izvorišta vodonosnika Ivančice i Ravne gore koja sadrže nedovoljno istražene rezerve kvalitetne pitke vode.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Neodgovarajuća i nedovoljna zaštita i korištenje vodonosnika

2.3.2.6 GEOTERMALNE VODE

Složena geološka građa s naglašenim utjecajem tektonike uzrokovala je pojavu mineralno-termalnih vrela duž rasjednih linija različitog mineralnog sastava (sumporna, slana) i različite temperature vode (hladna, mlačna, topla). Najpoznatije vrelo, Varaždinske Toplice, koristi se u zdravstvene svrhe. Prevladavajući element je sumpor, a temperatura vode je $57,6^\circ\text{C}$.

Geotermalni objekt Lunjkovec-Kutnjak sastoji se od dvije bušotine od kojih je jedna smještena u Varaždinskoj županiji (bušotina Lunjkovec na području Ludbrega, 130°C), a druga u Koprivničko-križevačkoj županiji.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Procjenjuje se da značajne količine mineralno-termalne vode u Varaždinskim Toplicama neiskorištene odlaze u rijeku Bednju. Izvor je u koncesiji hotela Minerva čime je ograničeno planiranje i korištenje resursa.
- Rezultati istraživanja geotermalnih vrela Lunjkovec – Kutnjak ukazuju na mogućnost proizvodnje električne i toplinske energije i razvoj lječilišno – rekreativnog turizma, ukoliko se izgradi postrojenje za pretvorbu toplinske energije u električnu, te postrojenje za povratno utiskivanje iskorištene vode u buštinu. Trenutačno je bušotina u koncesiji INA d.d., čime je ograničeno planiranje njena korištenja.

2.4 STANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI

2.4.1 Vode

- Podzemne vode su zbog velike propusnosti šljunkovito - pjeskovitih slojeva varaždinskog vodonosnika slabo zaštićene od prodora onečišćenja s površine, a infiltracija onečišćenja nepovoljno utječe na kvalitetu vode, što je na varaždinskom vodocrpilištu izazvalo povećanje koncentracije nitrata.

- Kakvoća vode rijeke Drave, Plitvice, Bednje i Lonje kao najvažnijih recipijenata na području Županije je nezadovoljavajuća (II do III kategorija umjesto propisane II kategorije).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Vode – i površinske i podzemne – onečišćene su zbog nerazvijenosti sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odnosno nekontroliranog ispuštanja otpadnih voda.
- Prekomjerno tretiranje umjetnim gnojivima i zaštitnim sredstvima, kao i odlaganje pilećeg gnoja na poljoprivredne površine, izazvalo je povećanje koncentracije nitrata u prvom vodonosnom horizontu rijeke Drave.
- U nekoliko posljednjih desetljeća na vodotocima i širem prostoru izvršen je cijeli niz aktivnosti koje su negativno utjecale na kakvoću okoliša (izgradnja hidroelektrane, urbanizacija obalnog pojasa, sječa šuma, ispuštanje otpadnih voda u vodotoke, itd.)

2.4.2 Tlo

Ne postoji kvalitetna i sustavna analiza niti svojstava tala, niti degradacijskih procesa (erozija, onečišćenja) kojima je ono izloženo.

Rezultati laboratorijskih analiza uzoraka tala pokazuju da je ono ugroženo intenzivnom i nestručnom gnojidbom i primjenom zaštitnih sredstava u poljoprivredi.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Nedovoljna kontrola svojstava tala i posljedično, neprovodenje sanacije kalcifikacijom i drugim mjerama.
- Većina tala, osobito oraničnih, je kisele reakcije kod kojih se dušična gnojiva rastvaraju u nitrate i dolazi do onečišćenja podzemnih voda.
- Slaba educiranost i nedovoljna informiranost poljoprivrednih proizvođača.

2.4.3 Zrak

Ne postoji kontinuirani monitoring kakvoće zraka na području Varaždinske županije. Samo u gradu

Varaždinu postavljena je stanica za uzorkovanje i ispitivanje peludi, a monitoring ispitivanja peludi se kontinuirano provodi putem Zavoda za javno zdravstvo. Gospodarski subjekti provode mjerena emisije onečišćujućih tvari u zrak iz industrijskih postrojenja i kotlovnica sukladno zakonskoj regulativi.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Neuspunjena regionalna mreža za praćenje kakvoće zraka (zakonska obveza).

2.4.4 Biološka i krajobrazna raznolikost

U razdoblju od 2002. do 2005. godine provodio se Program inventarizacije ugroženih i rijetkih vrsta Varaždinske županije, temeljem kojeg je utvrđeno sljedeće:

- zastupljenost i brojnost ugroženih i rijetkih vrsta općenito je u padu, a staništa se uglavnom smanjuju i sve su u lošijem stanju,
- pojedine izuzetno ugrožene vrste još uvijek nisu pod zakonskom zaštitom,
- neke ugrožene i rijetke vrste nisu svrstane niti u jednu kategoriju ugroženosti,
- najugroženija su staništa uz rijeke i potoke, vlažne livade i brdske livade: dolina Bednje i Plitvice, Drava između akumulacijskih jezera HE Čakovec i HE Dubrava, potok Paka i dio Lonje uz autocestu, krajolik potoka Zbel, dok gorske livade nestaju zbog izostanka potrebnog održavanja košnjom,
- u slučaju realizacije aktualnih planova očekuje se osiromašenje ili nestanak sljedećih staništa: Bednja i Plitvica s vlažnim livadama od izvora do ušća, gorski potoci Ivančice (Belski dol i Bistrica), šuma Jelačićka, šumarci uz jezero HE Čakovec s vruljama i posljednjim ostacima nekad brojnih rukavaca Drave.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Pritisci čovjeka na ugrožene i rijetke vrste i njihova staništa i dalje se povećavaju pa se može očekivati nestanak znatnog broja vrsta i staništa na području VŽ.
- Illegala prenamjena zemljišta uz rijeku u vikend naselja, sječa nizinskih šuma, nedozvoljeno odlaganje otpada, ispuštanje štetnih tvari u vodotok.
- Regulacije vodotoka, kao i eksploatacija šljunka iz korita rijeke Drave, prouzročile su potpuno odstranjivanje obalne i priobalne vegetacije, eutrofikaciju, zamuljivanje i promjene stanišnih uvjeta.

2.4.5 Otpad

Organizirano skupljanje komunalnog otpada predstavlja jedini segment sustava gospodarenja otpadom koji

je zadovoljavajuće riješen, obzirom da su sve jedinice lokalne samouprave uključene u sustav skupljanja. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada na području Županije vrši sedam odabralih koncesionara.

Prikupljeni otpad se odlaže na četiri kontrolirana odlagališta u Županiji, od kojih su tri u fazi sanacije uz finansijsku potporu Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Samo dva odlagališta posjeduju dozvole, međutim ona zaprimaju otpad samo s ograničenog područja i ograničenih su kapaciteta.

Pojedine vrste proizvodnog neopasnog otpada (papir, staklo, metali) skupljaju i prevoze ovlašteni skupljači do obrađivača. Zbrinjavanje opasnog otpada rješava se skupljanjem preko ovlaštenih skupljača, dio se obrađuje u postrojenjima unutar Hrvatske (otpadna motorna ulja), dok se ostale vrste najvećim dijelom izvoze.

Donošenjem Prostornog plana Županije (prije 2000. godine) načelno je prihvaci koncept Županijskog centra za gospodarenje otpadom (komunalnim i neopasnim proizvodnim) koji bi uključivao sortirnicu, kompostanu, građevine za obradu otpada i odlagalište za neiskorišteni ostatak otpada. Još uvijek nije odabrana lokacija Županijskog centra (između sedam potencijalnih), niti se pristupilo razradi i etapnoj realizaciji tog pristupa. Problemi prilikom izbora lokacije uzrokani su negativnim stavom javnosti.

Tijekom proteklih godina VŽ se primarno orijentirala da način zbrinjavanja otpada rješi putem regionalnog odlagališta (za četiri županije sjeverne Hrvatske), no takvo odlagalište još nije ostvareno, također zbog negativnog stava javnosti.

2006. godine izrađena je Strategija gospodarenja otpadom Varaždinske županije kojom se predlaže IVO koncept gospodarenja otpadom (Izbjegavanje – Vrednovanje – Odlaganje) primjenjiv za sve tokove otpada. Strategijom je predloženo postupno organiziranje pretovarnih stanica, izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom s postrojenjem za obradu, postupna sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta, sanacija divljih odlagališta, kontrola tokova i količina otpada, angažman partnera i kapitala na temelju najboljih raspoloživih tehnologija, te edukacija javnosti i upravnih struktura.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Za najveći dio Županije zbrinjavanje otpada nije riješeno. Neuređena odlagališta, kao i velik broj divljih odlagališta, štetno utječe na tlo, vode i zrak.
- Količina otpada je u porastu, stupanj recikliranja otpada je nedostatan, a ni infrastruktura koja bi otpad trebala zbrinuti nije dostatna. Nadzor nad tokovima otpada nije dostatan tako da su podaci o količinama pojedinih vrsta otpada nepouzdani.
- Još uvijek nije odabrana (između sedam potencijalnih) lokacija županijskog odlagališta otpada
- Ideja regionalnog odlagališta (za četiri županije sjeverne Hrvatske) još nije ostvarena većinom zbog negativnog stava javnosti.

2.5 INFRASTRUKTURA

2.5.1 Vodoopskrba i odvodnja

2.5.1.1 VODOOPSKRBA I ODVODNJA

Vodoopskrba stanovništva i gospodarstva na području Varaždinske županije je djelomično riješena, a u narednih nekoliko godina bit će riješena u potpunosti. Vodoopskrba se razvija sukladno Županijskom vodoopskrbnom planu iz 1999. Prema podacima Hrvatskih voda, 2001. g. 71% VŽ bilo je pokriveno vodoopskrbnom mrežom.

Odvodnja otpadnih voda na području Županije je djelomično riješena u većim naseljima. Sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda su nepovezani, mješovitog tipa. Sveukupno je na području VŽ samo 20% stanovnika priključeno na javni sustav odvodnje.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Nedostatni su podaci o gubitku vode u sustavu, no pretpostavlja se da se zbog starosti vodovodne mreže određeni dio pitke vode gubi.
- Sveukupno je na području Županije samo 20% stanovnika priključeno na javni sustav odvodnje, a ne postoji sustav pročišćavanja otpadnih voda, osim u gradu Varaždinu.

2.5.1.2 OBRANA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

- Rijeka Drava, odnosno kanal uz staro korito, zaštićena je nasipom kroz cijelu dužinu prolaska kroz Županiju.

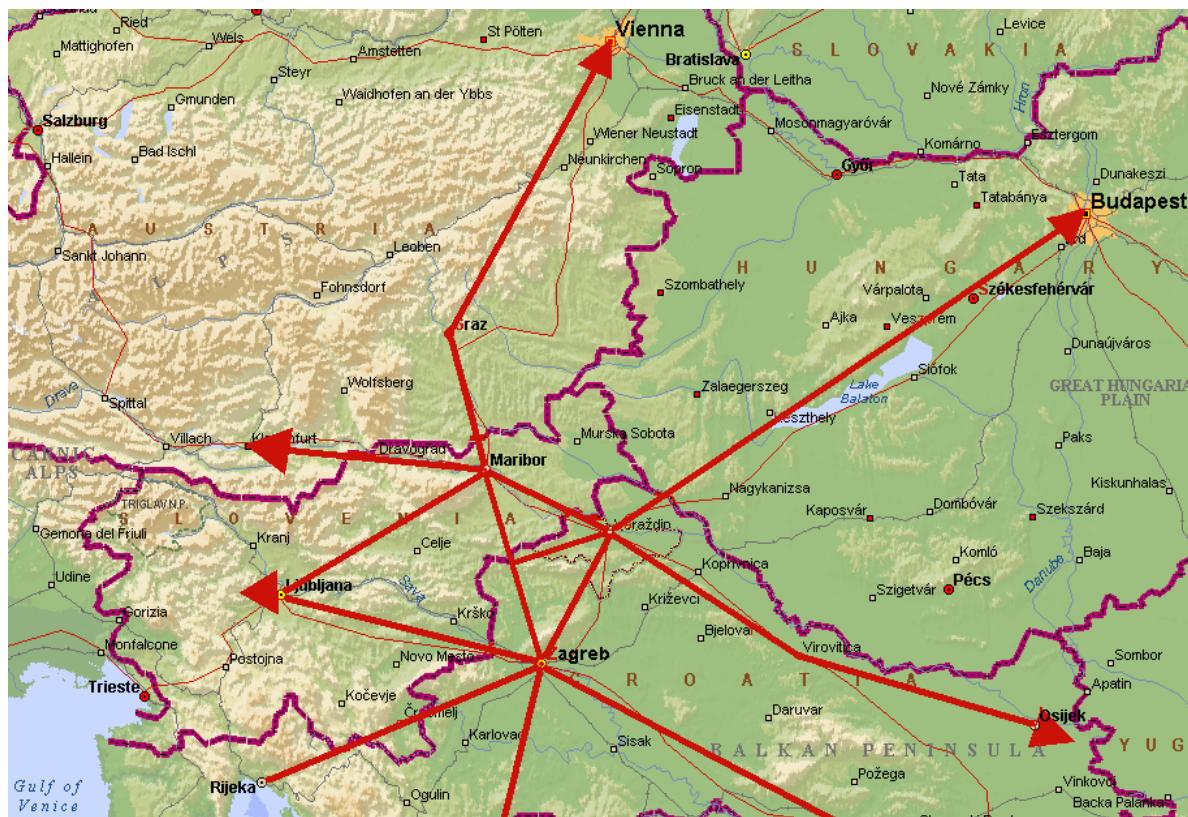
IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Rijeke Plitvica, Lonja i Bednja nisu u potpunosti zaštićene pa na mnogim mjestima lokalno stanovništvo ima problema s plavljenjem podruma pri višem vodostaju uzrokovanim padalinama ili nakupljanjem smeća na odvodnim rešetkama.

2.5.2 Prometna infrastruktura

Županija ima veliko prometno značenje jer se u ovom prostoru križaju dva važna prometna koridora: transverzalni primarnog značenja, koji je najkraća i prometno najpogodnija veza srednjeg Podunavlja i sjevernog Jadrana, te longitudinalni sekundarnog značenja, koji slijedi tok rijeke Drave i povezuje Republiku Hrvatsku sa zapadnim i istočnim susjedima.

Slika 8. Glavni cestovni pravci od važnosti za Varaždinsku županiju

Izvor: Varaždinska županija, Županijski zavod za prostorno uređenje, 2005.

2.5.2.1 CESTOVNA INFRASTRUKTURA

Oko 40 km autoceste u punom profilu Goričan-Varaždin-Zagreb povezuje sjeverni i južni dio Županije. Pet izlaza/ulaza na autocestu omogućava povezanost naselja koja su u koridoru od 10-15 km od autoceste.

Gotovo sve županijske ceste u dužini od 425 km su asfaltirane.

Iako je oko 212 km državnih cesta uglavnom u dobrom tehničkom stanju, ne zadovoljavaju u cijelosti tu kategoriju. Najznačajnija državna cesta je Podravska magistrala (državna cesta D-2) koja prolazi uzduž Županije, od njenog najistočnijeg dijela do najzapadnijeg na graničnom prijelazu Dubrava Križovljanska.

Nerazvrstane ceste koje spajaju manja naselja i područja na teritoriju općina i gradova, te ulice i trgovi u naseljima u nadležnosti su jedinica lokalne samouprave.

S obzirom da se trenutno gradi još jedan pravac autoceste u neposrednoj blizini, u Krapinsko-Zagorskoj županiji (od Zagreba prema graničnom prijelazu Macelj, i dalje nastavak prema Mariboru, Grazu, Beču), nedostaje cesta koja bi povezala ta dva međunarodna koridora od Varaždina, preko Ivanca do Krapine, što bi i zapadnom dijelu Županije dalo brzu vezu sa Zagrebom.

- Podravska magistrala je vrlo opterećena putničkim i posebno tranzitnim teretnim prometom, prolazi kroz središta naselja pa tako prolazi i kroz središte stambenog dijela grada Varaždina, što usporava promet i opasnost je za građane.
- Niska sigurnost prometa na dijelu prometnica bez javne rasvjete, nogostupa i biciklističkih staza te označenih pješačkih prijelaza.
- Veći broj prometnica je u lošem stanju zbog povećanog tranzitnog prometa i prometa teških vozila zbog izgradnje autoceste.
- Zbog zagušenosti postoji potreba za preusmjeravanjem tranzitnog prometa iz naselja i izgradnjom raskrižja cesta s npr. kružnim tokovima i sl. (trenutačno veliki problem s raskrižjem uz Slobodnu zonu Varaždin).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Dijelovi Županije udaljeniji od autoceste (npr. naselja u zapadnom dijelu), zbog slabije prometne povezanosti lokalnim cestama s navedenih 5 pristupa autoputu, trenutno nemaju mogućnost iskoristiti sve pogodnosti koje pruža prolaz autoceste na međunarodnom cestovnom koridoru kroz Županiju.

2.5.2.2 ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA

Na području Županije prolazi 83 km pruga, a od toga su pruga Varaždin - Koprivnica i pruga (Čakovec) - Varaždin - Zaprešić - (Zagreb) pruge 1. reda, a pruga Varaždin - Golubovec pruga 2. reda. Pruga Varaždin - Golubovec je skoro do njenog kraja u Golubovcu (Krapinsko-zagorska županija) rekonstruirana i osposobljena za promet do brzina od 60 km/h.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Kroz Županiju ne prolaze međunarodni željeznički koridori, tako da su sve pruge nižih kategorija. Niti jedan kilometar pruga nije elektrificiran.
- Vozni park Hrvatskih željeznica je zastario i slabo je održavan, vlakovi su spori, a ostala infrastruktura (željezničke postaje) na području Županije su u vrlo lošem stanju. Stupanj korištenja željezničkog prometa za prijevoz putnika i roba je vrlo nizak, ne samo unutar Županije, već i prema drugim odredištima, a posebno je problematična direktna veza za Zagreb.
- Na području Županije postoje registrirana 91 željezničko-cestovna prijelaza, od čega je samo njih 31 zaštićeno branicima i/ili osigurano svjetlosno - zvučnim signalizacijom.
- U gradu Varaždinu željeznička pruga dijeli grad na dva dijela, a nekoliko prijelaza u jednom nivou ozbiljno ograničavaju razvoj grada.

2.5.2.3 ZRAČNI PROMET

U neposrednoj blizini Varaždina izgrađena je tijekom 60-tih godina prošlog stoljeća sportska zračna luka, koja je početkom 80-tih djelomično modernizirana produženjem i asfaltiranjem poletno/sletne piste, tako da njezina dužina danas iznosi 1750 metara.

Postoji mogućnost dobivanja više kategorije (za prijevoz putnika i robe manjim zrakoplovima, kategorija 2C), uz investicije u opremanje i izgradnju kako bi se zadovoljili međunarodni propisi.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- U zadnjih 25 godina pista i aerodromska zgrada nisu privedene svrsi za koju su ti objekti izgrađeni, a infrastruktura aerodroma je loša.
- Sve veće potrebe regionalnog gospodarstva uvjetuju završetak izgradnje, proširenje i opremanje zračne luke (2C kategorija ili više) i osposobljavanje za zračni prijevoz roba i ljudi.

2.5.2.4 RIJEČNI PROMET

Riječni promet nije zastupljen u Županiji. Najveća rijeka Drava, na dijelu toka kroz Varaždinsku županiju, nije osposobljena za plovidbu većih plovnih jedinica.

2.5.3 Informacijsko-komunikacijska infrastruktura

Područje Županije u potpunosti je pokriveno poštanskim uredima, dostava pošte je redovita, djelatne su i kurirske službe za hitne pošiljke.

Pokrivenost fiksnom telefonskom mrežom je visoka (52.000 telefonskih priključaka). Trenutačno se mreža na više mjesta renovira, uvode se optički kablovi i digitalne centrale zbog smanjenja troškova i podizanja kvalitete usluga. Pokrivenost internetom je potencijalno podjednaka pokrivenosti telefonskom mrežom.

Na području dijelova grada Varaždina, Ivance i Ludbrega postoji kablovska mreža za televizijski, radio i internet promet.

Pokrivenost mobilnim signalom je zadovoljavajuća, osim u pojedinačnim područjima zbog konfiguracije terena.

Na području Županije koristi se 22.000 dial-up priključaka na Internet, te 1.800 ADSL priključaka.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Zbog visokih troškova opreme i priključaka, internet je još uvijek nedostupan većini stanovništva.
- Mogućnosti korištenja interneta na javnim mjestima su minimalne (knjižnice, škole, poneki kafići). Niski stupanj umreženosti institucija i zajedničkog korištenja sistema.
- Razina kompjuterske pismenosti je niska među stanovnicima starije životne dobi (iznad 40).

2.5.4 Energetika

2.5.4.1 ELEKTRIČNA ENERGIJA

Na području Varaždinske županije, na rijeci Dravi, smještena su dva značajna hidroenergetska postrojenja: HE »Varaždin« i HE »Čakovec«, što Županiji osigurava određenu energetsku sigurnost te omogućuje lakše planiranje razvoja u pogledu izvora energije.

Električna energija je najzastupljeniji energet u Županiji. Trenutno se na sva tri distribucijska područja u Županiji vrši napajanje potrošača preko 110/35 kV i 35/10 kV sustava.

U planu je izgradnja potrebnih kapitalnih elektroopskrbnih objekata za prelazak na napajanje samo preko sustava 110/20 kV kako bi se omogućilo kvalitetno, ekonomično i sigurno napajanje svih potrošača. Preduvjet je jedinstveno elektrodistributivno područje za cijelu županiju.

2.5.4.2 PLINOOPSKRBA

Zemni plin, kao drugi najvažniji energet, dobavlja se preko dvaju magistralnih plinovoda koji prolaze područjem Županije i distribuira potrošačima velikom i dobro razvedenom mrežom plinovoda u ukupnoj dužini od oko 950 km.

Ukupna potrošnja plina na području Županije kreće se oko 115 milijuna prostornih metara godišnje.

Pokrivenost Županije plinskom mrežom je oko 85%, a oko 70 % stanovnika već koristi mrežu.

2.5.4.3 TEKUĆA I KRUTA GORIVA

Tekuća goriva kao glavni energetski koriste se za promet vozila u cestovnom i željezničkom prometu.

Tamo gdje opskrba plinom nije moguća, za zagrijavanje domaćinstava služe tekuća ili kruta goriva.

Kruta goriva (ugljen i drva) koriste se još vrlo rijetko i to uglavnom za grijanje domaćinstava pa stoga ne predstavljaju značajan energetski resurs za Županiju.

2.5.4.4 OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Obnovljivi izvori energije (osim hidroenergije) u Županiji se koriste u minimalnoj mjeri: pet osnovnih škola zagrijava vodu solarnom energijom; neke tvrtke koriste tehnološku paru za zagrijavanje; drvna industrija koristi dio otpadnog materijala za zagrijavanje; bolnica i hotel u Varaždinskim Toplicama zagrijavaju

se geotermalnom vodom nakon prolaska kroz baleološki dio sistema.

Biopljin dobiven spaljivanjem otpada na području Varaždinske županije prepoznat je, ali se ne koristi u mjeri koja bi ga činila značajnijim energetskim izvorom. Također, energija dobivena snagom vjetra na području Varaždinske županije se ne koristi.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Nedovoljno se koriste jeftiniji i okolišno prihvatljiviji obnovljivi izvori energije (biomasa, biopljin iz spalionica otpada, sunčeva energija, energija vjetra, geotermalni izvori).

2.6 GOSPODARSTVO

2.6.1 Struktura gospodarstva i vanjskotrgovinska razmjena

Bruto društveni proizvod po stanovniku za Varaždinsku županiju u 2003. godini iznosio je 9.037 € što je ispod RH prosjeka (93,3% prosjeka RH).

Tablica 3. Rangiranje RH županija prema indikatoru BDP mjerен u PPP u €.

Županija	2001	2002	2003	Indeks 2003/2001	2003.(RH =100)
Brodsko-posavska	5.246	5.511	5.620	107,1	58,0
Vukovarsko-srijemska	4.988	5.373	5.742	115,1	59,3
Šibensko-kninska	5.473	5.985	6.766	123,6	69,9
Krapinsko-zagorska	6.793	6.788	6.976	102,7	72,0
Požeško-slavonska	6.351	6.533	7.051	111,0	72,8
Zagrebačka	5.837	7.151	7.172	122,9	74,1
Splitsko-dalmatinska	6.514	6.889	7.253	111,3	74,9
Virovitičko-podravska	6.875	7.147	7.356	107,0	76,0
Osječko-baranjska	6.672	7.396	7.402	110,9	76,4
Bjelovarsko-bilogorska	6.752	7.354	7.451	110,4	76,9
Karlovačka	7.302	8.035	7.596	104,0	78,4
Sisačko-moslavačka	7.460	7.761	7.670	102,8	79,2
Međimurska	7.146	7.749	7.699	107,7	79,5
Zadarska	6.198	6.804	7.795	125,8	80,5
Dubrovačko-neretvanska	7.751	8.030	8.584	110,7	88,6
Varaždinska	8.178	8.959	9.037	110,5	93,3
Koprivničko-križevačka	8.893	9.585	9.595	107,9	99,1
Ličko-senjska	6.897	8.380	10.172	147,5	105,0
Primorsko-goranska	10.105	10.512	11.285	111,7	116,5
Istarska	11.561	12.283	12.863	111,3	132,8
Grad Zagreb	15.166	16.319	17.301	114,1	178,7
HRVATSKA	8.597	9.266	9.684	112,6	100,0

Izvor: DZS, 2002

Prema podacima FINA-e, 2004. godine u Županiji je bilo registrirano 2.075 malih i srednjih poduzeća, dakle 11,8 poduzeća na 1000 stanovnika, a to je značajno ispod RH prosjeka od 15,14

poduzeća na 1000 stanovnika za isto razdoblje. Sljedeća tablica daje osnovne podatke o poslovanju pravnih subjekata u VŽ, u periodu od 2000. do 2004. godine.

Tablica 4. Pokazatelji poslovanja pravnih subjekata od 2000. do 2004. godine

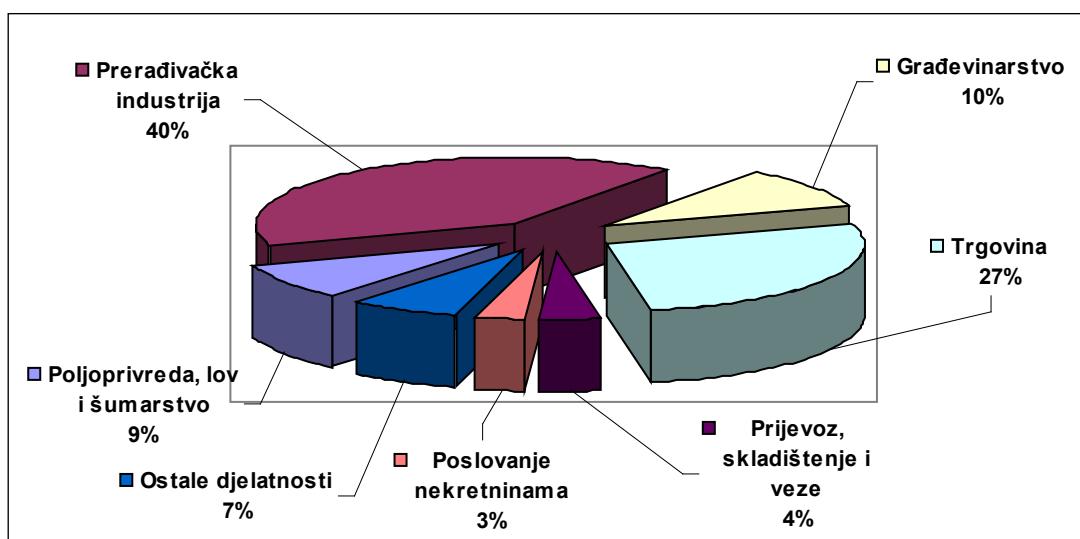
STRUKTURA	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	Indeks 2004/00
PRAVNE OSOBE						
Broj pravnih osoba	1.789	1.680	2.039	2.100	2.075	115.9
Prosječan broj zaposlenih	29.304	30.576	33.005	33.692	33.928	115.7
FINANCIJSKI POKAZATELJI (000 €)						
Ukupan prihod	1.405.640	1.609.797	1.695.945	1.975.527	2.124.724	151.1
Ukupni rashodi	1.369.616	1.569.766	1.654.347	1.935.418	2.077.965	151.7
Dobit tekuće godine	46.771	49.185	49.930	68.058	66.826	142.8
Gubitak tekuće godine	19.917	18.870	18.208	39.356	32.436	162.8
Poslovni rezultat	+ 26.854	+ 30.315	+ 31.722	+ 28.702	+34.390	128.0
PROSJEČNA NETO PLAĆA (€)	303	327	330	366	390	128.7
IZVOZ/UVOZ (000 \$)						
Izvoz	269.012	289.028	206.019	365.867	523.918	194.7
Uvoz	288.801	354.776	401.563	510.442	627.170	217.1

Izvor: FINA i HGK Varaždin, 2004.

U gospodarskoj strukturi VŽ, mjereno ukupnim prihodom, dominira sektor prerađivačke industrije

(40%), a slijede trgovina (27%), građevinarstvo (10%), te poljoprivreda, lov i šumarstvo (9%). (vidi Slika .).

Slika 9. Struktura ukupnog prihoda gospodarskih djelatnosti u VŽ u 2004. g.

Mjereno udjelom u zapošljavanju, ponovno dominira prerađivačka industrija koja zapošljava preko 50% od ukupnog broja zaposlenih u VŽ.

Prevladavaju radno-intenzivne i nisko-akumulativne grane industrije (tekstilna, kožarsko-obućarska, drvno-prerađivačka, metalska i druge) te tehnološki naprednije (prehrambeno-prerađivačka) koje su ujedno i nositelji izvoza ovog područja.

U vanjsko-trgovinskoj razmjeni, udio izvoza Županije u ukupnom izvozu Hrvatske je oko 6,5%, dok je udio uvoza u ukupnom uvozu Hrvatske oko 3,8%. Najveći izvoznik je prerađivačka industrija s 90% ukupnog izvoza.

Najvažniji trgovinski partneri u vanjskotrgovinskoj razmjeni gospodarstva VŽ su Njemačka, Italija, Au-

strija, Velika Britanija, Slovenija, Francuska, te Bosna i Hercegovina.

2.6.2 Razvijenost gradova i općina u Varaždinskoj županiji

Varaždinska županija potencira policentrični razvoj i uređenje prostora kojim se osigurava poticanje lokalne razvojne osobitosti područja, osigurava egzistenciju, a time i ostanak stanovništva, sprečava pretjerana koncentracija industrije i stanovanja u samo jednom centru te osiguravaju racionalnije korištenje prirodnih i izgrađenih resursa. Ovaj koncept u skladu je sa Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske. U

celju ostvarenja policentričnog razvijanja i bolje kvalitete života potrebno je poticati uspostavu prostorno-razvojne strukture koja omogućuje uravnotežen razvitak područja, stvaranje, prepoznavanje i poticanje okosnica i težišta razvijanja s osloncem na mrežu gradova i drugih središta (policentrična mreža), povezanih prometnim pravcima na višoj tehničko-sigurnosnoj razini.

U koncipiranoj policentričnoj mreži gradova, u »sustavu središnjih naselja«, odnosno »sustavu razvojnih žarišta«, na području Varaždinske županije u najznačajnija razvojna žarišta ubrajaju se: Varaždin, Ivanec, Ludbreg, Novi Marof, Lepoglava i Varaždinske Toplice.

Planske koncepcije svrstavaju grad Varaždin u grupu od 18 velikih i većih gradova Hrvatske kao važnije nacionalno središte, dok u planiranu grupu srednjih gradova ulaze: Ivanec, Ludbreg i Novi Marof, a Lepoglava i Varaždinske Toplice spadaju u grupu manjih gradova.

Varaždin i pet ostalih gradova na području Varaždinske županije zadovoljavaju osnovne kriterije gradskih naselja obzirom da imaju veoma dugu povijesnu tradiciju - kontinuitet postojanja, bilježe stalni rast broja stanovnika, nalaze se na značajnim prometnim pravcima, ranije su bili, a i prema novom teritorijalnom ustrojstvu spadaju u značajnije upravne centre, predstavljaju važne gospodarske centre sa značajnom funkcijom rada i imaju infrastrukturne elemente karakteristične gradskim obilježjima. Jedan od bitnih preduvjeta dobre organizacije prostora Varaždinske županije je jačanje uloge gradova, koji svojim dobrim razmještanjem u prostoru omogućuju unapređenje i optimiranje funkcionalne strukture Županije.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Gradovi su na nižem stupnju razvoja nego što to zahtijeva njihovo planirano mjesto u hijerarhiji centara pa treba ojačati njihovu strukturu i prvenstveno gospodarsku ulogu u prostoru kako bi postali stvarna žarišta i nosioci vlastitog razvijanja, a time i razvijka gravitirajućeg okolnog prostora.

2.6.3 Financijska sposobnost i ulaganje

Tržište kapitala na području VŽ, kao i u cijeloj RH, slabo je razvijeno, međutim Varaždinska burza kao mjesto trgovanja vrijednosnim papirima sve je više oslonac hrvatskog tržišta kapitala i nositelj približavanja standardima razvijenih tržišta kapitala u zemljama EU.

Unatrag dvije godine sve je prisutniji interes investitora za ulaganjem u proizvodne djelatnosti, među kojima su svjetski poznate kompanije koje su investirale pretežno u Slobodnu zonu Varaždin, te pojedinačne investicije u ostalim mjestima Županije, dok su prije tog razdoblja strana ulaganja na području Županije bila usmjereni uglavnom na uslužne djelatnosti i širenje trgovačkih lanaca za domaću potrošnju.

Varaždinska županija, odnosno njene jedinice lokalne samouprave, nastoje privući ulagače nizom

pogodnosti (uključujući nisku cijenu otkupa zemljišta, oslobođanje investitora od plaćanja komunalnog doprinosu, osiguravanjem priključaka na infrastrukturu), a rezultat ovakvog pristupa najbolje se ogleda u projektu Slobodne zone Varaždin, koja je danas jedna od najvećih greenfield investicija u RH, od čije se realizacije očekuje otvaranje više od 3.000 novih radnih mjesta.

Varaždinska županija je izdvojila značajna sredstva u razvoj malog gospodarstva te je za realizaciju kredita od 2001. do 2005. godine, zajedno s resornim ministarstvima i poslovnim bankama, uloženo više od 300 milijuna kuna za preko 400 subjekata, temeljem čega se planira otvoriti oko 2.500 novih radnih mesta. Pri tome je direktni udio Varaždinske županije, kroz ulaganje depozita i subvencioniranje kamatne stope, veći od 20 milijuna kuna.

Administrativni postupak pri ulaganju jednak je u odnosu na cijelu zemlju, no u VŽ je vrijeme potrebno za realizaciju ulaganja značajno kraće, prvenstveno zbog dobre suradnje svih administrativnih čimbenika na lokalnoj razini.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- U financiranju gospodarstva prevladavaju klasični kreditni odnosi u kojima je na jednoj strani kreditor, a na drugoj strani dužnik, pri čemu banke zahtijevaju visok stupanj osiguranja povrata kredita.

2.6.4 Aktivno stanovništvo i nezaposlenost

Ukupan broj radno sposobnog stanovništva (žene od 15 do 59 godina i muškarci od 15 do 65 godina) kreće se oko 81.800, od čega je kod pravnih osoba zaposleno oko 47.300 radnika, a u obrtima oko 10.100 radnika, poljoprivrednika je 3.500, samostalno profesionalnih djelatnika oko 370, dok se prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje broj nezaposlenih kreće oko 10.000 osoba¹.

Sa stanjem 30. rujna 2004. godine stopa registrirane nezaposlenosti u Varaždinskoj županiji bila je 14,6%, što je niže od RH prosjeka koji je bio 17,2%. Tablica 5. prikazuje trend smanjenja nezaposlenosti u razdoblju od 2001. do 2005. godine.

Tablica 5. Registrirana nezaposlenost u VŽ u periodu od 2001. do 2005. godine

Godine	Broj nezaposlenih	Stopa nezaposlenosti [%]
2001.	12.505	18
2002.	11.072	17,5
2003.	10.836	17
2004.	10.438	16,5
2005.	10.271	16,2
2006. (svibanj)	9.013	14,2

Izvor: Zavod za zapošljavanje, 2006.

¹ Razliku sume od ukupnog broja čine osobe starije od 15 godina koje se još školju ili ne obavljaju radnu aktivnost.

Kretanje broja zaposlenih u pravnim osobama po djelatnostima nije se značajnije mijenjalo u razdoblju od 2001. godine.

Sa stanjem 1. lipnja 2004. godine evidentirano je 3.414 obrtnika što je povećanje od 11,6 % u odnosu na 2000. godinu. Početkom ove godine zabilježeno je 6.919 zaposlenih u obrtništvu, što je povećanje od 43,0% u odnosu na 2000. godinu.

Od ukupno 10.017 nezaposlenih osoba 30. rujna 2005, 55,6% su žene. 4.485 nezaposlenih ima završenu srednju školu u trajanju od 3 godine, a nezaposlenih sa četverogodišnjom srednjom školom ima gotovo isto kao i onih sa završenom osnovnom školom (2.291 prema 2.054). Nezaposlenih s višom školom ima 249, a s fakultetom ili višim stupnjem obrazovanja 212. Najveću grupu nezaposlenih čine oni iznad 45 godina starosti. U 2004. godini 3161 osoba je primača naknadu za nezaposlenost (u ukupnom iznosu od više od 3 milijuna kuna za novčana i ostala materijalna prava).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Primjetan je »odljev mozgova« zbog nepostojanja odgovarajućih (odgovarajuće plaćenih) radnih mjesteta za osobe visoke stručne smjene.
- Većina nezaposlenih osoba čeka na posao dulje od godinu dana.
- Među nezaposlenima je visoki udio ljudi neinteresiranih za traženje posla u struci.
- Seljenje proizvodnje na tržišta s nižom cijenom radne snage za radno intenzivne industrije na kojima se zasniva gospodarstvo Županije.
- Niske plaće zaposlenih u gospodarstvu (2004. godine na razini 81,1% državnog prosjeka).
- Primjetan je strah od novoga i promjena, posebno kod malih tvrtki koje postoje duže vrijeme, naročito u područjima gdje su tradicionalne industrije u prošlosti garantirale zaposlenost većini stanovništva.

2.6.5 Prerađivačka industrija

Prerađivačka industrija ostvaruje 37% dobiti, 61% uvoza i čak 90% ukupnog izvoza Županije. 56% stanovnika Županije je zaposleno u prerađivačkoj industriji.

Najznačajnija potpodručja su: proizvodnja hrane i pića, proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda, proizvodnja kože i proizvoda od kože, proizvodnja metala i proizvoda od metala te prerada drva i proizvoda od drva.

Proizvodnja hrane i pića godišnje ostvaruje 46% ukupnog prihoda, 33% dobiti, te u izvozu ima udio od 6%. Najvažniji proizvodi su: mlijeko, mliječni proizvodi, bezalkoholna pića i sokovi, meso i prerađevine od mesa, pekarski proizvodi i drugo.

U proizvodnji tekstila i tekstilnih proizvoda zaposleno je 31% od ukupno zaposlenih u prerađivačkoj industriji, udio ukupnog prihoda je 12%, dobiti 15%,

a udio u izvozu iznosi 30%. Proizvodni assortiman sastoji se od muške, ženske i dječje odjeće, modnih tkanina, svilenih marama, kravata, šalova, kišobrana, suncobrana, svilenih tkanina i drugo.

Proizvodnja kože i proizvoda od kože upošljava 18%, ostvaruje 5% ukupnog prihoda te sudjeluje s 4% u dobiti i s 26% u izvozu prerađivačke industrije. U proizvodnom assortimanu zastupljena je muška, ženska i dječja obuća, automobiliške presvlake od kože i drugi proizvodi od kože. Svoje proizvode najvećim djelom izvoze na svjetska tržišta zadovoljavajući stroge kriterije kvalitete.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Nema proizvodnje i prerade sirovina u Županiji za potrebe industrije (uvoz kože, mlijeka, mesa i povrća).
- Nedostatak investicija u opremu i nove tehnologije u postojećim tvornicama.
- Nedostatak visokoobrazovanih kadrova (posebice tehnički i upravljački).

2.6.6 Trgovina

Trgovina predstavlja vrlo važno područje s ukupnim prihodom od 4,5 milijardi HRK, što predstavlja 30% ukupnog prihoda te 20% ukupne dobiti Županije. Zapošljava 15% od ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu.

U robnoj razmjeni ostvaruje negativnu bilancu tako da u izvozu sudjeluje sa samo 5%, a u uvozu sa značajnih 30%.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Izostanak povezivanja s lokalnim proizvođačima te pretežito prodaja robe iz uvoza.

2.6.7 Građevinarstvo

Temelji građevinarstva VŽ baziraju se na modernoj tehnologiji, visoko stručnim kadrovima te primjeni najnovijih dostignuća znanosti.

Izgradnjom autosekte Goričan-Varaždin-Zagreb ostvaren je temeljni infrastrukturni preduvjet za jačanje gospodarstva u VŽ i iskorištavanje europskih i svjetskih gospodarskih globalacijskih trendova.

U građevinarstvu je zaposleno 3.400 radnika, što je 10% ukupnog broja zaposlenih u VŽ.

Ostvaruje se ukupan prihod od 1 milijardu HRK, što predstavlja 10% ukupnog prihoda Županije te dobit od 52 milijuna HRK odnosno udio od 10% u ukupnoj dobiti Županije.

U proizvodnom programu zastupljena je: izgradnja, rekonstrukcija i održavanje svih objekata visokogradnje i niskogradnje, instalacijskih i završnih radova.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI
<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak građevinskih radnika i problemi s njihovim školovanjem. - Problemi s naplatom na projektima s državom.

2.6.8 Poljoprivreda

Na području cijele Varaždinske županije poljoprivredne površine obuhvaćaju 69.941 ha, odnosno 55% površine Županije, od čega je 96% u vlasništvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva (66,964 ha), dok je 4% u državnom vlasništvu ili vlasništvu poslovnih subjekata (2,977ha).

VŽ je tradicionalno poljoprivredni kraj usitnjenog posjeda, pogodan za bavljenje stočarskom, povrtarskom, voćarskom i vinogradarskom proizvodnjom. Dobre su mogućnosti za proizvodnju meda, slatkovodne ribe i cvjećarstva te razvoj lovнog gospodarstva.

U Upisnik poljoprivrednih subjekata ukupno je upisano 8.166 poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava. Uzgajivači i proizvođači udruženi su u udruge srodnih djelatnosti, no premali su, ne predstavljaju kritičnu masu, sastaju se neredovito i funkcioniраju više na volonterskoj osnovi.

Povrtlarstvo je zastupljeno na 5% obradivih površina.

Nasadi voćnjaka i vinograda su stari, proizvodnja vina po čokotu je mala, a promet vinom neorganiziran i nerazvijen. Svega 20 proizvođača se stručno bavi proizvodnjom vina (odgovarajući smještajni kapaciteti i zaštićena vina s geografskim porijeklom), dok manji proizvođači još nisu udružili snage i potencijale.

Stočarstvo i stočarska proizvodnja u Županiji je proizvodno i gospodarski najvažnija poljoprivredna grana, posebice govedarstvo i proizvodnja mlijeka te svinjogođstvo. Zadnjih godina sve značajnije mjesto zauzima i proizvodnja mesa peradi te jaja.

Na području Županije aktivno je oko 230 pčelara, od čega je registrirano njih 150. Registrirani pčelari ukupno posjeduju oko 10.500 košnica.

Razvijena je uporaba konja u zdravstvene (različiti oblici terapija: hipoterapija, terapijsko jahanje, zdravstveno-pedagoško jahanje i voltižiranje, terapijska vožnja zaprega) te sportske i rekreativne svrhe.

Razvijeni su prerađivački kapaciteti – mesna, mljekarska i mlinjska industrija, prerada povrća te proizvodnja pića i proizvodnja stočne hrane. Popunjenoš kapaciteta postiže se uvozom sirovina i njihovom dopremom iz drugih područja Hrvatske i inozemstva.

U okolini Ivanca, Bitoševlja, Novog Marofa, Ludbrega i Varaždinbrega postoje ribnjaci u kojima se u manjim količinama uzgajaju različite vrste slatkovodne ribe.

U Varaždinskoj županiji nalazi se 30 lovišta prosječne površine od 2440 ha. Glavna lovna divljač uključuje srnu, zeca, fazana, jelena i divlju svinju.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI
<ul style="list-style-type: none"> - Usitnjenost posjeda: oko 560.000 katastarskih čestica prosječne veličine 0,13 ha. U prosjeku jedno obiteljsko gospodarstvo ima u vlasništvu oko 20 razbacanih parcela. - Niska prosječna veličina stada koja su pod kontrolom proizvodnosti (oko 5 krava), i matičnog stada svinja (3 krmače/ 4 HR prosjek). - Uzgoj tradicionalnih ratarskih kultura (pšenica, kukuruz i šećerna repa) ne prati zahtjeve tržišta poljoprivrednih proizvoda. - Prosječni prirodi kultura po ha su ispod razine prosjeka RH. - Stari nasadi voćnjaka i vinograda i poodmakla dob vinogradara i voćara (mala proizvodnja vina po čokotu, promet vinom neorganiziran i nerazvijen). - Skladišni kapaciteti za voće postoje (cca. 50 vagona), ali su djelomično neiskorišteni. Ukoliko bi htjeli skladištitи čitavu proizvodnju voća VŽ, tada bi bilo potrebno izgraditi još skladišnog prostora, no s obzirom da se cjelokupna količina proizvedena u Županiji proda u vrlo kratkom roku, nije potrebna gradnja novih skladišnih kapaciteta ukoliko se ne podigne broj voćnjaka/urod. - Pad broja proizvođača mlijeka uslijed smanjenja broja otkupnih mjeseta i povećavanja prosjeka proizvodnje koje jedno gospodarstvo mora ostvariti ako želi imati rashladni uređaj za mlijeko na gospodarstvu. - Na području Županije postoji samo jedna privatna punionica meda koja ne zadovoljava potrebe proizvođača. - Suradnja i udruživanje poljoprivrednika i poljoprivrednih gospodarstava (udruge i zadruge) je u začecima. - Nekontrolirano odlaganje gnojnica i gnoja na polja, naročito s peradarskih farmi, uzrokuje direktnе štete za usjeve te visoku razinu zagadenja tla i podzemnih voda. - U sadašnjim lovno gospodarskim osnovama nisu dovoljno obuhvaćene sve vrste divljači, a mnogobrojna lovišta uopće nisu označena. Nove prilazne ceste na koje divljač nije naučena nemaju zaštitne ograde, pa divljač stradava zbog intenzivnog prometa.

2.6.9 Turizam

Postoji veći broj strateških dokumenata vezanih uz razvoj turizma (Strateški marketinški plan turizma, Sustav obilježavanja i interpretacije turističkih atrakcija, Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu). Izrađene su Smjernice razvoja turizma i započele su aktivnosti okupnjavanja turističkih zajednica. U osnivanju je prihvatna agencija za organizaciju ponude i promociju turističkih atrakcija županije.

U VŽ postoji raznolika ponuda kulturnog, lječilišnog, vjerskog, lovнog i ribolovnog, sportskog i izletničkog turizma, uz veći broj organiziranih događanja tokom

cijele godine. Dostupnost većine destinacija je zadovoljavajuća.

U Varaždinu, Varaždinskim Toplicama i Trakoščanu postoje kapaciteti za kongresni turizam (kongresne dvorane u sklopu hotela).

Broj turističkih noćenja u Županiji u 2004. godini iznosio je 141.000. Ukupna prosječna popunjenošća kapaciteta je svega 83 dana na području cijele Županije, a koncentracija je veća u objektima koji nude dodatnu ponudu (npr. vezano uz kongresni ili zdravstveni turizam). Broj turista u dnevnom posjetu Županiji je u nesrazmjeru s brojem noćenja zbog nedostatnih smještajnih kapaciteta u sezoni (usporedbe radi, u varaždinskim hotelima je tokom 2004. godine bilo smješteno 18.000 gostiju s otprilike 43.000 noćenja, dok je u istom razdoblju Gradski muzej Varaždin registrirao čak 50.000 posjetitelja).

Marketinške aktivnosti vezane za turizam su stihische, kroz izolirane projekte. Trenutno je u izradi regionalni turistički portal (Projekt Eureka).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI
<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatni smještajni kapaciteti (ukupno 1.700 ležaja nižih kategorija, s većom koncentracijom u Varaždinu i Varaždinskim Toplicama) - Niska razina ponude seoskog turizma. - Neorganiziranost destinacija u zajedničku ponudu i loša koordinacija aktivnosti u turističkom razvoju (turističke zajednice i drugi elementi turističke ponude samostalno nastupaju na tržištu, a nemaju dovoljna financijska sredstva i kadrove za kvalitetni marketing). - Nedovoljna iskorištenost potencijala pojedinih destinacija. - Nedostatna turistička signalizacija i interpretacija turističkih sadržaja (situacija je nešto povoljnija u Varaždinu). - Loša dostupnost tiskanih i drugih informacija (web stranice ne postoje, nisu ažurne, nisu interaktivne, ne postoji zajednički rezervacijski sistem). - Ponuda kulturnog turizma je nedovoljno predstavljena javnosti (uz iznimku Baroknih večeri i Špancirfesta).

2.6.10 Malo gospodarstvo i poduzetnička infrastruktura

Iz strukture gospodarskih subjekata po veličini, sa stanjem u 2003. godini, proizlazi da veliki subjekti sudjeluju u ukupnom prihodu s 44%, srednji poduzetnici s 25%, a mali poduzetnici s 31%.

Male i srednje tvrtke čine 98% od ukupnog broja tvrtki u VŽ, u zapošljavanju sudjeluju s 54%, a u strukturi tekuće dobiti s 58%.

Prijavljena prosječna mjesečna plaća zaposlenih kod malih poduzetnika je za 9,3% niža, kod srednjih poduzetnika 2,8% viša, a kod velikih 4,9% viša od prosjeka gospodarstva Županije.

2.6.10.1 PODUZETNIČKE ZONE

Poduzetničke zone na području Varaždinske županije osnivaju se sa svrhom bržeg rasta poslovnih aktivnosti i povećanja zaposelnosti, a smještene su na teritoriju koji prema urbanističkom planu spada pod područje grada planom namijenjeno za gospodarsku djelatnost.

Kroz poduzetničke zone, VŽ i njene jedinice lokalne samouprave, u suradnji s Vladom RH stvaraju preduvjete za uvođenje niza poticaja za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, prvenstveno kroz pogodnosti poduzetnicima kod izgradnje poslovnog prostora na već potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu. Poduzetničke i gospodarske zone u Ivancu, Lepoglavi, Ludbregu, Novom Marofu, Varaždinu, Cestici, Trnovcu Bartolovečkom, Sračincu te Donjem Martijancu u završnom su stadiju izgradnje, a do pune funkcionalnosti potrebna su ulaganja u dijelove infrastrukture. Zone u drugim mjestima Varaždinske županije različitog su stupnja opremljenosti i spremnosti za privlačenje investicija, a potrebna ulaganja su veća.

2.6.10.2 SLOBODNA ZONA VARAŽDIN

Slobodna zona Varaždin, osnovana koncem 2001. godine, najveća je i najuspješnija, proizvodno, izvozno orijentirana greenfield investicija u RH. Do sada je otvoreno šest tvornica (oko 1.600 novih radnih mjeseta), a do kraja 2007. godine trebalo bi biti otvoreno svih deset predviđenih tvornica (ukupno, između 2.500 i 3.000 novih radnih mjeseta).

Uloženo je do sada oko 100 milijuna €, a sadržaji će biti potpuno izgrađeni do kraja 2007. godine. Ulagači su tvrtke iz Njemačke, Austrije, Švicarske i Hrvatske.

Motivacije ulagačima za sklapanje ugovora o obavljanju djelatnosti u Slobodnoj zoni Varaždin su: poslovanje bez PDV-a, petogodišnje oslobođenje od plaćanja poreza na dobit do visine investicije, a nakon toga do isteka koncesije ulagači plaćaju 50% važeće stope poreza na dobit.

Više od 95% proizvedenih proizvoda u Slobodnoj zoni namijenjeno je izvozu.

Radi se na razvoju Zone malog poduzetništva uz Slobodnu zonu, po čijoj se realizaciji na tom području očekuje otvaranje ukupno oko 3.500 radnih mjeseta.

2.6.10.3 TEHNOLOŠKI PARK

Tehnološki su parkovi svojevrsni inkubatori u kojima se osigurava koncentracija znanja, visoke tehnologije, obrazovanja i povezanosti s nacionalnim i svjetskim obrazovnim institucijama.

Tehnološki park Varaždin osnovali su 2003. godine Varaždinska županija, Grad Varaždin, HGK, Geotehnički fakultet Varaždin, Visoka elektrotehnička škola Varaždin i Elektrostrojarska škola Varaždin. Svrha mu je gospodarski razvoj regije, stvaranje novih poduzetničkih subjekata, otvaranje novih radnih mjeseta, razvoj novih tehnologija i primjena znanja te znanstvenih istraživanja u gospodarskoj praksi, kao i porast kvalitete obrazovanja na učilištima u okruženju.

U svojem sastavu trenutačno ima 31 poduzeće s preko 100 zaposlenih. U budućnosti se na području Varaždinske županije planira izgraditi Biotehnološki park, investicija vrijedna ca 750 milijuna eura.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Izostanak međusobnog povezivanja poduzetnika; slabo korištenje iskustava drugih. Veliki strah od partnerstva i suradnje, nedostatak međusobnog povjerenja među poduzetnicima i prema potencijalnim investitorima.
- Potrebna značajna sredstva za dovršenje poduzetničkih zona te privlačenje investicija. Pomoć države vrlo ograničena.
- Velika je međusobna konkurenca potencijalnih lokacija za malu i srednju privredu na području Županije, visoka mogućnost nerealnog određivanja vrijednosti lokacije zbog privlačenja investicija prije konkurenca.
- Prioriteti poticanja razvoja poduzetničkih zona ne određuju se prema stvarnom potencijalu privlačenja investicija u određeno područje.
- Nedovoljna je spremnost na rizik finansijskih institucija, visoka opterećenost županijskog proračuna poticajima za malo i srednje gospodarstvo, uz istovremeni nedostatak rizičnih i garancijskih fondova u pružanju potpore malom gospodarstvu.
- Nedostatna kvalifikacijska i obrazovna razina malih poduzetnika, posebice u dijelu informatičke pismenosti te posjedovanju marketinških, menadžerskih i drugih specijalističkih znanja.
- Jaka siva ekonomija koja ograničava zdravu konkureniju.
- Popratne uslužne institucije (poduzetnički centri, informacijski centri i slično) malobrojni su i bez dovoljnih finansijskih sredstava, pa ne mogu poduzetnicima pružati dostačne usluge.

2.7 DRUŠTVENE DJELATNOSTI

2.7.1 Kulturna baština i događanja

Varaždinska županija područje je bogate kulturno-povijesne baštine (spomenici kulture, arheološka nalazišta, burgovi, dvorci, sakralni objekti, muzeji, galerije i dr.), s tradicijom i kontinuitetom institucija kulture.

Kulturna događanja u posljednje vrijeme prate moderne trendove (performansi, ulični festivali, intervencije u prostoru i sl.) i nadopunjuju klasične izložbe, predstavljanja, koncerte, kazališne predstave i sl.

Umjetnička društva na području Županije njeguju tradicionalne običaje pojedinog kraja. Postoje i kulturno-umjetnička društva nacionalnih manjina koja su vrlo aktivna. Na području Županije postoji i veći broj društava koja njeguju suradnju između Hrvatske i drugih zemalja (Hrvatsko-njemačko društvo, Hrvatsko-austrij-

sko društvo, Hrvatsko-španjolsko, Hrvatsko-francusko i Hrvatsko-rusko društvo).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Ponuda kulturnih sadržaja nedovoljno predstavljena javnosti (osim iznimki kao što su Barokne večeri i Špancirfest).
- Događanja vremenski vrlo koncentrirana u jesen i zimu te se nastoje osmislići događanja tokom cijele godine.

2.7.2 Obrazovanje

2.7.2.1 PREDŠKOLSKI ODGOJ

Predškolskim odgojem obuhvaćeno je 60% djece. Korisnici mogu birati između privatnog i javnog sektora. Vrtići nude i dodatne programe uz osnovnu djelatnost. Zadovoljena je potreba za stručnim djelatnicima.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Predškolsko obrazovanje u Varaždinskoj županiji s udjelom od 50% sufinancira lokalna samouprava. Obzirom na niska prosječna primanja, roditelji teško podmiruju troškove vrtića, naročito u rubnim općinama Županije.
- Za sad nije moguće organizirati kvalitetan predškolski odgoj za djecu romskog naselja Strmec (Projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta da se u sklopu Nacionalnog programa za Rome organizira dvogodišnji predškolski odgoj za svu romsku djecu nije još započeo).

2.7.2.2 OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Na području Županije postoji 40 matičnih škola, 33 područnih, te Centar »Tomislav Špoljar« za učenike s posebnim potrebama. Škole su dobro opremljene, a većina ih ima i sportske dvorane. Za učenike u nižim razredima kojima je mjesto stanovanja udaljeno više od 3 km, te za učenike u višim razredima kojima je mjesto stanovanja udaljeno više od 5 kilometara od škole osiguran je besplatni prijevoz do škole.

Broj djece u osnovnom školstvu stabilizirao se zadnjih nekoliko godina.

Na razini Županije osmišljen je i kreće u provedbu program nastave u jednoj smjeni.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta nije precizno definiralo upisna područja za pojedine - Centralizirano financiranje javnih škola onemogućuje brži razvoj i optimalno zadovoljavanje potreba u osnovnom školstvu.
- Na razini Županije nema dovoljno stručnih suradnika (pedagoga, psihologa, defektologa), nastavnika stranih jezika i informatičara.

2.7.2.3 SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

U Županiji 8.200 učenika pohađa: 11 srednjih škola kojima je osnivač Županija te 4 privatne srednje škole. Gotovo 90% učenika nastavlja obrazovanje nakon osnovne škole. Učenički dom također je ustanova srednjoškolskog obrazovanja.

Četiri srednje škole od školske godine 2005/2006. organizirale su nastavu u jednoj smjeni, dok se za ostale škole izrađuje projektna dokumentacija.

Županija u suradnji s jedinicama lokalne samouprave sufinancira prijevoz učenika vlakom odnosno autobusom do škole (5.200 učenika obuhvaćeno uslugom).

U nekim sektorima / djelatnostima postoji suradnja gospodarstva i srednjih škola u planiranju potreba za radnom snagom i poticanja upisa u određena zanimanja (prvenstveno građevinska struka).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Srednjoškolsko obrazovanje nije obavezno iako je to minimalni standard obrazovanja za koje se Županija zalaže.
- Srednje školstvo nije usklađeno s potrebama gospodarstva i društvenim djelatnostima na području VŽ.
- U odnosu na RH projek, manje se učenika upisuje u gimnazijalne programe (18%), za koje se očekuje da će obrazovati učenike spremne nastaviti školovanje na višim i visokim školama.
- Država ne sudjeluje u sufinanciranju besplatnog prijevoza učenika niti u provođenju programa Međunarodne mature.

2.7.2.4 VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE I CJELOŽIVOTNO UČENJE

U Županiji djeluju četiri visokoškolske ustanove: Fakultet organizacije i informatike Varaždin i Geotehnički fakultet Varaždin u sastavu su Zagrebačkog sveučilišta (dodiplomski i postdiplomski studij) i ispostave Tehnološkog fakulteta u Zagrebu i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. U Maruševcu djeluje Adventistički teološki fakultet u sklopu adventističke crkve.

U Varaždinu je otvoreno Veleučilište u sklopu kojeg djeluju Visoka elektrotehnička škola s dodiplomskim trogodišnjim studijem iz područja elektrotehnike (automatizacija, biomedicinska elektronika), proizvodnog strojarstva i oblikovanja i primjene multimedija, te se otvara studij građevinarstva u suradnji s Geotehničkim fakultetom. Županija je pokrenula osnivanje Europskog sveučilišta Varaždin u suradnji s partnerima iz Europske unije. U sklopu visokoškolskih ustanova sve je prepoznatljivija znanstvena djelostnost.

Pučko otvoreno učilište, HGK, Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), informatičke škole i škole stranih jezika održavaju povremene tečajeve vezane uz poduzetništvo, prekvalifikaciju, informatičke i jezične vještine.

Na razini Županije pokreću se aktivnosti koje trebaju posjeći suradnju s gospodarstvom (tehnološki centri, novi nastavni programi).

Županija je od školske godine 2005/2006. uvela kreditiranje studenata pod posebno povoljnim uvjetima kroz komercijalne banke, za što je iskazan veliki interes, a Županija kao jamac garantira kredite studentima čiji roditelji nisu kreditno sposobni.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Izbor studijskih smjerova je ograničen, a prihvatna moć postojećih visokoškolskih ustanova u Županiji niska.
- U Županiji je samo 185 studenata na 1.000 stanovnika iznad 15 godina. Na 1.000 stanovnika 49,2 ima visokoškolsku naobrazbu. Ukupni broj osoba u Županiji s VŠS, VSS, te magistara i doktora znanosti je 12.791, odnosno 6,8% stanovnika, što je ispod RH prosjeka (7,98%).
- Koncept cjeloživotnog učenja je u začecima (nedostatna ponuda tečajeva, tečajevi su preskupi i obično su dio dužeg programa).
- Prijenos praktičnih znanja na području poduzetništva i gospodarskih djelatnosti je ograničenog dosega.
- Nedostatno je znanje stranih jezika te informatičkih znanja.
- Prekvalifikacija na razini visokoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja je vrlo komplikirana i financijski zahtjevna.

2.7.3 Zdravstvo

Zdravstveno osiguranje po svim osnovama u VŽ ostvaruje 172.739 osiguranika od ukupno 184.769 stanovnika (ostali nisu obuhvaćeni sustavom).

Djelatnost hitne medicinske pomoći organizirana je u okviru Doma zdravlja Županije i to po 5 timova u Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu, te 10 timova u Varaždinu. U djelatnosti opće medicine na području Županije djeluje 90 timova. Stomatološku zaštitu pružaju 69 timova. Sekundarnu zdravstvenu zaštitu na području Županije za stanovništvo Županije i šire provode četiri bolnice.

Na 10.000 stanovnika dolazi 16,9 visokoobrazovanih zdravstvenih stručnjaka (RH prosjek je 24,3 doktora medicine na 10.000 stanovnika). Županija raspolaze s 523 akutnih i 1014 kroničnih bolničkih kreveta.

Projektom obnove Varaždinske bolnice (2006.) objedinjavaju se sve kirurške djelatnosti na jednom mjestu čime će se podići razina specijalističkih usluga na području VŽ. U Varaždinskim Toplicama zdravstvena djelatnost odvaja se od ugostiteljske te se plasira na tržište zdravstvenih usluga, kao i slobodni kapaciteti bolnica u Klenovniku i Novom Marofu.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- U primarnoj zdravstvenoj zaštiti Županije nedostaje 13 timova opće medicine, 2 tima pedijatrije i 20 timova stomatologije (65 % timova ima veći broj osiguranika od standarda, što utječe na kvalitetu rada).
- Nedostaje grupna praksa koja bi omogućila dostupnost subotom, nedjeljom i blagdanima.
- U okviru Zavoda za javno zdravstvo nije dovoljno razvijena preventivna medicina, a osobito socijalna medicina i prevencija ovisnosti.
- Nedostatak liječnika specijalista za određena područja (npr. ginekolozi i liječnici obiteljske medicine).
- Stomatološka zaštita locirana je uglavnom u većim centrima i kao takva nedovoljno je dostupna korisnicima.
- Zbog nekvalitetne organiziranosti specijalističko-konzilijske zdravstvene zaštite i ograničavajućeg faktora u određenim zakonskim određenjima, liste čekanja za pojedine dijagnostičko-terapeutske zahvate su preduge.
- Nedostatna koordinacija specijalističke zdravstvene zaštite sa ordinacijama opće prakse.
- Nedostatna informacijska povezanost u zdravstvu.
- Dotrajala oprema i neodržavani prostori.
- Nedostaju ustanove za palijativnu skrb.
- Ljekarne postoje samo u većim središtima, a dežurstvo je osigurano samo u jednoj ljekarni u cijeloj Županiji.

2.7.4 Socijalna skrb

U Županiji ima 3.733 korisnika pomoći za uzdržavanje, odnosno 2% stanovnika Županije, što je ispod RH prosjeka od 2,27%. Radi se o osobama koje nemaju vlastita sredstva za uzdržavanje, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodima od imovine ili na drugi način.

Na području Županije djeluju četiri centra za socijalnu skrb koji pružaju usluge savjetovanja, jednokratne novčane pomoći, doplatka za pomoći te njegu i osposobljavanje za samostalni život i rad.

Tri su doma za starije i nemoćne osobe, te dva za psihički bolesne odrasle osobe. Postoji jedan odgajni dom za smještaj maloljetnih i mlađih punoljetnika s poremećajima u ponašanju. Domovi su većinom u javnom vlasništvu. Na području Županije djeluje i jedan dom za žrtve obiteljskog nasilja.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Institucionalna pitanja: iako domovi postoje, nedovoljna je razvijenost prostornih, programskih i kadrovskih uvjeta njihovih postojećih kapaciteta.
- Izvaninstitucionalna skrb i ostali oblici zaštite slabo su razvijeni (nedostaju udomiteljske obitelji i mali obiteljski domovi).

- Rijetka privatna inicijativa u razvijanju programa socijalne skrbi.
- Nema evidencije osoba s invaliditetom, kako bi se mogli izraditi kvalitetniji programi u interesu zbrinjavanja i samozapošljavanja takvih osoba.
- Neriješeni socijalni problemi romske zajednice (stambene prilike, komunalna opremljenost i legalizacija naselja, socijalizacija, školovanje, zdravstvena zaštita te obiteljsko-pravna zaštita).
- Izostanak sustavnog pristupa i koordinacije različitih izvora i oblika socijalnih pomoći.
- Nedovoljni kapaciteti Doma za zaštitu žrtava obiteljskog nasilja »Utočište Sv. Nikola«.

2.7.5 Civilno društvo

U Varaždinskoj županiji djeluje oko 1000 udruga koje pokrivaju široki spektar djelatnosti s ciljem podizanja kvalitete života stanovnika.

Dio udruga se financira kao zakonska obveza (Crveni križ, Dobrovoljna vatrogasna društva i sl.), a ostale posluju koristeći sredstva članova, sponzora, dotacija i sl.

Odnos prema udrugama na svom području Županija je definirala Odlukom o finansijskoj potpori udrugama od interesa za Županiju. Za aktivnosti i programe civilnog društva Županija godišnje izdvaja 2,5 milijuna kuna.

U tijeku je intenzivno osposobljavanje udruga za izradu programa čija kvaliteta, značaj i sadržaj može konkurirati i za izvanproračunske izvore financiranja, posebno za međunarodne izvore.

Županija preferira krovno udruživanje udruga na županijskom nivou radi objedinjavanja programa te raspodjele sredstava po kriterijima koje definiraju zajednice i savezi kao najbolji poznavatelji problematike.

VŽ je, u okviru cijelovitog sustava tijela za zaštitu i promicanje ljudskih prava unutar nadležnosti Županije, osnovala i Koordinaciju za ljudska prava i Odbor za ravnopravnost spolova.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Javnost je nedovoljno senzibilizirana na polju suvremenih građanskih i demokratskih standarda, a društvena klima ne sprečava devijantne društvene pojave.
- Izostaju programi za mlade.
- Koordinacija rada između županijskih tijela i nevladinog sektora je sporadična, uglavnom kroz potraživanja financija za pojedine programe.
- Nedostatna sredstva za razvoj civilnog društva na razini Županije moraju se nadoknaditi iz drugih izvora.
- Kontrola utroška sredstava dodijeljenih udrugama je nedostatna i ne vezuje se za postignute rezultate.
- Udruge pojedinačno imaju ograničene kapacitete u izradi i provođenju programa, a nedovoljna finansijska sredstva često potpuno onemogućuju rad (nedostatak prostora, financiranja »hladnog pogona« i sl.).

2.8 MEĐUŽUPANIJSKA, PREKOGRANIČNA I MEĐUREGIONALNA SURADNJA

Varaždinska županija ima razvijenu međunarodnu, međuregionalnu i prekograničnu suradnju te suradnju s drugim županijama u RH.

Institucionalni poticaj i potpora sustavnom pristupu zajedničkim projektima i programima jest rad Savjeta za europske integracije osnovanog 2000. godine. Savjet pomaže u traženju partnera, u postupku prijavljivanja projekata, sufinancira dio troškova projekata i surađuje kao partner u projektima nevladinih organizacija i neprofitnih institucija s područja Županije.

Javnost se kontinuirano izvještava o mogućnostima sudjelovanja u EU projektima, provodi se Europski tjedan i obilježava Dan Europe - 9. svibnja. U 5 gradova u Županiji dostupna je Euro- info točka s Internet kioskom, uglavnom unutar javnih knjižnica.

Od 2001. godine Županija je članica Skupštine europskih regija, a od 2005. godine je članica Instituta europskih regija. Ova članstva doprinose integriranju Županije u EU programe i projekte.

Varaždinska županija je u svibnju 2004. godine postala članicom Hrvatske zajednice županija, koja predstavlja nacionalnu udrugu županija sa svrhom institucionalne suradnje svih županija na području RH.

Značajno mjesto u inteziviranju međužupanijske, prekogranične i međuregionalne suradnje ima Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), koja provodi obrazovanje o europskim integracijama (uvod u Europsku uniju, regionalna suradnja u Europi, poljoprivredna politika u EU, europsko zakonodavstvo, zaštita okoliša, prilagodba regija i sl.) kroz niz seminara, stručnih skupova i radionica za udruge, jedinice lokalne samouprave i djelatnike Županije.

Sklopljeni su sporazumi o suradnji s regijom Zala u Mađarskoj, s regijom Podravje u Sloveniji i sa Samoupravnim Bratislavskim krajem u Slovačkoj. Također su potpisani sporazumi o suradnji i prijateljstvu s Vukovarsko-srijemском županijom, Dubrovačko-neštanskom i Zadarskom županijom.

Županija sudjeluje u većem broju međunarodnih projekata, uključujući: MUDRANET - mreža prekogranične interkulturnalne suradnje Mura-Drava (»Mura Drava Network for Cross Border Intercultural Learning«); I-LOG - industrijska logistika (»Industrial Logistics«), logistika i mješoviti transport za razvoj malih i srednjih poduzeća; VILLAS - dvorci i rezidencijalne vile (»Villas and Stately Homes«); ICNW (»International Communal Network«); Bazen rijeke Drave (»Drava Mura River Basin Project«); »MATRIOSCA«; te u CARDS projektu »Poticanje poslovne i ulagačke klime u Republici Hrvatskoj« kao pilot županija.

2.9 UPRAVLJANJE REGIONALNIM RAZVOJEM

Upravljanje razvojem u nadležnosti je Županije i jedinica lokalne samouprave uz potporu Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) i nekoliko institucija poput HGK, HOK, te Ureda državne uprave.

Projekti i programi od interesa za više općina ili gradova objedinjuju se (npr. program stipendiranja studenata »Student« ili sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola).

Županija koordinira realizaciju zajedničkih programa, objedinjuje pojedinačne inicijative općina i gradova dajući im proračunsku podršku ili ih kandidira prema drugim izvorima financiranja (Državni proračun i sl.).

Konkretna suradnja realizira se zajedničkim planiranjem i financiranjem određenih projekata, poglavito infrastrukturnih objekata i programa u prosvjeti i sl. (npr. HEP-ESCO, jednosmjenska i cjelodnevna nastava, program ŽUC-a i dr.).

Objedinjene interese i programe općina i gradova Županija promovira i prema stranim institucijama i partnerima, osiguravajući stručnu i logističku podršku (Agencija za razvoj Varaždinske županije - AZRA) te kroz prikupljanje i distribuciju podataka o potencijalnim izvorima financiranja s nivoa RH, ili i međunarodnih institucija i fondova (Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), Županijski informativni servis).

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Izostanak informiranja / dogovaranja na razini Županije i jedinica lokalne samouprave o operativnim razvojnim pitanjima (primjerice osnivanje poduzetničkih zona, prostorni planovi, zaštita okoliša, poticanje poduzetništva i sl.), što dovodi do suprotnih rješenja i/ili duplicitiranja aktivnosti.
- Nema dovoljno znanja i vještina za upravljanje razvojem u javnim službama.
- Prihodi Županije zanemarivi su u odnosu na razvojne potrebe.

2.9.1 Obrada i raspolaganje podacima

Županija kao jedinica područne samouprave prikuplja, obrađuje, pohranjuje, pretražuje i dostavlja korisnicima podatke iz poslova u samoupravnom djelokrugu Županije, što uključuje: školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, zaštitu okoliša, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

Obrada podataka vrši se koristeći informacijsku i komunikacijsku tehnologiju. Od 2005. godine koristi se jedinstveni Sustav za upravljanje dokumentacijom (SUD) koji omogućuje učinkovito pretraživanje pohranjene dokumentacije. Sustav je povezan s urudžbenim zapisnikom, evidencija dokumenata provodi se u jedinstvenom repozitoriju, a svi dokumenti se pretvaraju u digitalne.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI

- Iako je Županija aktivna na širem području, suradnja partnera je često deklarativne prirode.
- Suradnja sa susjednim županijama temelji se samo na pojedinačnim projektima.

IDENTIFICIRANI PROBLEMI
<ul style="list-style-type: none"> - SUD nije povezan i integriran s drugim sustavima na razini gradova, općina i državne uprave. Stanovništvo je nedovoljno upoznato s mogućnostima sustava i dostupnim informacijama.

3. VIZIJA RAZVOJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Temeljem osnovne analize u kojoj su analizirana osnovna razvojna obilježja Županije, slijedi SWOT analiza (analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji) kojom se razvoj promatra i vrednuje kroz prepoznate mogućnosti i ograničenja. Ove dvije faze čine realni okvir za definiranje vizije Županije – što će ona biti u budućnosti, te ambicioznih, ali ostvarivih strateških ciljeva razvoja. Vizija i ciljevi razvoja dio su ROP-a Varaždinske županije kojim se utvrđuju okvir i smjernice budućeg razvoja.

3.1 ANALIZA SNAGA, SLABOSTI, MOGUĆNOSTI I PRIJETNJI (SWOT ANALIZA) VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

SWOT analiza je metoda za prepoznavanje i utvrđivanje ključnih čimbenika razvoja, potencijala za razvoj, te razvojnih ograničenja, i kao takva most je između analize trenutnog stanja do razmišljanja o budućnosti, željenoj i mogućoj, odnosno prema kasnijim fazama ROP-a – određivanju razvojne vizije, strateških ciljeva, prioriteta, a potom mjera i konkretnih projekata.

Zadaća SWOT analize je da, polazeći od perspektive budućeg razvoja, među svima u osnovnoj analizi utvrđenim obilježjima, izdvoji ona koja predstavljaju razvojne snage, odnosno razvojne slabosti, te nakon što se u obzir uzme i stanje i trendove u širem okruženju, ukaže na osnovne razvojne prilike, odnosno prijetnje koje od tamo dolaze. U SWOT analizi identificiraju se snage Županije koje će se kroz prioritete i mjere nastojati pojačati i iskoristiti za razvoj te slabosti koje treba prevladati gdje je to moguće; mogućnosti prepoznate u okruženju za koje se treba pripremiti i iskoristiti ih u najvećoj mogućoj mjeri, te prijetnje koje će se nastojati svesti na najmanju moguću mjeru.

Sve navedene snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje međusobno su povezane na vrlo složene načine. Ipak, nekoliko je uobičajenih osnovnih međuodnosa: slabosti su u pravilu prepreke za aktualizaciju prednosti i korištenje mogućnosti. Dovoljno uspješnim anuliranjem učinka postojećih slabosti i iskorištanjem postojećih prednosti i mogućnosti stvara se pozitivni razvojni impuls koji vremenom neutralizira slabosti, a korištenje snaga i mogućnosti čini sve lakšim i uspješnjim. Neuspjeh u postizanju opisanog pozitivnog razvojnog impulsa, kao alternativu ostavlja stagnaciju i daljnje zaostajanje u kojem su prepreke sve veće, a mogućnosti sve manje. Vrijeme i jačina nastojanja na pozitivnim promjenama su važan čimbenik u planiranju i upravljanju razvojem.

Kao i ostale druge dijelove ROP-a Varaždinske županije, SWOT analizu je izradila Radna grupa u suradnji s Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA), a rezultati su potom raspravljeni od strane Partnerskog odbora. Sljedeća tablica prikazuje rezultate SWOT analize Varaždinske županije.

Tablica 6. Sažeti prikaz rezultata provedene SWOT analize Varaždinske županije

PREDNOSTI (SNAGE)	SLABOSTI
PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA <ul style="list-style-type: none"> - Povoljan geo-prometni položaj (prometno međunarodno i nacionalno križište, blizina državne granice) - Geotermalni izvori za proizvodnju energije i zdravstveni turizam - Očuvani okoliš - Bogata prirodna i kulturno-povijesna baština - Kvalitetna energetska infrastruktura - Razvijena telekomunikacijska mreža GOSPODARSTVO <ul style="list-style-type: none"> - Razvijena prerađivačka industrija s nekoliko većih i srednjih uspješnih poduzeća 	PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA <ul style="list-style-type: none"> - Neprimjereno održavanje zaštićenih dijelova prirode - Izostanak dogovora oko rješavanja sustava gospodarenja otpadom - Neadekvatno tretiranje otpadnih voda - neprimjereni sustav odvodnje otpadnih voda, neodgovarajući sustav pročišćavanja otpadnih voda - Nedovoljna razina ekoloških standarda pri proizvodnji u velikim tvrtkama GOSPODARSTVO <ul style="list-style-type: none"> - Manjak određenih struka (građevinari, strojari) - Nema koncepcije razvoja za ruralna područja na razini Županije - Pad industrijske proizvodnje, zastarjela tehnologija i nedostatak investicija

PREDNOSTI (SNAGE)	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Pogodnosti za ulagače kroz nisku cijenu otkupa zemljišta, oslobađanje investitora od plaćanja komunalnog doprinosa, priključaka na infrastrukturu i sl. - Razvijeno malo poduzetništvo i obrt (usmjerenost malog i srednjeg gospodarstva na tehnološki razvoj i inovacije) - Razvijena poduzetnička infrastruktura (kontinuitet u kreditiranju poduzetničkih projekata, osposobljavanje poduzetnika i dr.) <p style="text-align: center;">DRUŠTVENE DJELATNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bogata kulturna baština i tradicija razvoja kulturnih institucija - Tradicija i kvaliteta obrazovnih institucija u Županiji - Kvalitetne visokoškolske ustanove s modernim nastavnim programima - Pokrivenost Županije primarnom zdravstvenom zaštitom <p style="text-align: center;">UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobra suradnja županijske uprave s jedinicama lokalne samouprave - Aktivne razvojne institucije (agencije i sl.) - Politički konsenzus oko ključnih razvojnih pitanja - Kontinuirano jačanje civilnog sektora; jačanje nevladinih udruga i udruženja u kulturi, tehničkoj kulturi, socijalnim aktivnostima, zaštiti okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> - Niskoprofitno gospodarstvo (tekstil, koža, drvo) i niska razina primanja stanovništva - Nedovoljna iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi - usitnjeni posjedi uglavnom bez navodnjavanja, prevladavajuća staračka poljoprivredna obiteljska gospodarstva, zastarjela oprema - Neiskorišteni turistički potencijali - Nema kontinuiteta u planiranju gospodarskog razvoja Županije, a postojeći planovi se ne provode - Prevelika koncentracija gospodarskih djelatnosti u jednom centru <p style="text-align: center;">DRUŠTVENE DJELATNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno marketinški obrađena ponuda kulturnih sadržaja u i izvan Županije - Poteškoće u financiranju predškolskog obrazovanja od strane jedinica lokalne samouprave - Neadekvatna povezanost obrazovanja s gospodarstvom - Niska razina udjela visokoobrazovanih stanovnika Županije u ukupnom broju stanovnika - Zastarjeli objekti i oprema zdravstvene skrbi u javnom vlasništvu - Izostanak preventivnih programa, sportskih sadržaja i objekata - Zaostajanje sustava socijalne skrbi za potrebitima <p style="text-align: center;">UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna komunikacija među razvojnim institucijama te nedovoljna uključenost institucija u razvojne projekte i programe - Nedostatna upravljačka znanja i vještine u javnom sektoru - Nedostatna sredstva za razvoj civilnog društva na razini Županije - Nedostatna finansijska sredstva za razvoj Županije i za razvoj na lokalnoj razini

MOGUĆNOSTI (PRIЛИKE)	PRIJETNJE
<p style="text-align: center;">PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Istraživanje nalazišta geotermalnih izvora i korištenje u gospodarske svrhe - Unapređenje upravljanja otpadom (sredstva, znanje i tehnologije) kroz provedbu međuzupanijskih programa izgradnje regionalnog odlagališta otpada te drugih programa na nacionalnoj i EU razini - Korištenje prirodne i kulturne baštine za razvoj turizma (kulturni, seoski, rekreativni, zdravstveni, lovni/ribolovni, vjerski) - Modernizacija cestovnog i željezničkog prometa <p style="text-align: center;">PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onečišćenje prirodnih resursa uslijed nepročišćavanja otpadnih voda i izostanka sustava za zbrinjavanje otpada te širenjem onečišćenja nastalih izvan Županije i Hrvatske - Dolazak prljavih tehnologija u gospodarske zone <p style="text-align: center;">GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaka i rastuća konkurenca proizvođača iz EU i svijeta 	

MOGUĆNOSTI (PRILIKE)	PRIJETNJE
<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promjena gospodarske strukture prema razvoju visokoakumulativnog gospodarstva - Povezivanje gospodarstva s europskim regijama (iz Austrije, Slovenije i Mađarske) i sa susjednim županijama - Korištenje nacionalnih programa, EU fondova te ostalih izvora financiranja za gospodarski razvoj - Jačanje tehnološke infrastrukture - Poboljšanje uvjeta za privlačenje direktnih stranih i domaćih ulaganja u poduzetničke zone <p>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provedba programa (EU, međunarodni, nacionalni, županijski, lokalni privatni) za dodatno obrazovanje i stručno osposobljavanje za potrebe jačanja društvenih djelatnosti - Jačanje sustava visoko-školskog obrazovanja kroz povezivanje sa susjednim županijama - Cjeloživotno učenje - Objedinjavanje ponude kulturnog turizma sa susjednim županijama <p>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poboljšanje sposobnosti za upravljanje razvojem (znanja, vještine, strani jezici, informatička naobrazba) kroz programe reforme državne uprave i osposobljavanje županijske i lokalne uprave - Jačanje sposobnosti i infrastrukture civilnog društva za sudjelovanje u razvoju Županije 	<ul style="list-style-type: none"> - Odljev visokoobrazovanih kadrova - Odljev lokalnih poreznih prihoda u Zagreb - Jaka međunarodna konkurenca - Spor proces sređivanja zemljišnih knjiga i katastra (nesređeni vlasnički odnosi velika su prepreka gospodarskom razvitku ovog područja) <p>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neusklađenost sustava srednjoškolskog obrazovanja s potrebama gospodarstva za kadrovima - Neprimjerena privatizacija zdravstva - Smanjivanje financiranja socijalnih djelatnosti i kulture <p>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neprovođenje ili usporavanje procesa decentralizacije sredstava državnog proračuna u korist regionalnih proračuna i financiranja lokalnog razvoja - Nedostatna finansijska sredstva državnog proračuna kojima se financiraju decentralizirane funkcije - Neujednačene granske državne strategije

Tablica SWOT analize prikazuje razvojni potencijal Županije kroz prepoznate snage/mogućnosti koje će se u budućnosti očuvati i dalje unapređivati unutar osnovnih razvojnih područja (I) prirodni i izgrađeni resursi, (II) gospodarstvo, (III) društvene djelatnosti, (IV) upravljanje razvojem.

Poljoprivredna zemljišta, mineralni i vodni resursi temeljni su prirodni resursi Županije. Oni su pogodni za razvoj drugih, još nedovoljno razvijenih djelatnosti, poput specifičnih oblika turizma te nekih prilagođenih poljoprivrednih aktivnosti (cvjećarstvo, pčelarstvo). Moguća je iskoristivost geotermalnih izvora za proizvodnju energije te intezivnije korištenje termalne vode za razvoj zdravstvenog turizma. Potrebno je umrežiti subjekte koji se bave turizmom ili proizvodnjom/uslugama za turizam te osmislići zajedničku turističku ponudu na razini Županije. Uključivanjem prirodne i kulturnopovijesne baštine u turističke aktivnosti osigurava se autohtona i bogatija turistička ponuda te se na taj način omogućava kvalitetnije gospodarenje kulturnim i prirodnim resursima, a njihova turistička valorizacija omogućit će građanima Županije dodatni izvor prihoda. Prednost Županije je u njenom geografskom položaju i lokaciji te je s tim povezana i njezina tranzitna uloga. Auto-cestom Goričan-Varaždin-Zagreb ostvareni su temeljni infrastrukturni preduvjeti za jačanje gospodarstva i otvorene dodatne mogućnosti za razvoj proizvodnje, trgovine i turizma. Ipak, neophodna su

daljnja ulaganja u modernizaciju ostalog cestovnog i željezničkog prometa na području cijele Županije.

Na području Varaždinske županije prevladava tradicionalno, radno intenzivno i izvozno orientirano gospodarstvo. Od industrijske proizvodnje se ističe prerađivačka industrija, s visokim udjelom u ukupnom prihodu, dobiti, broju zaposlenih i robnoj razmjeni. Razvojne mogućnosti se nalaze u postojećoj prehrambeno-prerađivačkoj, drvno-prerađivačkoj i metaloprerađivačkoj industriji, u koje je, s ciljem povećanja konkurentnosti proizvoda te porasta profitabilnosti, potrebno dodano ulaganje u vidu modernih tehnologija te optimizacije proizvodnih procesa. Malo i srednje poduzetništvo je relativno razvijeno te je usmjereni na tehnološki razvoj i inovacije, u okviru kojeg grupa konkurentnih i izvozno orientiranih MSP predstavlja značajan razvojni potencijal. Poduzetnička infrastruktura s poduzetničkim zonama, inkubatorom i Slobodnom zonom te mogućnostima daljnog razvoja klastera i dalje se razvija. Povezivanjem srodnih gospodarskih grana poboljšao bi se daljnji razvoj gospodarstva te povećala konkurentnost industrijskih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu. Na taj način stvara se mogućnost povezivanja s europskim regionalnim klasterima s pozitivnim učinkom na tehnološki razvoj, pristup tržištu, organizaciju i upravljanje ljudskim resursima na području cijele Županije. Razvojem

Slobodne zone Varaždin te organiziranjem poduzetničke infrastrukture pruža se niz pogodnosti, kako za inozemne tako i za domaće investitore, u obliku niskih cijena otkupa zemljišta, oslobađanja od plaćanja određenih doprinosa i sl. Gospodarstvo Varaždinske županije treba težiti proizvodnji i prodaji proizvoda koji će na tržištu ostvariti visoke dodatne vrijednosti, a svojom kvalitetom biti konkurentni na domaćem i inozemnom tržištu.

Kvalitetne obrazovne i visokoškolske ustanove s modernim nastavnim programima na području Županije nisu u većem dijelu u srazmjeru s potrebama gospodarstva, što dovodi do odstupanja između ponude i potražnje radne snage i visokog stupnja dugoročne i strukturne nezaposlenosti. Rješenje je u povećanju kvalifikacijske strukture osoba za kojima se iskazuje potreba, kroz porast stručnih i općih znanja i vještina potrebnih za uspješno poslovanje. Potrebno je pojačati sustav visokog školstva kroz suradnju sa susjednim zemljama i županijama te omogućiti cjeloživotno učenje i daljnje usavršavanje svih stanovnika na području cijele Županije. Postojeća primarna zdravstvena zaštita zahtjeva daljnja ulaganja u objekte i opremu te pružanje usluga svim stanovnicima Županije.

Suradnja i razmjena podataka i informacija na županijskoj razini i između Županijske uprave, jedinica lokalne samouprave, razvojnih agencija i organizacija civilnog društva uglavnom postoji. Potrebno je kontinuirano jačanje civilnog društva te uključivanje javnosti u rasprave o razvojnim pitanjima i programima Županije. Također, od presudne važnosti je uspostava što bolje suradnje na međužupanijskoj razini, koju Varaždinska županija inicira po raznim tematskim i stručnim pitanjima.

Korištenje razvojnog potencijala ovisi, međutim, o savladavanju niza utvrđenih razvojnih prepreka, tj. nedostataka i kočnica dalnjem razvoju (identificirane slabosti i prijetnje). Realizacija prethodno utvrđenog razvojnog potencijala ovisit će o mogućnostima uklanjanja sljedećih osnovnih slabosti, koje su utvrđene kroz osnovnu analizu i SWOT analizu Varaždinske županije. Činjenica je da postoji nepovoljna gospodarska struktura, odnosno značajan udio zastarjelih, niskoakumulativnih, radno-intenzivnih industrija (prehrambena i tekstilna), bez dovoljno perspektivnih programa i prilika za restrukturiranje i opstanak. Također, glavna prepreka za povezivanje srodnih gospodarskih grana je nedovoljna upućenost poduzetnika u koncept i značaj klasterizacije, odnosno koristi koje se mogu ostvariti ovakvim načinom udruživanja. Neprilagođenost obrazovnih programa potrebama gospodarstva rezultira velikim nesrazmjerom između ponude i potražnje radne snage, visokim stupnjem dugoročne i strukturne nezaposlenosti, nedostatnim stručnim i općim znanjima i vještinama potrebnim za uspješno poslovanje u malom i srednjem gospodarstvu. Nedostatna je tehnološka infrastruktura i nedostatak suradnje gospodarstva s visokoškolskim i istraživačkim institucijama, što se može postupno anulirati stvaranjem tehnoloških potpornih institucija. Ograničenje razvoju poljoprivrede u Varaždinskoj županiji je većinom usitnjeno i raštrkano poljoprivredno zemljište (mala zemljišta, mali proizvođači), tradicionalna poljoprivredna proizvodnja, dominacija samodostatne proizvodnje, slabo korištenje suvremenih tehnologija te neorganizirani proizvođači i izostanak zajedničkog nastupa na tržištu. Također, subjekti koji se bave turizmom ili proizvodnjom/uslu-

gama za turizam nisu objedinjeni. Nisu adekvatno vrednovani i iskorišteni svi raspoloživi resursi te ne postoji zajednička turistička ponuda na razini Županije. Nerazvijen je sustav zaštite okoliša, odnosno, ne postoji sustav praćenja, kontrole i mjerjenja stanja u okolišu i intervencija za zaštitu okoliša, nepotpun je i neodgovarajući sustav gospodarenja otpadom te sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Sveukupno na području Varaždinske županije još je uvijek nizak životni standard stanovništva te postoje problemi socijalno ugroženih skupina, koji se iskazuju kroz nedostupnost primarne zdravstvene zaštite svim stanovnicima Županije, nedovoljno razvijenu sekundarnu zdravstvenu zaštitu; nepostojanje dovoljnog broja sportskih sadržaja koji bi doprinijeli zdravijem životu stanovništva svih dobnih skupina na cijelom području Županije; niska je kvaliteta života socijalno ugroženih skupina, a poseban je problem nedovoljnog integriranja romske zajednice u širu lokalnu zajednicu.

Utvrđene unutarnje slabosti predstavljaju osnovne kočnice u realizaciji razvojnog potencijala Županije te ih je potrebno prevladati, ili barem ublažiti.

Slično vrijedi i za prijetnje gospodarskom i društvenom razvoju koje dolaze izvana, tj. van granica Županije (primjerice snažna konkurenca uvoznih poljoprivrednih, prehrabnenih i tekstilnih proizvoda, razvoj novih tehnologija koje zahtijevaju stalna znatna ulaganja; degradacija tala i voda donosom onečišćenja iz susjednih regija/županija).

3.2 VIZIJA RAZVOJA I STRATEŠKI CILJEVI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Definicija pojma VIZIJA za potrebe izrade regionalnog operativnog programa je: *ostvarivi san koji upućuje na to kako bi sudionici koji predstavljaju Županiju željeli da ona izgleda u budućnosti.*

Vizija razvoja Varaždinske županije predložena je i usuglašena unutar Radne grupe i Partnerskog odbora.

VIZIJA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

»Varaždinska županija gradi svoju ekonomsku i socijalnu snagu u uravnoteženoj životnoj sredini stvarajući konkurenčne prednosti dugoročnim ulaganjem u obrazovanje, inovativnost i praktičnu primjenu znanja svakog pojedinca, tvrtke i institucije.«

Radna grupa je u suradnji sa Partnerskim odborom definirala tri strateška razvojna cilja za ostvarenje vizije razvoja.

Cilj 1: Razvoj konkurentnog gospodarstva

Cilj 2: Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa

Cilj 3: Zaštita okoliša i razvoj infrastrukture

Strateški cilj 1: Razvoj policentrički uravnoteženog konkurentnog gospodarstva

Varaždinska županija prepoznala je i gradi svoje društvo kao društvo znanja koje svoju konkurentnost

temelji na novim tehnologijama i inovacijama. Stoga povećava profitabilnost gospodarskih grana kroz razvoj visokoakumulativnog gospodarstva. Stvara uvjete za privlačenje direktnih stranih i domaćih ulaganja u centrima Županije te potiče primjenu visokih tehnologija. Potiče se povezivanje i umrežavanje tvrtki te povezivanje u klastere s tvrtkama u drugim županijama i regijama u inozemstvu. Okrugnjavanjem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, razvojem „eko“ poljoprivrede, poticanjem tradicionalnog uzgoja te udruživanjem poljoprivrednih proizvođača, omogućava se stvaranje prepoznatljivog poljoprivrednog proizvoda iz Varaždinske županije, konkurentnog na domaćem i inozemnom tržištu.

Strateški cilj 2: Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa

Ostvaruje se uska suradnja sustava obrazovanja i gospodarstva u Županiji. Obrazovni programi se uskladjuju sa zahtjevima i potrebama gospodarstva, potiče se obrazovanje za deficitarna zanimanja, poboljšava kvalifikacijska struktura zaposlenika, potiče cjeloživotno učenje i usavršavanje te omogućava stjecanje novih znanja i vještina (posebno upravljačkih) potrebnih za uspješnije poslovanje u malom gospodarstvu. Osigurava se kvalitetna primarna i sekundarna zdravstvena zaštita svim stanovnicima Županije. Grade se novi i uređuju postojeći sportski tereni i dvorane s ciljem osiguranja zdravijeg života stanovništva svih dobnih skupina na cijelom području Županije. Unapređuje se kvaliteta života socijalno ugroženih skupina. Jača suradnja Županije, jedinica lokalne samouprave, razvojnih agencija te neprofitnih organizacija i civilnog društava na stvaranju uvjeta za kontinuirani razvoj

Županije. Također, jača međuzupanijska i međuregionalna suradnja.

Strateški cilj 3: Zaštita okoliša, racionalno gospodarenje prostorom i razvoj infrastrukture

Čuvani okoliš i visoki standardi njegove zaštite u poslovnim procesima temelju su za održivi razvoj. Planiranje razvoja po principu održivosti podrazumijeva zadovoljavanje potreba današnjih generacija na način da se ostvari ta mogućnost i za buduće generacije. Stoga se uvodi sustav održivog upravljanja prirodnim resursima te kontinuirano provodi monitoring i intervencije na očuvanju okoliša i smanjenju onečišćavanja. Izgradnjom cjelovitog sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, gospodarenja otpadom te iskoristavanja dijela otpada u svrhu dobivanja energije, pridonosi se boljem korištenju i zaštiti prirodnih resursa, očuvanju okoliša i porastu kvalitete življenja. Stimulira se korištenje obnovljivih izvora energije. Modernizacijom cestovnog i željezničkog prometa Županija koristi prednosti povoljnog geoprometnog položaja, odnosno dobre povezanosti prostora Županije s drugim županijama i prostorom Europske Unije.

3.3 RAZVOJNI PRIORITETI I MJERE

Temeljem definirane vizije i strateških razvojnih ciljeva, županijska Radna grupa, Partnerski odbor i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) predložili su ključne razvojne prioritete i mjere za ostvarenje pojedinog razvojnog cilja. Definirani prioriteti predstavljaju žarišta aktivnosti koje bi se trebale provoditi realizacijom predloženih mjeru.

Tablica koja slijedi prikazuje prioritete prema kojima su razrađeni strateški razvojni ciljevi VŽ.

Tablica 7. ROP-om određeni strateški ciljevi i njima pripadajući prioriteti (prioritetna područja intervencije).

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI
I RAZVOJ POLICENTRIČKIH URAVNOTEŽENOG KONKURENTNOG GOSPODARSTVA	1. Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva
	2. Povezivanje i umrežavanje gospodarstva
	3. Razvoj poljoprivrede
II POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA I RAZVOJ LUDSKIH RESURSA	4. Kvalitetno obrazovanje dostupno svima
	5. Poticanje zdravog života stanovništva
	6. Razvoj lokalnog tržišta rada
	7. Razvoj civilnog društva
	8. Razvoj ljudskih resursa za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem
III ZAŠTITA OKOLIŠA, RACIONALNO GOSPODARENJE PROSTOROM I RAZVOJ INFRASTRUKTURE	9. Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine
	10. Očuvanje okoliša
	11. Poboljšanje prometne infrastrukture

Slijedi kratko obrazloženje svakog prioriteta te mjeru za njihovo ostvarivanje. Uz opis svake mjeru predložene su ključne aktivnosti kroz koje će se mjeru u budućnosti ostvarivati te nositelji provedbe.

3.3.1 Strateški cilj 1: RAZVOJ POLICENTRIČKIH URAVNOTEŽENOG KONKURENTNOG GOSPODARSTVA

Tablica 8. Prioriteti i mјere kojima se ostvaruje prvi strateški cilj: Razvoj konkurentnog gospodarstva

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MJERE
I RAZVOJ POLICENTRIČKI URAVNOSTEŽENOG KURVENTNO GOSPODARSTVA	1. Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva	1. Poticanje ulaganja u moderne tehnologije 2. Poticanje primjenjivih znanstvenih istraživanja 3. Uspostavljanje (inovacijske) tehnološke infrastrukture 4. Unapređenje poduzetničke klime i infrastrukture
	2. Povezivanje i umrežavanje gospodarstva	5. Umrežavanje industrije, poduzetnika i organizacija 6. Umrežavanje institucija vezanih za turizam 7. Umrežavanje poljoprivrednika
	3. Razvoj poljoprivrede	8. Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta 9. Razvoj obiteljskih gospodarstava 10. Poticanje ekološke i tradicionalne poljoprivrede (proizvodnje i prerade)

PRIORITET 1: RAZVOJ VISOKOAKUMULATIVNOG GOSPODARSTVA

Ključna promjena koja se očekuje u gospodarstvu Varaždinske županije jest prijelaz s nisko akumulativnih aktivnosti na visoko akumulativne, koje će promjenom gospodarske strukture osigurati porast profitabilnosti. Uz ulaganja u moderne tehnologije, stvaranje pozitivnog poduzetničkog okruženja, ulaganje u poduzetničku infrastrukturu, ključni čimbenik za ove aktivnosti jest umrežavanje i povezivanje individualnih nastojanja i udruživanje poduzetnika, znanstvenih i visokoškolskih institucija te razvojnih agencija uz podršku lokalne samouprave na cijelom području Županije. Stvaranja stimulirajućeg okruženja omogućiti će privlačenje direktnih stranih i domaćih ulaganja u poduzetničke zone.

Mjera 1. Poticanje ulaganja u moderne tehnologije

Poticanjem ulaganja u moderne tehnologije povećati će se konkurentnost proizvodnih djelatnosti (proizvoda i usluga) na domaćem i inozemnim tržištima, ostvariti će se promjena gospodarske strukture ka visokoakumulativnim djelatnostima te će se pridonijeti porastu profitabilnosti gospodarstva Županije. Provedba mjere uključuje aktivnosti optimiziranja proizvodnih procesa, privlačenja inozemnih ulagača, certificiranje proizvodnih procesa (ISO i sl.), modernizaciju postojećih proizvodnih pogona i razvoj robotike. Provedbu mjere osigurat će gospodarski subjekti, u suradnji sa gradovima i općinama na području Varaždinske županije, te Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 2. Poticanje primjenjivih znanstvenih istraživanja

Cilj mjere je potaknuti i uspostaviti suradnju između znanstvenih institucija, istraživača i poduzetnika. Poduzetnicima bi se na taj način osigurala stručna podrška kroz dostupnost najnovijih svjetskih spoznaja te omogućilo korištenje tih znanja za podizanje konkurenčnosti proizvoda i usluga kroz inovacije, nove proizvode, nove usluge i ili postojeće proizvode na

višim razinama tehnološke obrade. S druge strane, znanstvenicima bi se otvorile dodatne mogućnosti potencijalnih izvora financiranja primjenjivih istraživanja. Provedba ove mјere omogućiti će se kroz aktivnosti poticanja restrukturiranja tvrtki (prelazak na djelatnosti većeg profita), poticanja razvoja i istraživanja te pripreme i izrade studije izvodivosti restrukturiranja. Nositelji provedbe ove mјere su gospodarski subjekti, znanstvene institucije i visokoškolske ustanove na području Varaždinske županije.

Mjera 3. Uspostavljanje tehnološke infrastrukture

Cilj mјere je uspostava funkcionalne tehnološke infrastrukturne podrške dalnjem razvoju poduzetničkih djelatnosti. Mjerom će se potaknuti primjena visokih tehnologija, usklađenost sustava obrazovanja s potrebama gospodarstva te suradnja znanstvenih i visokoškolskih ustanova s tvrtkama u razvoju i primjeni novih tehnologija. Osnivanje novih tehnoloških parkova i centara za komercijalizaciju inovacija potaknut će tvrtke na uvođenje novih tehnologija i pružiti sustavnu podršku inovativnim tvrtkama kroz skraćivanje puta od ideje, inovacije, znanja, preko prototipa (izuma) do novog proizvoda/usluge i konačnog nastupa na tržištu. Mjerom su predviđene sljedeće aktivnosti: osnivanje i rad tehnoloških parkova i centara za komercijalizaciju inovacija, modernizacija tehnoloških procesa, viša razina finalizacije proizvoda, međusobno povezivanje malih i srednjih gospodarskih subjekata, razvoj novih proizvoda i primjena novih tehnologija, smanjenje uvozne ovisnosti te primjena znanosti u proizvodnji. Provedbu mјere će osigurati gospodarski subjekti, poslovna udruženja, gradovi i općine na području Varaždinske županije i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 4. Unapređenje poduzetničke klime i infrastrukture

Mjera će omogućiti stvaranje uvjeta lokalnoj i područnoj samoupravi za poticanje poduzetništva kroz uspostavu potpornih institucija. Poboljšat će se opća znanja i vještine poduzetnika te stvoriti stimulirajuće okruženje za prihvatanje poduzetništva kao načina

života te polazišta i pokretača pozitivnih aktivnosti u svim segmentima društva. Provedba mjere osigurat će se provedbom sljedećih aktivnosti: osnivanje poduzetničkih info-centara za promicanje poduzetničkog duha, podizanje poduzetničke klime, stvaranje pozitivnog poduzetničkog okruženja, poticanje partnerstva i suradnje, stvaranje pozitivne klime među poduzetnicima i prema potencijalnim investitorima, daljnji razvoj poslovnih zona, razvoj mreže poduzetničkih inkubatora – razvoj lanca poduzetničkih inkubatora u svim većim mjestima, jačanje kapaciteta Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), jačanje kapaciteta Garancijske agencije (GARA) i drugih oblika stvaranja preduvjeta za obavljanje poduzetničke aktivnosti te IT umrežavanjem. Nositelji provedbe ove mjere su gradovi i općine Varaždinske županije, u suradnji s Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

PRIORITET 2: POVEZIVANJE I UMREŽAVANJE GOSPODARSTVA

Umrežavanjem gospodarskih subjekata omogućiće se jačanje postojeće industrije, primjena novih, modernih tehnologija i, u konačnici, povećanje konkurentnosti proizvoda /usluga te zajednički nastup na domaćem i međunarodnom tržištu. Uz povezivanje, razmjenu znanja i iskustava unutar Županije omogućiće se međuzupanijska i međuregionalna suradnja, što će dodatno pozitivno utjecati na tehnološki razvoj, pristup tržištima i jačanje ljudskih potencijala. Uz povezivanje proizvodnih i uslužnih aktivnosti poticat će se umrežavanje aktera u području turizma, objedinit će se turistička ponuda na razini Županije te osigurati učinkovita koordinacija aktivnosti u turističkom razvoju (suradnja prihvatne agencije, turističke zajednice, ponuđača turističkih usluga, proizvođača tradicionalnih proizvoda i sl.).

Mjera 5. Umrežavanje industrije, poduzetnika i organizacija

Cilj ove mjere je stvoriti uvjete za daljnji razvoj industrije, povećati konkurenčnost industrijskih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu te utjecati na rast konkurentnih proizvodnji tj. usluga. Otvorit će se mogućnosti povezivanja industrije i gospodarstva s europskim regijama i drugim županijama, što će pozitivno utjecati na tehnološki razvoj, pristup tržištu te na jačanje ljudskih resursa. Aktivnosti kojima se mjera ostvaruje su: osnivanje inkubatora, poduzetničkih centara, tehnoloških parkova i klastera, zajednički marketinški pristup tržištu te IT umrežavanje. Osiguravatelji provedbe mjere su gospodarski subjekti, poduzetničke udruge i organizacije te gradovi i općine na području Varaždinske županije i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 6. Umrežavanje institucija vezanih za turizam

Cilj mjere je povezivanje i objedinjavanje kompletne turističke ponude za cijelo područje Varaždinske županije i zajednička marketinška konцепцијa. Umrežiti će se subjekti koji se bave turizmom ili proizvodnjom/

uslugama za turizam u Županiji te izraditi zajednička turistička ponuda. Mjera će omogućiti koordinaciju aktivnosti u planiranju, pripremi i provedbi aktivnosti u turizmu, uz potpunu potporu turističke zajednice, čime će se potaknuti razvoj novih oblika turističke ponude korištenjem prirodnih resursa i postojećih nedovoljno iskorištenih kulturno-povijesnih sadržaja. Aktivnosti koje su predviđene u sklopu provedbe mjere obuhvaćaju: jačanje i okrupnjavanje turističkih zajednica, osnivanje i jačanje prihvatne agencije te njihova suradnja i povezanost na razini Županije, planiranje zajedničkih marketinških aktivnosti na razini Županije (kreiranje zajedničkih programa i proizvoda) te IT umrežavanje. Provedbu mjere će osigurati svi turistički subjekti, jedinice lokalne samouprave, razvojne agencije, gradovi i općine, te Županija u suradnji s Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 7. Umrežavanje poljoprivrednika

Cilj mjere je unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Mjerom će se poboljšati iskorištanje kapaciteta u poljoprivredi, kroz poticanje suradnje i udrživanja poljoprivrednika i zajednički nastup na tržištima. Potaknut će se izgradnja zajedničkih pratećih sadržaja tj. logističkog centra (veletržnica, hladnjače, skladišta). Aktivnosti za provedbu ove mjere su: osnivanje udruga, zadruga i klastera, osmišljavanje zajedničke ponude i brandova, zajednička marketinška konceptacija i plasman proizvoda na tržište, izgradnja novih otkupnih stanica te IT umrežavanje. Nositelji koordinacije mjere su poljoprivredni subjekti, u suradnji s Varaždinskom županijom i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

PRIORITET 3: RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Jačanjem i okrupnjivanjem poljoprivrednih proizvođača te zajedničkim nastupom na tržištu omogućiće se konkurenčnost poljoprivrednih proizvoda iz Varaždinske županije na lokalnom, ali i na susjednim tržištima. Sustavno će se poticati razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva, razvoj „eko“ poljoprivrede te tradicijski uzgoj proizvoda s prepoznatljivim porijekлом.

Mjera 8. Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta

Cilj mjere je osiguranje učinkovitog raspolažanja postojećim poljoprivrednim resursima koji će doprinijeti jačanju poljoprivredne proizvodnje u Županiji. Nastaviti će se poticanje okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta i na taj način povećati poljoprivredna proizvodnja te ojačati konkurenčki položaj Županije na tržištu. Sređivanjem zemljišnih knjiga omogućiće se daljnje okrupnjavanje posjeda, a time i stvoriti preduvjeti za učinkovito korištenje modernih tehnologija u poljoprivredi i preradi poljoprivrednih proizvoda. Provedba mjere osigurat će se kroz poticanje kupnje susjednih parcela, poticanje sređivanja zemljišnih knjiga te ustrojavanje zemljišnog ureda i zemljišne banke. Nositelji provedbe mjere su poljoprivredni subjekti, u suradnji s gradovima i općinama te Varaždinskom županijom.

Mjera 9. Razvoj obiteljskih gospodarstava

Mjerom se namjerava potaknuti razvoj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, potaknuti proizvodnja tradicionalnih proizvoda te jačati ruralna područja u Županiji. Osigurat će se stručna edukacija poljoprivrednika, jačati eko-proizvodnja i korištenje resursa za razvoj seoskog turizma. Pružit će se tehnička pomoć za pripremu projekata i programa, uz korištenje domaćih i međunarodnih izvora finansiranja ruralnog razvoja. Aktivnosti provedbe mjere uključuju: poticanje razvoja stočarstva, povrtlarstva, vinogradarstva, voćarstva, pčelarstva, slatkovodnog ribarstva, proizvodnje ljekovitog bilja i cvjećarstva. Mjerom će se omogućiti prerada, skladištenje i plasman poljoprivrednih proizvoda te razvoj seoskog turizma. Provedbu mjere osigurat će stanovništvo ruralnog područja, poljoprivredni subjekti, javne službe zadužene za poljoprivredu na lokalnoj razini, u suradnji s Varaždinskom županijom i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 10. Poticanje ekološke i tradicijske poljoprivrede (proizvodnja i prerada)

Mjerom se osigurava porast poljoprivredne proizvodnje temeljem raspoloživih resursa u Županiji. Poticat će se razvoj ekološke poljoprivrede i uzgoj tradicionalnih proizvoda po kojima je Županija prepoznatljiva. Mjerom će se osigurati uvjeti za promidžbu i plasman ovih proizvoda na domaćem i međunarodnim tržištima na kojima postižu visoke cijene te postoji kontinuirano rastuća potražnja. Provedba mjere ostvaruje se kroz aktivnosti: poticanje proizvodnje, prerade, plasmana i izravne prodaje eko proizvoda, poticanje tradicionalnog uzgoja – brandiranje, osiguranje kontroliranih uvjeta uzgoja te formiranje zajedničkih marketinških aktivnosti. Provedbu mjere osigurat će stanovnici ruralnih područja Županije, poljoprivredni subjekti, jedinice lokalne samouprave, u suradnji s Varaždinskom županijom i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

3.3.2 Strateški cilj 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA

Tablica 9. Prioriteti i mjerne kojima se ostvaruje drugi strateški cilj: Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MJERE
II POBOLJŠANJE KVALITETE ŽI- VOTA I RAZVOJ LJUDSKIH RE- SURSA	4. Kvalitetno obrazovanje dostupno svima 5. Poticanje zdravog života stanovništva 6. Razvoj lokalnog tržišta rada 7. Razvoj civilnog društva 8. Razvoj ljudskih resursa za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem	11. Srednjoškolsko obrazovanje kao minimalni standard u Županiji 12. Razvoj visokog školstva 13. Cjeloživotno učenje 14. Razvoj obrazovanja prema zahtjevima gospodarstva 15. Unapređenje preventivne zdravstvene zaštite 16. Poticanje sportsko zdravstvenih aktivnosti 17. Unapređenje kvalitete života socijalno ugroženih skupina 18. Uspostava lokalnih partnerstava u pripremi i provedbi aktivne politike zapošljavanja 19. Porast znanja i vještina civilnog društva za sudjelovanje u razvoju Županije 20. Jačanje znanja i vještina javne uprave i potpornih institucija za upravljanje razvojem, međuzupanijskom i međuregionalnom suradnjom 21. Jačanje finansijskih mehanizama za potporu razvoju

PRIORITET 4: KVALITETNO OBRAZOVANJE DOSTUPNO SVIMA

Uravnoteženi razvoj ostvaruje se kroz ostvarenje punе zaposlenosti i dugoročno planiranje ljudskih resursa potrebnih za ostvarivanje vizije razvoja. U tom smislu kvalitetno obrazovanje ključni je čimbenik ostvarenja razvojnih ciljeva u budućnosti. Ovim prioritetom nastojat će se umanjiti trenutna neravnoteža ponude i potražnje na tržištu rada te uskladiti obra-

zovne programe s potrebama gospodarstva. Također, potaknut će se dodatna ulaganja u sustav obaveznog srednjoškolskog i cjeloživotnog obrazovanja te stjecanje novih, modernih znanja i vještina kojima će se omogućiti porast konkurentnosti tvrtki iz Županije na domaćem i međunarodnom tržištu. Također, povećat će se kapaciteti postojećih visokoškolskih ustanova i povećati udio visokoobrazovanog stanovništva u Županiji. Osigurat će se uvjeti za jačanje sustava visokoškolskog obrazovanja, u suradnji sa susjednim županijama.

Mjera 11. Srednjoškolsko obrazovanje kao minimalni standard u Županiji

Cilj mjere je osigurati jednak standard obrazovanja na cijelom području Varaždinske županije. Ovom mjerom nastojat će se riješiti problem niske razine obrazovanja u ruralnim područjima Županije te osigurati dostupnost obrazovanja svim učenicima iz svih krajeva Županije sa srednjom školom kao minimalnim obrazovnim standardom. Aktivnosti kojima se planira provedba mjere uključuju: lobiranje za obavezno srednjoškolsko obrazovanje na razini Države, organizirani besplatni prijevoz učenika, poticanje bavljenja izvannastavnim aktivnostima, on-line obrazovanje, osnivanje knjižnica te pomoći pri nabavi didaktičkih pomagala. Nositelji osiguranja provedbe mjere su obrazovne ustanove, gradovi i općine, u suradnji s Varaždinskom županijom.

Mjera 12. Razvoj visokog školstva

Provedbom mjere namjerava se proširiti izbor studijskih smjerova i povećati prihvatna moć postojećih visokoškolskih ustanova. Jačat će se postojeće inicijative za povezivanje sa susjednim županijama, otvorit će se nove mogućnosti školovanja te ojačati sustav visokoškolskog obrazovanja. Aktivnosti kojima se planira provedba mjere uključuju uspostavu sustava stipendiranja i kreditiranja studenata, poticanje povezivanja sa stranim sveučilištima, povećanje smještajnih kapaciteta (izgradnja studentskog naselja), porast mogućnosti izbora studijskih smjerova, osnivanje novih visokoškolskih ustanova te povećanje prihvatne moći postojećih visokoškolskih ustanova. Nositelji provedbe mjere su visokoškolske ustanove, u suradnji s Varaždinskom županijom.

Mjera 13. Cjeloživotno učenje

Cilj mjere odnosi se na nadogradnju formalno stečenih znanja i vještina, njihovo kontinuirano nadograđivanje te stjecanje novih znanja radi povećanja kompetencija na tržištu rada. Ovom mjerom će se ukloniti administrativne prepreke prekvalifikacije, povećati ponuda stručnih tečajeva te povećati uključenost stanovnika Županije u program cjeloživotnog učenja i daljnog usavršavanja. Provedbene aktivnosti uključuju podršku konceptu cjeloživotnog učenja, uklanjanjem administrativnih prepreka za prekvalifikaciju, poboljšanje ponude tečajeva pri institucijama cjeloživotnog učenja, osnivanje otvorenih učilišta te razvoj programa prekvalifikacije. Osiguravatelji provedbe mjera su institucije koje vrše obrazovanje kroz sustav cjeloživotnog učenja, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Varaždinskom županijom.

Mjera 14. Razvoj obrazovanja prema zahtjevima gospodarstva

Cilj mjere je usklađenost kvalifikacijske strukture zaposlenih i njihovih stručnih znanja i vještina s potrebama u gospodarstvu. Mjerom će se uskladiti ponuda i potražnja na tržištu rada, a obrazovni će se programi uskladiti s potrebama gospodarstva. Riješit će se problem strukturne nezaposlenosti, podići razina stručnih i općih znanja kod poduzetnika i menedžera i

povećati razina efikasnosti poduzeća (posebice MSP) na području Varaždinske županije. Razvit će se baza podataka s uvidom u ponudu radnih mjesti i ponudu stručnog kadra. Aktivnosti za ostvarenje mjere su: osnivanje centra za edukaciju, obrazovni programi za mlade poduzetnike (IT, marketing, upravljačka znanja i vještine), kreditiranje učenika deficitarnih zanimanja i uspostava učeničkih savjetovališta (profesionalno usmjeravanje). Provedbu mjere osigurat će HGK, HOK, Zavod za zapošljavanje te obrazovne institucije, u suradnji s Varaždinskom županijom.

PRIORITET 5: POTICANJE ZDRAVOG ŽIVOTA STANOVNIŠTVA

Na području Varaždinske županije nužna je potpora i poticanje preventivnih programa, osiguranje dostupnosti preventivne zdravstvene zaštite u rubnim, ruralnim područjima te razvoj sustava sekundarne zdravstvene zaštite, koji je u Županiji nedostatan. Predviđena je izgradnja novih kapaciteta i/ili rekonstrukcija i adaptacija postojećih, zbog njihove prilagodbe suvremenim standardima liječenja i boravka korisnika te pružanju adekvatne usluge. Predviđa se razvoj potrebnih prostornih, programskih i kadrovskih uvjeta postojećih kapaciteta domova socijalne skrbi te ravnomjernije razvijeni udomateljski smještaj. Razvojni izazov ovog prioriteta je intenziviranje aktivnosti na uključivanju romske zajednice u širu lokalnu zajednicu.

Mjera 15. Unapređenje preventivne zdravstvene zaštite

Cilj mjere je osmislići sustav preventivne zaštite i poticati kontinuirano jačanje preventivnih programa zdravstvene zaštite. Jačanjem preventivnih programa smanjio bi se pritisak na nedostatnu primarnu zdravstvenu zaštitu te omogućila reorganizacija i jačanje kapaciteta te razine usluga stanovništvu. U okviru ove mjere, uz osmišljavanje sustava i nositelja te aktivnosti preventivne zaštite, predviđena je sinergija s aktivnostima u jačanju primarne zdravstvene zaštite, kroz izgradnju novih kapaciteta i/ili rekonstrukciju i adaptaciju postojećih, zbog njihove prilagodbe suvremenim standardima liječenja i boravka korisnika te pružanju adekvatne usluge, uspostava grupne prakse, razvoj preventivne medicine, socijalne medicine te prevencije od ovisnosti, izgradnja novih ili adaptacija postojećih bolničkih kapaciteta, osvremenjivanje medicinske opreme te uspostava ustanove za palijativnu skrb. Osiguranje provedbe mjere omogućiti će zdravstvene ustanove, gradovi i općine, u suradnji s Varaždinskom županijom.

Mjera 16. Poticanje sportsko-zdravstvenih aktivnosti

Mjerom će se stvoriti uvjeti te osmislići i potaknuti programi bavljenja sportskim aktivnostima sa ciljem osiguranja kvalitetnijeg života stanovništva svih dobih skupina na cijelom području Županije (prostor, infrastruktura, financiranje sportskih klubova, udruga). Omogućiti će se organizirani boravak mladih ljudi u sportskom okruženju, jačanje psihofizičkih sposobnosti

i preduvjeta za kvalitetniji život u modernim uvjetima. Provedba mjere će se osigurati kroz adaptaciju / izgradnju novih sportskih terena i dvorana, uvođenje novih programa u sportske klubove, poticanje izvanškolskih sportskih aktivnosti te razvoj grupnih sportskih sadržaja za mlade. Provedbu mjere osigurat će sportski centri i obrazovne ustanove u suradnji s jedinicama lokalne samouprave i Varaždinskom županijom.

Mjera 17. Unapređenje kvalitete života socijalno ugroženih skupina

Cilj mjere je osigurati kvalitetniji životni standard socijalno ugroženih skupina kroz njihovu integraciju i uključivanje na tržište rada te kroz učinkovito djelovanje centara za socijalnu skrb. Ovom mjerom se planira osigurati razvoj potrebnih prostornih, programskih i kadrovskih uvjeta postojećih kapaciteta domova, ravnomjeran razmještaj domova socijalne skrbi te ravnomerno razvijen udomiteljski smještaj. Također, mjerom će se riješiti postojeći problem romske zajednice i njezinog intenzivnijeg uključenja u lokalnu zajednicu. Predviđene aktivnosti provedbe mjere uključuju: poticanje razvoja kapaciteta te porast kvalitete usluge domova za socijalnu skrb, poticanje razvoja vaninstitucionalnih oblika skrbi, stvaranje baze podataka (registra) osoba s invaliditetom, izrada kvalitetnijih programa zbrinjavanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom, rješavanje problema romske zajednice u lokalnoj zajednici te pomoći u osnivanju udruga. Odgovorni nositelji provedbe mjere su ustanove socijalne skrbi, zdravstvene ustanove te gradovi i općine Varaždinske županije.

PRIORITET 6: RAZVOJ LOKALNOG TRŽIŠTA RADA

Obzirom na kontinuirani nedostatak pojedinih struka za potrebe razvoja gospodarstva u Županiji te stopu nezaposlenosti pojedinaca uglavnom neodgovarajućih kvalifikacija, predlaže se detaljno istražiti trenutno stanje te izraditi preporuke obzirom na potrebne kadrove za ostvarivanje ROP-om postavljenih strateških ciljeva razvoja. Temeljem rezultata analize moguće je dugoročno utjecati na ravnotežu lokalnog tržišta rada, na suradnju obrazovnih institucija i gospodarstva u planiranju potrebnih kadrova te na daljnji razvoj cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama gospodarstva, posebice u sadašnjim uvjetima nužnih prekvalifikacija i stjecanja novih znanja i vještina nezaposlenog stanovništva Županije za zadovoljenje trenutnih/kratkoročnih zahtjeva tržišta rada.

Mjera 18. Uspostava lokalnih partnerstava u pripremi i provedbi aktivne politike zapošljavanja

Cilj mjere je smanjenje nezaposlenosti i stvaranje novih stimulativnih mogućnosti zapošljavanja. Ovom mjerom omogućila bi se jača suradnja između Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i poduzetnika /gospodarstvenika u Županiji na pripremi i provedbi obrazovnih

programa u skladu s potrebama gospodarstva. Također će se omogućiti dugoročno planiranje obrazovanja u skladu sa strateškim ciljevima razvoja Županije. Aktivnosti u provedbi ove mjere obuhvaćaju: izradu analize potreba poslodavaca o vještinama i znanjima koje radnici trebaju imati, izradu programa za ospozljavanje nezaposlenih prema potrebama poslodavaca te suradnju poslodavaca i institucija u razvoju lokalnog tržišta rada. Za provođenje mjere zadužena je HGK, HOK, Zavod za zapošljavanje, obrazovne institucije te Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), u suradnji s Varaždinskom županijom.

PRIORITET 7: RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Razvoj civilnog društva je temeljni uvjet participativne demokracije u Županiji. Otvaranjem novih komunikacijskih kanala osiguravaju se mehanizmi za uključivanje javnosti i organizacija građana u planiranje razvoja i provođenje pripremljenih razvojnih programa i projekata. Osigurat će se jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za suradnju s javnom upravom i gospodarskim sektorom u razvoju Županije.

Mjera 19. Porast znanja i vještina civilnog društva za sudjelovanje u razvoju Županije

Ostvarivanjem mjerom omogućeno je provođenje temeljnih načela demokracije u Županiji kroz jačanje uloge građana i građanskih organizacija u promišljanju, planiranju i upravljanju razvojem Varaždinske županije. Predviđene su sljedeće aktivnosti: uključivanje neprofitnih organizacija i udruga civilnog društva u razvoj Županije, osnivanje i rad centra potpore za razvoj organizacija civilnog društva te stvaranje institucionalnih mehanizama za suradnju Županije, jedinica lokalne samouprave i organizacija građana, potpora umrežavanju organizacija civilnog društva na međuzupanijskoj i međuregionalnoj razini. Za provedbu mjeru zadužene su sve aktivne organizacije civilnog društva u Varaždinskoj županiji, uz potporu Županije i jedinica lokalne samouprave.

PRIORITET 8: RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA ZA UPRAVLJANJE LOKALNIM I REGIONALNIM RAZVOJEM

Obzirom na dosadašnju većinom centraliziranu funkciju upravljanja razvojem, na razini Županije i posebice razini jedinica lokalne samouprave, nedostatna su specifična znanja i vještine u planiranju razvoja, osmišljavanju projektnih ideja, pripremi projekata i iznalaženju izvora financiranja. Također, ne postoji praksa konstruktivnog dijaloga i suradnje jedinica lokalne samouprave, Županije i organizacija civilnog društva. Stoga je ovaj prioritet ključan za daljnje jačanje sposobnosti upravljanja razvojem, a ostvaruje se prvenstveno kroz sustavno obrazovanje i obuku javnih službenika u području upravljačkih vještina, znanja o predviđanju i planiranju razvoja, rukovođenju, komunikaciji i dijalogu sudionika u razvoju. Potreba je prepoznata na razini Županije i osnovan je tim

stručnjaka u okviru Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), koji treba dodatno stručno ekipirati te omogućiti transfer znanja na jedinice lokalne samouprave i županijska tijela.

Mjera 20. Jačanje znanja i vještina javne uprave i potpornih institucija za upravljanje razvojem, međuzupanijskom i međuregionalnom suradnjom

Cilj mjere je povećati učinkovitost i djelotvornost javne uprave i potpornih institucija koje su zadužene za upravljanje razvojem Županije. Mjerom će se osmislići intenzivnija suradnja između jedinica lokalne samouprave, Županije, agencija za razvoj, gospodarskih subjekata i organizacija civilnog društva sa ciljem kontinuiranog razvoja Županije. Aktivnosti kojima se planira provesti mјera uključuju: jačanje ljudskih resursa za upravljanje razvojem, jačanje postojećih i za razvoj potrebnih kapaciteta, podršku provođenju programa reforme državne uprave, poticanje međuzupanijske i međuregionalne suradnje, osposobljavanje županijske i lokalne uprave za uključivanje u razvojne projekte i programe. Nositelji osiguranja provedbe mјere su jedinice lokalne samouprave u suradnji s Varaždinskom županijom i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA) te organizacijama civilnog društva i gospodarstvom.

Tablica 10. Prioriteti i mјere kojima se ostvaruje treći strateški cilj: Zaštita okoliša, racionalno gospodarenje prostorom i razvoj infrastrukture

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MJERE
III ZAŠTITA OKOLIŠA, RACIONALNO GOSPODARENJE PROSTOROM I RAZVOJ INFRASTRUKTURE	<p>9. Održivo korištenje prirodnih resursa</p> <p>10. Očuvanje okoliša</p> <p>11. Poboljšanje prometne infrastrukture</p>	<p>22. Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti</p> <p>23. Očuvanje kulturne baštine prema specifičnostima regije</p> <p>24. Razvoj sustava gospodarenja otpadom</p> <p>25. Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda</p> <p>26. Nadziranje i provođenje standarda zaštite okoliša u gospodarstvu</p> <p>27. Korištenje novih obnovljivih izvora energije</p> <p>28. Razvoj sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine</p> <p>29. Racionalno gospodarenje prostorom</p> <p>30. Modernizacija i upotpunjavanje prometne infrastrukture</p>

PRIORITET 9: ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Generacijama naslijeđeni prirodni resursi trajna su osnova za razvoj, a njihovo održivo korištenje potencijal je generacijama koje dolaze. Obzirom na očuvani okoliš i prirodne resurse na području Županije, ovim prioritetom nastoje se stvoriti uvjeti i prepostavke za njihovo daljnje održivo korištenje. Uz intenziviranje istraživanja o postojećim prirodnim resursima, sustavni monitoring biljnih i životinjskih vrsta i očuvanje izvornog krajobrazu u najvećoj mogućoj mjeri, pojačat će

Mjera 21. Jačanje finansijskih mehanizama za potporu razvoju

Cilj mјere je osiguranje finansijskih sredstva dovoljnih za ostvarenje razvojnih planova, programa i projekata u Varaždinskoj županiji. Mjerom će se osigurati obrazovanje stručnjaka za prijavljivanje projekata i programa te konsenzus nositelja razvoja u korištenju dobivenih sredstava. Kvalitetnim stručnim kadrom poboljšat će se dostupnost finansijskih sredstava za jačanje poduzetničke infrastrukture, razvoj ruralnih područja i obrazovanje, što će u konačnici rezultirati smanjenjem nezaposlenosti i porastom životnog standarda stanovništva u Županiji. Aktivnosti za ostvarivanje mјere su: analiza sadašnjeg finansijskog okruženja na području Županije i primjeri najboljih praksi iz zemalja EU obzirom na postojeće uvjete u Županiji, obrazovanje stručnjaka za uvođenje novih finansijskih instrumenata za poticanje razvoja gospodarstva (kreditne linije, konzorciji za jamstva), informiranje i obrazovanje potencijalnih korisnika. Provedbu mјere osigurat će jedinice lokalne samouprave, gospodarski subjekti, finansijske institucije, uz podršku Varaždinske županije i Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) te Garancijske agencije (GARA).

3.3.3 Strateški cilj 3: ZAŠTITA OKOLIŠA, RACIONALNO GOSPODARENJE PROSTOROM I RAZVOJ INFRASTRUKTURE

se kontinuirano obrazovanje šire javnosti o značaju očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti te održivog korištenja za potrebe turizma.

Mjera 22. Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti

Cilj mјere je zaštитiti vrijedna staništa, rijetke i ugrožene biljne i životinjske vrste, osigurati održivo korištenje raspoloživih prirodnih resursa i spriječiti štetno ljudsko djelovanje u prirodi. Mjerom će se osigurati dosta obrazovanje, izgrađivanje stava stanovništva Županije kojim će se pokazati kako je

ulaganje u prirodu i okoliš dugoročna i isplativa investicija. Za provedbu mjere previdene su sljedeće aktivnosti: nastavak inventarizacije bioraznolikosti na području Županije, definiranje oblika zaštite prirodnih resursa, održivo korištenje prirodnih resursa za razvoj (ekoturizam i sl.) te monitoring zaštićenih područja i vrsta. Provedbu mjere osigurat će Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije, gradovi i općine te obrazovne ustanove Varaždinske županije.

Mjera 23. Očuvanje kulturne baštine prema specifičnostima regije

Cilj mjere je omogućiti održivo korištenje kulturnih i povijesnih vrijednosti kao specifičnosti Županije te njihovo uvrštenje u turističku ponudu Županije. Za provedbu mjere predviđene su sljedeće aktivnosti: osmišljavanje nove turističke ponude temeljene na kulturnim i prirodnim atrakcijama, nova kulturna događanja (performansi, ulični festivali, intervencije u prostoru), obrazovanje i stručno usavršavanje kulturnih i turističkih djelatnika, senzibiliziranje javnosti i brandiranje turističke destinacije te uvođenje međunarodnih standarda kvalitete. Provođenje mjere osigurat će vlasnici kulturno-povijesnih objekata, jedinice lokalne samouprave te turističke zajednice, u suradnji s Varaždinskom županijom.

PRIORITET 10: OČUVANJE OKOLIŠA

Jačanje sustavnog pristupa zaštiti okoliša kroz sve njegove sastavnice omogućit će zdravu i kvalitetnu životnu sredinu za sve stanovnike Županije. Ključni identificirani problemi su uspostavljanje sustava gospodarenja otpadom, uvođenje cijelovitog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Jačat će se sustav praćenja stanja okoliša i simulirati korištenje obnovljivih izvora energije.

Mjera 24. Razvoj sustava gospodarenja otpadom

Cilj mjere je usklađivanje gospodarenja otpadom na području Županije s ciljevima Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 130/05), Prostornim planom Varaždinske županije, Zakonom o otpadu (»Narodne novine«, broj 178/04) koji je harmoniziran s direktivama EU te Županijskom Strategijom gospodarenja otpadom. Aktivnosti koje su predviđene za ostvarivanje mjere su: izgradnja i uspostava suvremenih sanitarnih odlagališta i postrojenja za obradu otpada do razine inertnog otpada na razini Županije ili regije, međuzupanijska suradnja u izgradnji Regionalnog centra za gospodarenje otpadom te sustavno obrazovanje javnosti o potrebi separacije otpada i reciklaže. Nosioci provedbe mjere su komunalna poduzeća, gradovi i općine, u suradnji s Varaždinskom županijom i susjednim županijama.

Mjera 25. Razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

Cilj mjere je izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda. Predviđena

je koordinacija aktivnosti na razini Županije, nadziranje zaštite i gospodarenja vodama te u konačnici zaštita podzemnih voda i vodotoka od zagađenja otpadnim vodama. Pri provedbi mjere planirane su sljedeće aktivnosti: zaštita izvorišta vodonosnika i rezervi pitke vode doline rijeke Drave i brdskog područja Ivančice i Ravne gore, koje su od strateškog interesa za širu regiju i Republiku Hrvatsku, dovršetak izgradnje vodoopskrbne zone sukladno Županijskom vodoopskrbnom planu te izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda. Nositelji provedbe mjere su komunalna poduzeća, gradovi i općine Varaždinske županije i Hrvatske vode.

Mjera 26. Nadziranje i provođenje standarda zaštite okoliša u gospodarstvu

Uvođenjem ISO i drugih standarda u proizvodne procese omogućit će se prilagodba proizvodnje na području Županije ekološkim standardima i osiguranje očuvanog okoliša i zdrave životne i radne sredine za stanovnike Županije. Predviđene aktivnosti su obrazovanje gospodarstvenika o održivom razvoju te poticanju sve veće primjene BAT tehnologija („best available technologies“ – najbolje raspoložive tehnologije), poticanje uvođenja standarda zaštite okoliša pri proizvodnji u velikim tvrtkama, uspostava transparentnog monitoringa zraka, unapređenje postojećeg monitoringa voda, uspostava monitoringa kakvoće tala te uspostava županijskog informacijskog sustava o okolišu (izrada baze podataka svih negativnih opterećenja okoliša). Provedbu mjere osigurat će gospodarski subjekti te jedinice lokalne samouprave, u suradnji s Varaždinskom županijom i Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Mjera 27. Korištenje obnovljivih izvora energije

Poticanjem korištenja ekološki prihvatljivih energenata, poput plina i obnovljivih izvora energije, vjetra, hidropotencijala, sunca i otpadnih tvari, smanjiti će se korištenje prirodnih resursa, ali i smanjiti onečišćavanje zraka. Ovom mjerom će se osigurati stabilna opskrba zemnjim plinom na većem području Županije. Provedba mjere osigurat će se provođenjem aktivnosti plinifikacije cijele Županije - daljnje izgradnje plinoopskrbnog sustava u skladu s tržišnim uvjetima i ekonomskom opravданošću, razvojem istraživanja nalazišta geotermalnih vrela te mogućnosti iskorištavanja geotermalne vode za proizvodnju električne energije i poticanjem korištenja obnovljivih izvora energije – bioenergije (biomasa, biopljin, spalionica otpada), sunčeve energije i energije vjetra. Nositelji provedbe mjere su komunalna poduzeća, jedinice lokalne samouprave, u suradnji s Varaždinskom županijom.

Mjera 28. Razvoj sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine

Cilj mjere je uspostava učinkovitog sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine na cijelom području Varaždinske županije. Ovom mjerom omogućit će se pravovremeno interveniranje službi na razini Županije, tj. spašavanje ljudi i imovine u slučaju požara, poplava i nesreća. Omogućit će se opremanje objekata i jedi-

nica civilne zaštite i vatrogastva, uvođenje modernog komunikacijskog sustava i uključivanje u međunarodni sustav zaštite. Aktivnosti kojima se planira provedba mjere uključuju: razvoj sustava zaštite i spašavanja, nabava moderne opreme, razvoj komunikacijskog sustava u svrhu dojave te informiranje stanovništva o mogućnostima prevencije i o načinima ponašanja u slučaju nesreća. Nositelji provedbe mjere su vatrogasna društva, jedinice civilne zaštite te hitna pomoć, uz suradnju Varaždinske županije.

Mjera 29. Racionalno gospodarenje prostorom

Cilj mjere je racionalno gospodarenje prostorom, u skladu s postojećom prostorno planskom dokumentacijom. Ovom mjerom osigurat će se da se ne zauzimaju nove površine i ne vrše novi zahvati u prirodnom okolišu dok se ne iskoriste postojeće površine (3/4 iskorištenost je poželjna, a 1/2 je minimalna), što znači bolje korištenje postojeće infrastrukture, manje opterećenje za okoliš, te racionalniju izgradnju stambenih, industrijskih i pratećih sadržaja.

PRIORITET 11: POBOLJŠANJE PROMETNE INFRASTRUKTURE

Obzirom na povoljan geoprometni položaj Županije i već postojeću infrastrukturu nužno je učiniti napore za njezinu doradu i osuvremenjivanje u cilju podrške gospodarskim aktivnostima. Osigurat će se bolja prometna povezanost prostora Županije sa susjednim državama i Europom te povećati sigurnost sudionika u cestovnom prometu. Modernizacijom cestovnog i željezničkog prometa povećat će se mogućnosti boljeg iskorištavanja ovog važnog geoprometnog položaja.

Mjera 30. Modernizacija i upotpunjavanje prometne infrastrukture

Cilj mjere je iskoristiti geoprometni položaj Varaždinske županije i na taj način doprinijeti otvaranju novih mogućnosti njenog daljnog razvoja. Ovom mjerom će se osigurati bolja prometna povezanost prostora Županije sa susjednim državama i Europom te će se povećati sigurnost sudionika u cestovnom prometu. Modernizacijom cestovnog i željezničkog prometa povećat će se mogućnosti boljeg iskorištavanja ovog važnog geoprometnog položaja. Aktivnosti kojima se predviđa provedba projekta obuhvaćaju: unapređenje trenutnog stanja Podravske magistrale (državna cesta D2) – izgradnja nogostupa, postavljanje javne rasvjete, označavanje pješačkih prijelaza, izgradnja Podravske brze ceste (od Hrašćice uz kanal do Ormoža zapadno, a od izlaza s autoceste sjeverno od postojeće državne ceste do Koprivnice istočno), povezivanje grada Varaždina s autocestom Zagreb-Macelj, izgradnja i obnova željezničke infrastrukture, izgradnja željezničke pruge (Zagreb-Krapina-Varaždin), poboljšanje trenutnog stanja na željezničko-cestovnim prijelazima, postavljanje zaštitnih branika i svjetlosno-zvučne signalizacije te završetak izgradnje, proširenja i opremanja zračne luke i osposobljavanje za zračni prijevoz roba i ljudi. Nositelji provedbe mjere su Hrvatske ceste, Hrvatske

željeznice, Županijska uprava za ceste te gradovi i općine, u suradnji s Varaždinskom županijom.

3.4 POVEZANOST I USKLAĐENOST CILJEVA, PRIORITETA I MJERA ROP-a S NACIONALNIM RAZVOJnim CILJEVIMA I CILJEVIMA EU

3.4.1 Povezanost s nacionalnim razvojnim ciljevima

Strateški razvojni ciljevi, prioriteti i mjere definirane ROP-om Varaždinske županije u skladu su s razvojnim ciljevima i prioritetima na nacionalnoj razini. U analizi je prikazana povezanost s ključnim razvojnim dokumentima po pojedinim sektorima koji su uključeni i u Nacionalni okvir za razvoj. Također, strateški razvojni ciljevi i prioriteti su uspoređeni s preporukama Nacionalnog vijeća za konkurentnost.

3.4.1.1 USKLAĐENOST CILJEVA I PRIORITETA ROP-a I NACIONALNOG VIJEĆA ZA KONKURENTNOST

Vizija razvoja Varaždinske županije zasniva se na ulaganju u inovativnost i praktičnu primjenu znanja, što je i ključni segment dokumenta Nacionalnog vijeća za konkurentnost »55 preporuka za ostvarivanje konkurentnosti«.

Preporuke Nacionalnog vijeća za konkurentnost prepoznate su na županijskoj razini. Strateški razvojni ciljevi ROP-a Varaždinske županije podudaraju se u području razvoja konkurentnog gospodarstva, u nastojanju za poboljšanjem kvalitete života te u području razvoja ljudskih resursa.

Dokument »55 preporuka za ostvarivanje konkurentnosti« sadrži i pet razvojnih prioriteta koji su definirani i ROP-om Varaždinske županije kao ključni za realizaciju razvojne vizije: obrazovanje za rast i razvoj; razvoj inovativnosti i tehnologije; regionalni razvoj i razvoj klastera, jačanje malih i srednjih poduzeća i jačanje kapaciteta javne uprave za upravljanje razvojem. Podudarnost je vidljiva i kroz opis pojedinih preporuka u dokumentu kroz koje se naglašava potreba povećanja uključenosti odraslih u programe dodatnog obrazovanja, procjene znanja i vještina potrebnih na budućem tržištu rada, prilagodbe obrazovnih programa razvoju znanja i vještina potrebnih u budućnosti, unapređenja visokog obrazovanja, jačanja konkurenčije na domaćem tržištu, širenja sustava standarda kvalitete i povećanja proizvodnosti u poduzećima, unapređenja sustava poticaja za tehnološke aktivnosti poduzeća, razvoja poduzetničke kulture, razvoja institucija za pružanje stručnih usluga malim i srednjim poduzećima, osnivanja i razvoja klastera, finansijskih poticaja za regionalni razvoj na svim razinama.

Također, u preporukama NVK sadržane su aktivnosti koje su također predviđene u okviru mjeru predloženih u ROP-u Varaždinske županije. Na toj razini, konkretnizirane mjeru i aktivnosti razvojnog cilja 1 iz ROP-a, gotovo u cijelosti odgovaraju preporukama NVK u prioritetu Razvoj visoko akumulativnog gospodarstva.

Također, mjere i aktivnosti u strateškom cilju 2 ROP-a u skladu su s preporukama NVK u prioritetima: kvalitetno obrazovanje dostupno svima, razvoj lokalnog tržišta rada te razvoj ljudskih resursa za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem.

3.4.1.2 USKLAĐENOST CILJEVA ROP-a S CILJEVIMA NACIONALNE STRATEGIJE REGIONALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE

Strateški cilj Nacionalne strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske (NSRR) je stvaranje županije koja je sposobna doprinositi održivom razvoju te u županiji uspostaviti učinkovit pravni i upravljački okvir. S aspekta razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera ROP-a, posebno je potrebno istaknuti sljedeće prioritete strategije: Prioritet 1.1.: Jačanje svih županija i širih regija kako bi koristile i upravljale svojim razvojnim potencijalom; te Prioritet 1.3.: Smanjenje negativnih učinaka granica na razvoj županija jačanjem prekogranične suradnje. Za provedbu navedenih prioriteta predviđena su dva instrumenta u obliku dva zasebna programa NSRR: Program razvoja županija i širih regija; te Program za prekograničnu i međuregionalnu suradnju.

Komplementarni razvojni prioriteti i mjere ROP-a povezani s 1. programom NSRR su: Uspostava lokalnih partnerstava u pripremi i provedbi aktivne politike zapošljavanja (u sklopu prioriteta 6: Razvoj lokalnog tržišta); Porast znanja i vještina civilnog društva za sudjelovanje u razvoju Županije (u sklopu prioriteta 7: Razvoj civilnog društva); Jačanje znanja i vještina javne uprave i potpornih institucija za upravljanje razvojem (u sklopu prioriteta 8: Razvoj ljudskih resursa (kapaciteta) za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem); Jačanje finansijskih mehanizama za potporu razvoju (u sklopu prioriteta 8: Razvoj ljudskih resursa (kapaciteta) za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem).

Vidljiva je povezanost dva strateška cilja NSRR-a (te navedenih prioriteta i njihovih programa provedbe) s predloženim razvojnim prioritetima u sklopu Strateškog cilja 2 ROP-a Varaždinske županije: Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa.

Varaždinska županija pokreće i potiče međuregionalnu i međuzupanijsku suradnju u svim segmentima gospodarskog i društvenog razvoja.

3.4.1.3 USKLAĐENOST CILJEVA ROP-a S RELEVANTNIM SEKTORSKIM NACIONALnim STRATEŠKIM RAZVOJnim DOKUMENTIMA

Navedene nacionalne strategije / planovi u najvećoj se mjeri tiču trećeg strateškog cilja ROP-a (zaštita okoliša i razvoj infrastrukture), odnosno uz njih vezanih prioriteta i mjera, mada se na indirektni način tiču i pojedinih prioriteta i mjera istaknutih i pod prvim (Razvoj konkurentnog gospodarstva) i drugim (Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa) strateškim ciljem. Usporedba ciljeva i prioriteta određenih u nacionalnim strategijama s prioritetima i

mjerama određenim ROP-om pokazuje visoku razinu podudarnosti, odnosno usklađenosti.

Nacionalna strategija zaštite okoliša prepoznaje gospodarenje otpadom i zaštitu voda (u prvom redu zaštitu od onečišćenja otpadnim vodama) kao najveće probleme i posljedično najviše prioritete u sektoru zaštite okoliša, što je posve u skladu s ROP-om određenim prioritetom 10 (zaštita okoliša), odnosno uz njega vezanim mjerama izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (14) i uspostavljanja sustava gospodarenja otpadom (25). Ova posljednja mjera u cijelosti je u skladu sa ciljevima i mjerama Nacionalne strategije gospodarenja otpadom.

ROP-om određena mjera nadziranja i provođenja standarda zaštite okoliša u gospodarstvu, odnosno integracije zaštite okoliša u sve sektore gospodarstva (26), jedno je od osnovnih načela i instrumenata suvremene zaštite okoliša.

ROP-om određen prioritet 9 – Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine – u potpunom je skladu s temeljnim državnim opredjeljenjem za održivi razvoj, racionalno korištenje i zaštitu nacionalnih dobara te povećanje vrijednosti i kvalitete prostora i okoliša, koje je deklarirano u svim relevantnim nacionalnim strategijama, uključujući i sve ovdje razmatrane. Sukladnost vrijedi i za mjere kojima se taj prioritet razrađuje (zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti te očuvanje kulturne baštine i posebnosti Županije), kao i za prioritet 11 (poboljšanje prometne infrastrukture).

Mjera 27 (korištenje obnovljivih izvora energije) u skladu je s Nacionalnom energetskom strategijom (konkretnije nacionalnim planovima poticanja korištenja obnovljivih izvora energije) te Nacionalnom strategijom zaštite okoliša.

3.4.2 Povezanost s razvojnim ciljevima EU-a

3.4.2.1 RAZVOJNI CILJEVI EU-a ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007.-2013.

Programski ciljevi EU za naredno razdoblje (2007-2013) osnovna su smjernica za niz razvojnih politika izraženih kroz niz strateških razvojnih dokumenata EU-a. Ključni razvojni dokumenti EU za naredno programsko razdoblje su: Cohesion Policy in Support for Growth and Jobs: Community Strategic Guidelines, 2007-2013. (2005); Common Actions for Growth and Employment: The Community Lisbon Programme (2005); New Proposals for Growth and Jobs under the Next Financial Framework 2007-13. (2005); Working Together for Growth and Jobs. Next Steps in Implementing the Revised Lisbon Strategy (2005; European Economy, NO.2., Directorate-General for Economic and Financial Affairs, EC (2005); Integrated Guidelines for Growth and Jobs (2005-08), Environmental policy integration in Europe (2005/EEA). Ciljevi razvoja u ovim dokumentima vrednovani su i usklađeni s planom razvoja za Republiku Hrvatsku kroz Predpristupni ekonomski program (PEP) za razdoblje 2006-2008. godine. Neki od predviđenih prioriteta i mjera ostvarivat će se

na nacionalnoj razini uz decentralizaciju na razinu županija. Strateški razvojni ciljevi, prioriteti i mjere određeni ROP-om Varaždinske županije potvrđuju visoku razinu usklađenosti s razvojnim ciljevima EU i s PEP-om za Republiku Hrvatsku. Programski ciljevi EU su integrirani u ROP Varaždinske županije kroz viziju, strateške razvojne ciljeve i prioritete. Posebno se naglašava usklađenost ciljeva razvoja gospodarstva utemeljenog na znanju, valorizacije i korištenja konkurenčnih prednosti, promicanja održivog razvoja industrije, ulaganja u ljudske resurse, jačanja infrastrukturne podrške razvoju te jačanja znanja i vještina u području upravljanja razvojem.

3.4.2.2 USKLAĐENOST CILJEVA ROP-a S HORIZONTALNIM RAZVOJnim CILJEVIMA EU

Kroz sektorske razvojne strategije i planove EU posebni značaj daje se ostvarivanju tzv. horizontalnih ciljeva koji uključuju šire društvene ciljeve i relevantni su u sklopu svakog razvojnog programa. Oni su se razvili iz dugog iskustva u bavljenju gospodarskim promjenama na lokalnoj i regionalnoj razini u EU.

Horizontalni ciljevi uključuju razvoj informacijskog društva, promociju jednakih mogućnosti i ljudskih prava, održivi razvoj i zaštitu okoliša, jačanje javno-privatnog partnerstva i razvoj demokratskog društva. Pri izradi ciljeva, prioriteta i mjera u ROP-u Varaždinske županije posebna pažnja posvećena je uključivanju horizontalnih ciljeva u sektorske analize i planove te kasnije u vrednovanje razvojnih projekata.

Razvoj informacijskog društva u Varaždinskoj županiji – Informacijsko društvo trebalo bi biti jedan od glavnih pokretača suvremenih gospodarskih i društvenih promjena u Županiji. Osnovna analiza jasno pokazuje kako se treba usredotočiti na daljnji razvoj potencijala koji nudi informacijsko društvo/IT mreža, s ciljem boljeg održavanja specifičnih lokalno-regionalnih potreba. Važno je naglasiti kako primjena informacijskih komunikacijskih tehnologija (IKT) nije ograničena više samo na određene pojedince te je za prijelaz na informatičko društvo potrebno sudjelovanje svih.

Potencijal informacijskog društva prožima sve aspekte ROP-a. Prioriteti i mjere iz ROP-a podržavaju projektnе prijedloge vezane za informacijsko-komunikacijske tehnologije u smislu izobrazbe, razvoja ljudskih resursa i osiguranja komunikacijske infrastrukture. Mogućnosti IKT-a koristit će se za razvoj novih mogućnosti za industriju, poboljšanje logističke konkurentnosti, usluge gospodarenja otpadom i dobro upravljanje Županijom.

ROP treba osigurati širenje upotrebe informacijske tehnologije i interneta na svim razinama društva; povećanu poslovnu konkurentnost kroz povećanu upotrebu aplikacija informacijske i komunikacijske tehnologije; povećan broj ljudi koji prolaze visokokvalitetnu edukaciju u vezi s vještinama informacijske i komunikacijske tehnologije; povećan broj javno-privatnih partnerstava u polju elektroničke tehnologije; izgradnju sposobnosti u perifernim zajednicama, uključujući IKT, kako bi se riješio problem isključenosti; korištenje IKT u strateškim mogućnostima zapošljavanja; razvoj turizma

i kvalitete života kroz korištenje IKT u prezentiranju ekonomskih strateških potencijala, kulturnih prednosti i prednosti baštine; korištenje IKT za podržavanje razvoja partnerstva, dobru upravu i gospodarenje okolišem u Županiji.

Poticanje jednakih mogućnosti u Varaždinskoj županiji – Cilj ROP-a je promicati jednak pristup svih ljudi obrazovanju, edukaciji i mogućnostima zapošljavanja, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi (nacionalnost, starost, spol, zdravstveno stanje...). Politika jednakih mogućnosti u Varaždinskoj županiji provodit će se u sklopu svih mjera i projekata. Podnositelji projekata trebat će objasniti kako namjeravaju provoditi načela jednakih mogućnosti u svojim projektima za koje traže potporu ROP-a.

Održivi razvoj i zaštita okoliša izravno su ugrađene u ROP VŽ kroz treći strateški cilj (Zaštita okoliša i razvoj infrastrukture) i njemu pridružene prioritete (Prioritet 9: Održivo korištenje prirodnih resursa; Prioritet 10: Očuvanje okoliša) i mjere.

Sama izrada ROP-a značajan je korak naprijed u »Razvoju partnerstva i učinkovite demokracije«. Varaždinska županija je već u procesu izrade ROP-a koristila partnerske odnose. Tijekom izrade ROP-a konzultirani su svi važniji sudionici u razvoju u Županiji oko ključnih pitanja razvoja i pripreme strategije. U ROP su ugrađene i eksplicitne mjere kojima javni sektor podupire svoje partnere u razvoju (privatni sektor i civilno društvo), a time automatski jača i partnerstvo. Razvoj lokalnog tržišta rada i Razvoj civilnog društva Županije smatra se vrlo važnim prioritetima ROP-a, čije se mjere izravno odnose na njegovo jačanje radi povećanja njegova utjecaja na razvoj Županije. Mjere koje su pridružene tim prioritetima su sljedeće: Uspostava lokalnih partnerstava u pripremi i provedbi aktivne politike zapošljavanja (Prioritet 6); Porast znanja i vještina civilnog društva za sudjelovanje u razvoju Županije (Prioritet 7). Partnerstvo je osim toga ključna riječ u usvojenoj Strategiji te u predloženoj proceduri provedbe ROP-a. Zbog svog zemljopisnog položaja Županija ima ogromnu mogućnost ojačati međuregionalnu suradnju zajedno s drugim županijama i sa susjednim zemljama. Stoga će se pozornost posvetiti dalnjem razvoju regionalnih ekonomskih veza, privlačenju stranih i nacionalnih investitora u Županiju, podržavanju zajedničkih ulaganja i poslovnih mreža te razvoju lokalno-regionalnih proizvoda.

3.4.2.3 USKLAĐENOST SA CILJEVIMA PROGRAMA ZA PREPRISTUPNU POMOĆ (IPA)

Program IPA-e (*Instrument for Pre-accession Assistance*) predviđa pomoć razvoju Republike Hrvatske kroz pet ključnih područja: (I) tranzicija i jačanje institucija, (II) međuregionalna i prekogranična suradnja, (III) regionalni razvoj, (IV) jačanje ljudskih resursa i (V) ruralni razvoj.

Obzirom na IPA programom definirane prioritete, Varaždinska županija imat će mogućnosti prijavljivanja projekata iz baze ROP-a kroz sljedeća područja, koja su također prepoznata kao prioriteti na razini Županije:

- jačanje institucija,
- međuregionalna i prekogranična suradnja u području zaštite okoliša i jačanja zdravstva,
- upravljanje vodama, vodoopskrbom, otpadnim vodama,
- osiguranje kvalitete zraka,
- energetska učinkovitost i učinkovitost obnovljivih izvora energije,
- inovativnost i razvoj poduzetništva,
- suradnja gospodarstva i znanosti,
- osnivanje klastera,
- razvoj informacijskog društva,
- jačanje društvene infrastrukture (ulaganja u obrazovanje i zdravstvo),
- promicanje cjeloživotnog učenja,
- unapređivanje lokalnog tržišta rada,
- smanjenje nezaposlenosti kroz modernizaciju institucija na području tržišta rada,
- borba protiv svih oblika diskriminacije na tržištu rada,
- promoviranje partnerstva i umrežavanja,
- ulaganje u ljudske resurse (reforme obrazovanja, treninzi),
- porast učinkovitosti javne uprave,
- jačanje civilnog društva,
- jačanje tržišnog nastupa poljoprivrednih proizvođača,
- uvođenje standarda kvalitete i higijenskih standarda u poljoprivrednu proizvodnju i
- porast zapošljavanja u ruralnim područjima.

3.5 KRITERIJI ZA ODABIR PROJEKATA

Projekti koji će biti provedeni kroz ROP Varaždinske županije u skladu su s vizijom razvoja Županije, pridonose ostvarenju postavljenih strateških razvojnih ciljeva te definiranih prioriteta. Članovi Radne grupe i Partnerskog odbora usuglasili su se o transparentnom i otvorenom procesu odabira projekata i kriterijima odabira, koji su sadržani u sljedećoj tablici:

Tablica 11. Evaluacijska tablica (prema evaluacijskoj tablici za prijavu EU /CARDS projekata)

1. Relevantnost	
1.1	Kolika je usklađenosć projekta sa specifičnim potrebama i zahtjevima države i Županije? (uključujući izbjegavanje ponavljanja i sinergiju s ostalim EC inicijativama.)
1.2	Koliko su jasno definirane i strateški odabrane ciljne grupe?
1.3	Koliko je projekt usklađen s potrebama predloženih ciljnih grupa?
1.4	Koliko je projekt usklađen s razvojnim ciljem?
1.5	Koliko su predložene projektne aktivnosti praktično provedive?

1.6	Koje su dodatne vrijednosti koje se ostvaruju projektom? (inovativnost, dobro upravljanje resursima, promocija, jednakost spolova i jednake mogućnosti)
2.	Metodologija
2.1	Koliko je usklađen cijelokupni projekt?
2.2	Koliko je sudionika u provedbi projekta?
2.3	Koliko je jasan i ostvariv plan aktivnosti?
2.4	Koji su identificirani indikatori za ostvarenje rezultata projekta?
3.	Održivost
3.1	Koja je razina utjecaja projekta na ciljne grupe?
3.2	Koliki je potencijalni efekt multiplikatora? (mogućnosti ponavljanja ili produžetka trajanja projekta, te širenja informacija).
3.3	Do koje mjere su rezultati predloženog projekta održivi: - financijski (<i>Kako će se financirati aktivnosti nakon završetka financiranja?</i>) - institucionalno (<i>Hoće li strukture koje omogućuju daljnju provedbu aktivnosti projekta biti spremne na kraju prezentiranog projekta? Hoće li postojati lokalno »vlasništvo« nad rezultatima projekta?</i>) - na političkoj razini (<i>Koji je eventualni utjecaj projekta, primjerice na poboljšanje legislative, metode rada i sl.</i>)
4.	Financijski plan i rentabilnost
4.1	Je li predloženi financijski plan jasan i detaljan?
4.2	Jesu li svi predloženi troškovi nužni za provedbu projekta?
5.	Upravljačka sposobnost i stručnost
5.1	Kakvo je dosadašnje iskustvo prijavljivača u vođenju projekta?
5.2	Je li tehnička i upravljačka stručnost prijavitelja projekta odgovarajuća?

3.6 PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA I BAZA PODATAKA

Projekti se identificiraju putem poziva za iskazivanje interesa i to barem dva puta godišnje (poziv i upute priloženi su u Dodatku). Prvi poziv za prikupljanje projekata i projektnih ideja na području Županije bio je u razdoblju od 5.-21. travnja 2006. godine. Uz pristigle projekte, u bazu podataka upisani su i prethodno identificirani i osmišljeni projekti tijekom izrade strategija razvoja pojedinih jedinica lokalne samouprave.

U budućnosti će se nastaviti kontinuirano prikupljanje projektnih ideja putem organiziranih javnih poziva dva puta godišnje. Sve ideje dostavljaju se u za te potrebe pripremljenom formatu prilagođenom za unos u bazu podataka i jednostavno pretraživanje i analiziranje, prema ključnim kriterijima dogovorenim na razini Varaždinske županije. Ovim postupkom, prioritet za potporu imaju oni projekti koji su u skladu sa strategijom ROP-a i koji su spremni za provedbu (pripremljena tehničko – finansijska dokumentacija i

pozitivna cost-benefit analiza). Preostali projekti, od ideje do u različitim fazama pripremljene dokumentacije, također će se upisivati u bazu, ovisno o stupnju dovršenosti. Obzirom na razinu pripremljenosti projektne dokumentacije, četiri su temeljne kategorije po kojima se projektne ideje upisuju u bazu:

- **Projekti spremni za provedbu** – Projekti koji imaju svu potrebnu tehničko-finansijsku dokumentaciju, sve potrebne dozvole za rad, pozitivnu ocjenu isplativosti investicije (finansijska i cost-benefit analiza)
- **Projekti s pripremljenom pred-studijom izvedivosti** – Projekti za koje se temeljem pozitivne pred-studije izvedivosti, očekuje izrada kompletne tehničke i ekonomsko finansijske dokumentacije te cost-benefit analize.
- **Projekti s tehničkom dokumentacijom i analizom troškova, bez pred-studije izvedivosti i ostale dokumentacije.** – Projekti koji zahtijevaju procjenu isplativosti ulaganja kroz pred-studiju izvodivosti.
- **Prijedlozi projekata** – Postojeće ideje koje tek treba razviti u projekte.

Aktivnosti na provedbi projekata predloženih u ROP-u započet će s projektima koji imaju završenu svu potrebnu plansku dokumentaciju i ekonomsko-finansijske procjene te cost benefit analizu. Za ostale

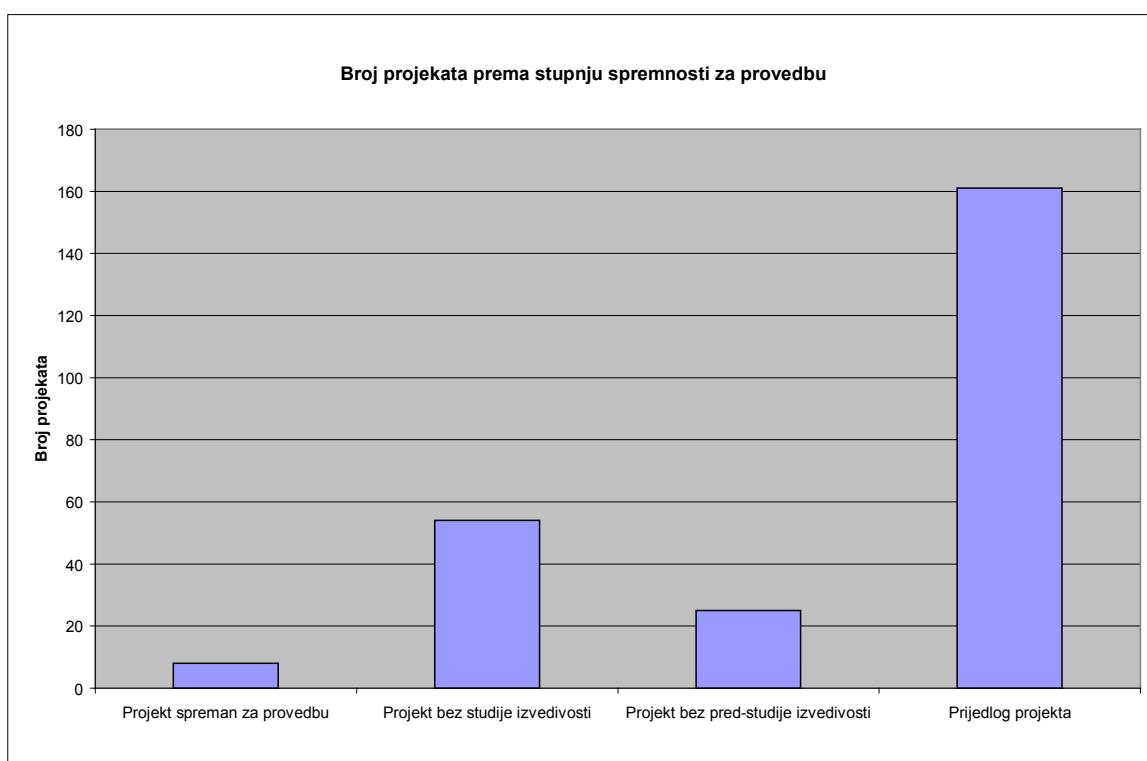
grupe projekata pripremat će se dokumentacija i studije koje nedostaju te projekte prijavljivati na natječaje finansijskih izvora identificiranih u ROP-u.

Sve aktivnosti vezane za prikupljanje, razradu i vrednovanje projekata koordinira i provodi Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), u suradnji s konačnim korisnicima rezultata predloženih projekata.

3.6.1 Analiza projekata i prijedloga projekata upisanih u bazu

Prvim pozivom za iskazivanje interesa prikupljeno je 97 projektnih prijedloga. Uz njih, uvidom u strateške dokumente i planove na razini Županije i jedinica lokalne samouprave, identificirano je još 185 potencijalnih projektnih prijedloga. Ukupni broj prikupljenih prijedloga obrađenih i unesenih u bazu projekata ROP-a je 282.

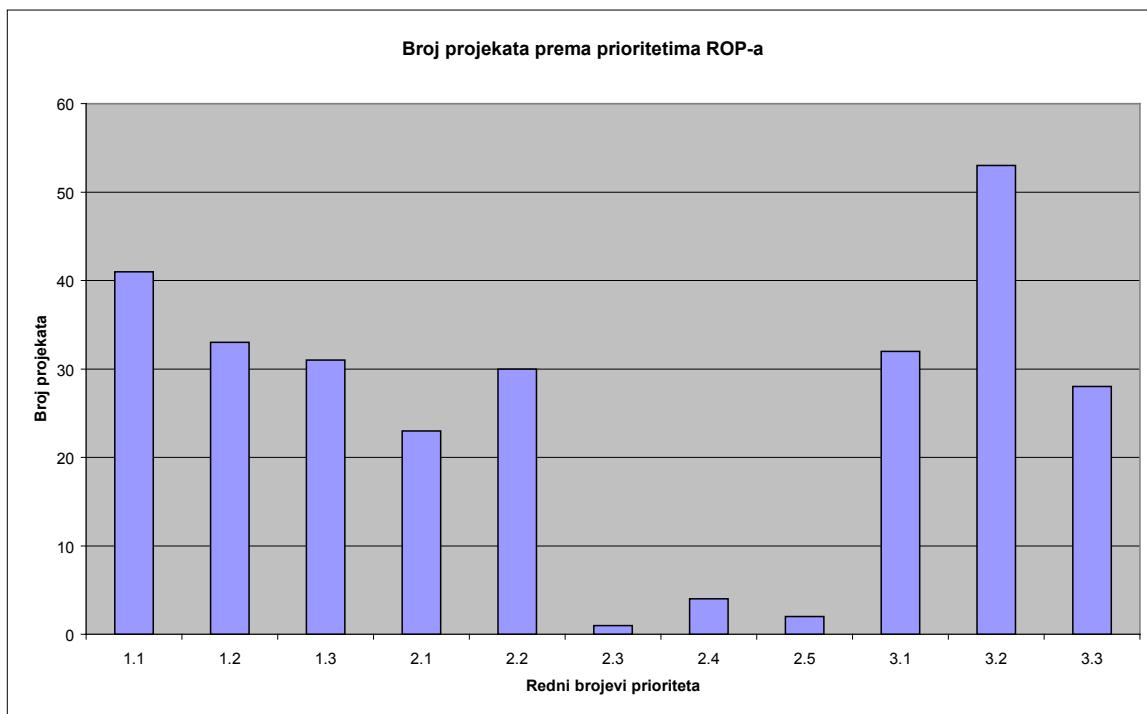
Čak 57% prikupljenih projekata su prijedlozi projekata (ideje) koje tek treba razraditi u projekte. Od 43% projekata koji se nalaze u različitim fazama pripremljenosti za provedbu, njih 9% su projekti za koje još nije izrađena pred-studija izvedivosti, 20% su projekti koji zahtijevaju daljnju doradu do cjelovite studije izvedivosti, a tek ih je 3% spremno za provedbu.

Grafikon 1. Podjela projekata prema kriteriju stupnja spremnosti za provedbu

Glavna uloga ROP-a je upravo strateško usmjeravanje, stvaranje i udruživanje potencijalnih razvojnih inicijativa pa je od presudne važnosti da prijedlozi projekata budu usklađeni sa strateškim

ciljevima i razvojnim prioritetima definiranim u ROP-u. Grafikon 2. prikazuje prikupljene prijedloge projekata koji su razvrstani prema razvojnim prioritetima naznačenim u ROP-u.

Grafikon 2. Podjela projekata prema razvojnim prioritetima koji su definirani u ROP-u

Opaska: 1.1 Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva; 1.2 Povezivanje i umrežavanje gospodarstva; 1.3 Razvoj poljoprivrede; 2.1 Kvalitetno obrazovanje dostupno svima; 2.2 Poticanje zdravog života stanovništva; 2.3 Razvoj lokalnog tržišta rada; 2.4 Razvoj civilnog društva; 2.5 Razvoj ljudskih resursa (kapaciteta) za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem; 3.1 Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine; 3.2 Očuvanje okoliša; 3.3 Poboljšanje prometne infrastrukture

Temeljem prethodnog grafikona pokazalo se da je najviše projekata /ideja – njih 53, prijavljeno u okviru prioriteta Očuvanje okoliša (3.2). 28 projekata se odnosi na mjeru uspostave sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, a 13 na mjeru uspostave sustava gospodarenja otpadom.

Također, veći dio projekata vezan je na ostvarivanje prioriteta Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine (3.1) unutar kojeg se 90% prijavljenih projekata odnosi na očuvanje kulturne baštine, njeno promoviranje i uključivanje u turističku ponudu Varaždinske županije.

U okviru prioriteta Poboljšanje prometne infrastrukture (3.3) prikupljeno je 28 projektnih prijedloga.

Varaždinska županija poznata je kao poduzetnička sredina, uspješna u poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva te privlačenju inozemnih investitora. Taj trend se potvrđuje i sa 41 projektnim prijedlogom/idejom prijavljenim pod prioritetom Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva (1.1). 36 prijava usmjereno je na ostvarivanje mjeru unapređenja poduzetničke klime i infrastrukture te s njima povezanim dalnjim razvojem poduzetničkih zona.

Širenje turističke ponude te njezino objedinjavanje također predstavlja obećavajuće područje za nove projekte i nova ulaganja. 33 pristigla prijedloga prikupljena su u okviru prioriteta Povezivanje i umrežavanje gospodarstva (1.2), a 70% projektnih prijedloga odnosi se na umrežavanje institucija vezanih za turizam i

obogaćivanje turističke ponude. Za mјere i aktivnosti predviđene u okviru prioriteta Razvoj poljoprivrede (1.3) prijavljeno je 32 prijedloga, a čak 28 odnosi se na poticanje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva te ekološke i tradicijske poljoprivredne proizvodnje.

Manji broj projektnih prijedloga pristigao je za prioritete ostvarivanja aktivnosti u poticanju društvenih djelatnosti u području razvoja lokalnog tržišta rada, razvoja civilnog društva i razvoja ljudskih resursa za upravljanje razvojem (2.3–2.5). Unutar prioriteta Kvalitetno obrazovanje dostupno svima (2.1) pristiglo je 23 prijedloga, a mahom se tiču ostvarivanja mјere poticanja minimalnog standarda srednjoškolskog obrazovanja u ruralnim područjima Županije (60% pristiglih prijedloga). U okviru prioriteta Poticanje zdravog života ljudi (2.2), od 32 prikupljena projektna prijedloga čak 65% projekata odnosi se na povećanje sportsko-rekreativnih aktivnosti i izgradnju novih sportskih terena i centara.

Analiza predlagatelja projekata ukazuje da je većina projekata prijavljena od strane jedinica lokalne samouprave (80%), a ostalih 20% su obrazovne institucije, udruge, poduzeća, fizičke osobe, razvojne agencije i nevladine organizacije.

4 PLAN PROVEDBE ROP-a

ROP Varaždinske županije sastoji se od niza razrađenih mјera s razvojnim učincima koji doprinose

postizanju strateških ciljeva i ostvarenju vizije. Mjere se prvenstveno odnose na intervencije u poduzetničku i tehnološku infrastrukturu, na poboljšanje obrazovne strukture stanovništva i sposobnosti za upravljanje razvojem te na ostvarivanje održivog razvoja tj. održivo gospodarenje otpadnim vodama i otpadom, očuvanje kulturne i prirodne baštine.

Osnovni aspekti provedbe ROP-a su:

- **Institucionalna podrška ROP-u** – ključnu ulogu u provedbi ROP-a imat će Jedinica za provedbu projekata. Predloženo je da se Jedinica za provedbu projekata nalazi unutar Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), koja je trenutno odgovorna za nadzor i pripremu ROP-a.
- **Mogućnosti financiranja predloženih projekata** - Putem ROP-a Županija će prezentirati strateški i dobro strukturirani razvojni plan raznim izvorima financiranja, uključujući Vladu Republike Hrvatske, Europsku komisiju i brojne bilateralne i multilateralne izvore financiranja.
- **Praćenje i vrednovanje ostvarivanje ROP-a** - Tijekom vremena mijenjaju se okolnosti, što će rezultirati mijenjanjem ROP-a, njegove provedbe i pripadajućih projekata. Predložene procedure praćenja i vrednovanja omogućuju prilagodbu novonastalom okruženju. Vrednovanje je predviđeno svake dvije godine.
- **Budućnost ROP-a** – ROP je »promjenljiv« razvojni plan kojeg je potrebno vrednovati, mijenjati i poboljšavati nakon određenog razdoblja, odnosno kad god to okolnosti nalaže.
- **Sljedeći koraci** – u odjeljku 4.5 prikazan je pregled potrebnih koraka kako bi se ROP proveo iz teorije u stvarnost. Za ostvarenje ciljeva navedenih u ROP-u potrebno je poduzeti odgovarajuće korake.

4.1 INSTITUCIONALNA PODRŠKA ROP-u

Provedba ROP-a Varaždinske županije predstavlja ostvarivanje vizije razvoja. Realizacija ROP-om predloženih projekata omogućit će jačanje konkurenčkih prednosti, dugoročno ulaganje u obrazovanje, inovativnost i praktičnu primjenu znanja svih sudionika razvoja (pojedinaca, tvrtki i institucija).

Odabir strateških ciljeva ukazuje da je osnovna namjera ROP-a jačanje upravljačke strukture i porast županijske resursne osnove. Osnovni strateški ciljevi ROP-a Varaždinske županije taj cilj iskazuju u kontekstu pojedinih osnovnih razvojnih kategorija: za gospodarske resurse, za ljudske resurse i društvene djelatnosti i za prirodne resurse i infrastrukturu. U fazi izrade ROP-a te njegove provedbe, značajno je osigurati jake timove stručnjaka, te dalje jačati sposobnosti (znanja i vještine) županijske uprave i razvojnih agencija u pripremi i provedbi razvojnih projekata, korištenju dostupnih domaćih i inozemnih finansijskih sredstava. Obzirom na izostanak iskustava na pripremi i provedbi ROP-a do danas u Republici Hrvatskoj, očekuje se da će Varaždinska županija, kao i ostale institucije u

javnoj upravi, usvojiti dodatna znanja o upravljanju projektima i praćenju utroška dobivenih sredstava za provedbu razvojnih projekata. Uz Županijsku skupštinu i Županijsko poglavarstvo kao donositelje političkih odluka i promicatelje razvoja Varaždinske županije, za operativne aktivnosti u provođenju ROP-a zadužena je Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) kontinuirano razvija kapacitete i sposobnost u predlaganju i provedbi razvojnih projekata i inicijativa, ali i na drugim područjima važnim za provedbu ROP-a. Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) će pratiti proces i pomagati provedbu cijelog ROP-a kroz osmišljavanje novih projekata i privlačenje dodatnih finansijskih sredstava. Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) će poštovati načela transparentnosti, partnerstva, koncentracije i supsidijarnosti na kojima se temelji priprema ROP-a. Radi održivosti cijelog procesa, Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) može angažirati osobe koje su sačinjavale užu Radnu grupu za izradu ROP-a, a koje će uz daljnju tehničku pomoć ojačati kapacitete za razvoj vještina i znanja potrebnih za planiranje i upravljanje razvojem. Glavna zadaća Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) bit će utvrđivanje odgovarajućih postupaka za upravljanje i koordinaciju te osiguravanje funkciranja mehanizama javne nabave u skladu s odredbama Republike Hrvatske, EU ili potencijalnih domaćih ili međunarodnih izvora financiranja. Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA) bit će zadužena za učinkovito komuniciranje između Županijske skupštine, Partnerskog odbora i drugih interesnih skupina u tom procesu, kao i za rad i unapređenje partnerstva u Varaždinskoj županiji.

Partnerski odbor je, uz Županijsku skupštinu, najvažnije tijelo unutar sustava za provedbu ROP-a. Članovi su 90 predstavnika javnih institucija, jedinica lokalne samouprave, gospodarstva te ostalih županijskih sudionika razvoja. Partnerski odbor ima savjetodavnu ulogu, redovito se sastaje te analizom pristiglih projekata priprema prijedloge Županijskoj skupštini u svrhu osiguravanja većeg i kvalitetnijeg uključivanja zainteresiranih strana. Kroz Partnerski odbora intenzivirala se suradnja i uključivanje u planiranje i upravljanje razvojem jedinica lokalne samouprave koje su ključni sudionici u razvoju obzirom na decentralizaciju ovlasti u planiranju i upravljanju lokalnim razvojem.

Civilni sektor ima značajnu ulogu obzirom na već postojeća znanja i iskustva u pripremi prijedloga projekata i prijavama na međunarodne izvore financiranja. Također, snaga utjecaja civilnog društva danas na planiranje i provođenje razvoja, ključni je segment modernih demokratskih procesa. što je jedan od temeljnih puteva za koji se opredijelila i Varaždinska županija.

Privatni je sektor glavni pokretač održivog razvoja, ostvarivanja novostvorene vrijednosti i otvaranja novih radnih mjesta. Stoga preuzima i ključnu ulogu u ostvarivanju vizije razvoja Varaždinske županije, a ROP-om predviđenim projektima nastojat će se prikupiti sredstva za ostvarivanje stimulativnog poduzetničkog okruženja i ugodne životne i radne sredine.

4.2 PREGLED IZVORA FINANCIRANJA

Obzirom na predmet, sadržaj i smisao ROP-a te uobičajenu provedbu regionalnih operativnih programa u europskom okruženju, za financiranje njegove provedbe u Varaždinskoj županiji predviđeni su sljedeći izvori:

(I) sredstva iz domaćih izvora

- proračunska sredstva Varaždinske županije i jedinica lokalne samouprave,
- sredstva resornog Ministarstva mora, turizma prometa i razvijanja (predviđena u sklopu Nacionalne strategije regionalnog razvijanja) i drugih ministarstava,
- sredstva iz drugih domaćih izvora (fondovi/nevladine udruge)

(II) sredstva iz međunarodnih izvora

- sredstva dostupna temeljem pretprištupnih i budućih strukturnih/kohezijskih fondova EU.
- sredstva međunarodnih finansijskih institucija
- sredstva temeljem bilateralne/multilateralne suradnje (međuregionalne suradnje)

Za provedbu ROP-om prikupljenih projekata neovisno o prioritetima i fazama pripremljenosti predviđa se da će raspoloživa sredstva iz proračuna Županije i jedinica lokalne samouprave u Županiji biti nedostatna. Stoga je Varaždinska županija prepoznala izazov i ulaže napore ulazući u jačanje znanja i vještina djelatnika Županije, Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA), jedinica lokalne samouprave, nevladinih organizacija i svih raspoloživih kapaciteta za razvoj u pripremi prijava projekata na međunarodne izvore financiranja (Europska komisija, Svjetska banka, EBRD...). Dalnjom decentralizacijom državne uprave za očekivati je da će se dugoročno razviti porezna i resursna osnova na lokalnoj razini i time donekle umanjiti oslanjanje na subvencije s nacionalne razine, kao i na međunarodne izvore financiranja.

U okviru ROP-a Varaždinske županije dva su ključna odstupanja od standardne metodologije izrade:

- (I) nisu pripremljene finansijske projekcije, tj. proračun potrebnih sredstava i izvori financiranja za realizaciju pojedine mjere i
- (II) prikupljeni projekti i projektne ideje nisu podane prema prioritetu provedbe i slijedu izvođenja.

Razlozi za ovakav pristup su dvojaki: procjena izvora financiranja i dostupnosti finansijskih sredstava ovisi o procesu pridruživanja RH EU, raspoloživosti međunarodnih fondova kao i procesu decentralizacije državne uprave i povećanja ovlasti županija i jedinica lokalne samouprave u prikupljanju i raspolažanju sredstvima na lokalnoj razini. Veliki broj projektnih ideja u ovoj fazi rada na ROP-u prikupljen bez definiranih troškova provedbe. Kako se ROP izrađuje za razdoblje od sedam godina (2006. – 2013.) za očekivati je niz

promjena u Županiji i u njezinom okruženju vezano za izvore financiranja i za dostupna finansijska sredstva. Također, već danas su očigledne promjene u jačanju ljudskih resursa na razini Županije sa novim znanjima i vještinama za prijavljivanje projekta međunarodnim izvorima financiranja, što će smanjiti pritisak na proračunsko financiranje.

U ovom slučaju, proces finansijskog planiranja će bit obrnut, tj. ROP će poslužiti kao osnova za izradu Županijskog proračuna za 2007. godinu.

ROP Varaždinske županije pregled je prioriteta, mjera i projekata (projektnih ideja) za njihovo ostvarivanje koje su na jednakoj razini značaja za ostvarivanje postavljenih ciljeva razvoja Županije. Obzirom na broj prijavljenih projekata očigledno je da postoji veća prepoznatljivost prioriteta ulaganja u okoliš, infrastrukturu i poticanje poduzetništva, međutim to ne znači istovremeno i rangiranje u vremenskom usmjerenu i planiranju provedbe pojedinih mjera. Očekuje se da će, temeljem strategije definirane ROP-om i pristiglih prijedloga projekata i projektnih ideja, Partnerski odbor u suradnji sa županijskim vlastima zajedno odlučivati o tim pitanjima.

4.3 PRAĆENJE I VREDNOVANJE PROVEDBE ROP-a

Praćenje i vrednovanje ostvarivanja razvojne vizije Varaždinske županije, strategijom postavljenih razvojnih ciljeva, kroz ROP definiranih prioriteta i ostvarivanje konkretnih razvojnih projekata omogućit će provjeru opravdanosti, učinkovitosti, ostvarivosti i stručne provedbe predviđenih projekata i programa. Prepostavka je da se unaprijed razradi sustav jasno definiranih i realnih indikatora te da se stvari informatička podloga za unos i pohranu relevantnih podataka te njihovo kontinuirano praćenje, ažuriranje i kvalitativno vrednovanje.

Vrednovanje ovog ROP-a provest će izabrani tim stručnjaka, prema odluci Partnerskog odbora, u suradnji s Agencijom za razvoj Varaždinske županije (AZRA). Potreba za softverskim alatom za potporu procesu praćenja i vrednovanja provedbe ROP-a naznačena je od strane Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) te je u postupku rješavanja.

4.3.1 Pokazatelji za praćenje i vrednovanje provedbe ROP-a

Uobičajeni pokazatelji koji se koriste za mjerjenje uspješnosti provedbe projekata, a koji se mogu primjeniti i na praćenje provedbe ROP-a Varaždinske županije su:

- angažirani resursi u provedbu projekta (u odnosu na projektni prijedlog),
- kvantificirani rezultati projekta (u odnosu na predviđene rezultate u studiji izvedivosti i u projektnoj dokumentaciji),

- kvalitativni / kvantitativni pomaci kao direktni rezultat implementacije projekta na širu društvenu zajednicu i
- kvalitativni / kvantitativni dugoročni učinci (krajnja namjena projekta) na širu društvenu zajednicu.

Krajnji korisnici rezultata projekta su ključni razvojni akteri u području Županije: (I) stanovništvo, (II) gospodarstvo, (III) jedinice lokalne samouprave i Županija, (IV) organizacije civilnog društva.

Detaljno praćenje i vrednovanje rezultata pojedinih projekata te sveobuhvatna analiza provedbe ROP-a temelji se na što većem broju ulaznih podataka. Za vrednovanje utroška resursa i kvantificirane rezultate projekata podaci se uobičajeno prikupljaju u obrasce zahtjeva za dodjelu sredstava i prijavu projekata periodične izvještaje o napretku projekta te izvješća o završetku projekta. Kvantitativni pokazatelji utjecaja projekata na širu društvenu zajednicu prate službene statističke izvještaje od strane javne uprave i relevantnih institucija. Kvalitativno vrednovanje, kako rezultata pojedinih projekata tako i ROP-a u cijelosti, provodi se kroz ankete, osobne intervjuje i fokus-grupe koje okupljuju sve relevantne sudionike projekta.

4.4 BUDUĆNOST ROP-a

ROP treba razmatrati kao dinamičan, »otvoren« razvojni dokument koji će s vremenom trebatи mijenjati i prilagođavati promjenama u okruženju i Županiji te time pridonijeti boljem rješavanju ključnih razvojnih pitanja Županije.

ROP predstavlja opći okvir razvoja kojim se procjenjuju razvojni projekti i njihovi odgovarajući prioriteti. Ovaj će opći okvir biti potrebno mijenjati kako bi se harmonizirao s promjenama unutar Županije i njezinim razvojem. Županija je zadužena za upravljanje ROP-om pa će morati razmatrati potrebne promjene kako bi ROP i dalje bio relevantan i usklađen sa stavovima i stručnim mišljenjem ključnih dionika.

S obzirom na spomenutu ulogu ROP-a, predlaže se sljedeći raspored pregleda i procjene:

1. Kontrola/praćenje napretka – predviđa se polugodišnja analiza, a poseban izvještaj o novim projektima / projektnim idejama predviđa se prije utvrđivanja županijskog proračuna za narednu godinu. Tada će biti potrebno ispitati svaki segment koji se odnosi na ciljeve i prioritete (mjere, projekte, odnosno predviđene rezultate) ROP-a, kako bi se ocijenio postignut napredak i utvrdila uspješnost projekata. Nužno je da procjena bude jasno izražena i transparentna. Potrebno je potkrijepiti razloge za moguće predložene izmjene. Analize se pripremaju za rasprave na Partnerskom odboru radi usuglašavanja i odluke. Partnerski odbor može za tražiti pojašnjenja i prirediti preporuke za Županijsku skupštinu.

2. Dvogodišnje vrednovanje – ROP je potrebno ocjenjivati svake dvije godine, pri čemu se naročito treba usredotočiti na ostvarene rezultate projekata s obzirom na korištena sredstva. Radi se o formalnom i eksperternom procesu koji će obavljati Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA), čiji će stručnjaci utvrđivati uspješnost projekata, njihovu učinkovitost, relevantnost i implikacije programa u skladu s izvještajima koji se za svaki projekt podnose nositelju financiranja. Izvještaj se dostavlja Partnerskom odboru, čije će vrednovanje biti dostupno javnosti. Službenom odlukom Skupštine predložene se izmjene mogu prihvati ili odbaciti, ali isključivo na temelju preporuka od strane Partnerskog odbora.

Na opisani način ROP će stalno biti razmatran i ažuriran, rezultati će biti dostupni javnosti, a odlučivanje službeno evidentirano. Ovaj pristup omogućava kontinuirano poboljšavanje ROP-a, ažuriranje novosti vezanih za aktualnu razvojnu politiku te jačanje i učvršćivanje partnerstva.

U tom smislu, ROP se treba promatrati kao »živi plan« koji omogućava ažuriranje razvojnih promjena i ostaje trajno relevantan za Županiju.

4.5 SLJEDEĆI KORACI

Sljedeći koraci u provedbi ROP-a Varaždinske županije su:

1. Usvajanje dokumenta Regionalnog operativnog programa od strane Županijske skupštine – lipanj 2006.,
2. Zaduživanje Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) za koordinaciju i praćenje projekata - lipanj 2006.,
3. Definiranje prioritetsnih projekata od strane Partnerskog odbora – srpanj 2006.,
4. Pružanje tehničke pomoći za provedbu ROP-a – od srpnja 2006., - podržavanje izgradnje kapaciteta Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) (pružanje pomoći preko NSRR i drugih programa) za provedbu projekata u procesima upravljanja provedbom ROP-a, privlačenje sredstava za predložene projekte, priprema projektne dokumentacije te provedba praćenja i vrednovanja uspješnosti projekata,
5. Nadzor nad pripremom projekata od strane Agencije za razvoj Varaždinske županije (AZRA) – od kolovoza 2006.,
6. Priprema prvog kruga studija izvedivosti – od kolovoza 2006.,
7. Početak provedbe prioritetsnih projekata – odmah po osiguravanju financiranja, tokom 2006.

Autori dokumenta:

**Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA)
i Institut za međunarodne odnose**

5 DODACI

5.1 POPIS KRATICA

KRATICA	PUNI NAZIV	KRATICA	PUNI NAZIV
AZRA	Agencija za razvoj Varaždinske županije	MSP	Malo/a i srednje/a poduzetništvo / poduzeća
BAT	Best Available technologies (Najbolje raspoložive tehnologije)	MVP	Ministarstvo vanjskih poslova
BDP	Bruto domaći proizvod	MZOPUG	Ministarstvo zaštite okoliša, prost. uređenja i graditeljstva
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development	NN	Narodne Novine (Službeni list RH)
EU	Europska Unija	NSRR	Nacionalna strategija regionalnog razvoja
FINA	Financijska agencija	NVK	Nacionalno vijeće za konkurentnost
HEP	Hrvatska elektroprivreda	PDV	Porez na dodanu vrijednost
HGK	Hrvatska gospodarska komora	PEP	Predpristupni ekonomski program
HOK	Hrvatska obrtnička komora	PPP	Purchasing power parity (paritet kupovne moći)
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije	RH	Republika Hrvatska
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance (Program za prepristupnu pomoć)	ROP	Regionalni operativni program
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-accession (EU prepristupni fond)	SWOT	Analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji
IT	Informacijske tehnologije	SUD	Sustav za upravljanje dokumentacijom
JLS	Jedinice lokalne samouprave	VŽ	Varaždinska županija

5.2 ZNAČAJNIJE RAZVOJNE STUDIJE I STRATEŠKI DOKUMENTI IZRAĐENI I USVOJENI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI U POSLJEDNIH 10 GODINA

NAZIV STRATEŠKOG DOKUMENTA / STRUČNE STUDIJE
Prostorni plan Varaždinske županije, 2000.
Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 1995 - 1997. godine, 1997.
Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 1998 - 2000. godine, 2000.
Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2001 - 2002. godine, 2003.
Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2003 - 2004. godine, 2005.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 1998. i 1999. godine, 1997.

NAZIV STRATEŠKOG DOKUMENTA / STRUČNE STUDIJE
Prva dopuna Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 1998. i 1999. godine, 1998.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2001. i 2002. godine, 2000.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2003. i 2004. godine, 2003.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2004. i 2005. godinu, 2004.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2005. i 2008. godine, 2005.
Strategija gospodarskog razvitka Općine Visoko, 2004.
Strategija gospodarskog razvitka Grada Lepoglave, 2003.
Strategija razvoja Općine Petrijanec, 2005.

NAZIV STRATEŠKOG DOKUMENTA / STRUČNE STUDIJE
Strategija gospodarskog razvoja Grada Novog Marofa
Program razvoja malog gospodarstva na području Grada Novog Marofa
Organiziranje obiteljskih gospodarstava Grada Novog Marofa za obavljanje poduzetništva u poljoprivredi i seoskom turizmu
Strategija gospodarskog razvijanja Općine Vinica
Strateški plan gospodarskog razvijanja Grada Varaždinske Toplice

5.3 SUDIONICI I SURADNICI ROP-a

**Sastav Glavnog županijskog tima ROP-a
Varaždinske županije**

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA I FUNKCIJA
1.	Danijel Ivanagić	Član Poglavarstva za EU integracije i regionalnu suradnju - voditelj tima
2.	Andrea Vugrinović	direktorica Agencije za razvoj Varaždinske županije d.o.o. (AZRA) - glavni koordinator
3.	Predrag Štromar	Zamjenik župana - koordinacija gospodarskih subjekata
4.	Miljenko Ernoić	Zamjenik župana - koordinacija poljoprivrednih subjekata
5.	Alan Košić	Član Poglavarstva za udruge građana i civilno društvo - koordinacija civilnog sektora
6.	Darinka Hajduk-Vučić	Tajnik Županijske Skupštine - koordinacija tijela jedinica područne samouprave
7.	Silvija Ladić	Stručni savjetnik za međunarodnu i međuregionalnu suradnju, voditelj Odsjeka za EU integracije-koordinacija aktivnosti

Sastav Radne grupe ROP-a Varaždinske županije

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA I FUNKCIJA
1.	Andrea Vugrino-vić	direktorica Agencije za razvoj Varaždinske županije d.o.o. (AZRA) - glavni koordinator

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA I FUNKCIJA
2.	Silvija Ladić	Stručni savjetnik za međunarodnu i međuregionalnu suradnju, voditelj Odsjeka za EU integracije-koordinacija aktivnosti
3.	Emil Tkalec	Stručni suradnik za izradu i upravljanje projektima, AZRA
4.	Lidija Vitez	Stručni suradnik za financije i projektno financiranje, AZRA
5.	Alen Leverić	Stručni suradnik za poljoprivredu, turizam i gospodarstvo, AZRA
6.	Larisa Križan	Stručni suradnik za EU integracije
7.	Ivica Dubovečak	Pročelnik Upravnog odjela za proračun, gospodarski razvoj i EU integracije
8.	Darko Levačić	Stručni savjetnik za gospodarski razvoj
9.	Dragutin Vincek	Pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo i lovno gospodarstvo
10.	Miroslav Huđek	Pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, znanost i šport
11.	Dubravka Kanotić	Pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb
12.	Zvjezdana Fulir	Stručna savjetnica za socijalnu skrb
13.	Davorin Gregurinčić	Ravnatelj Županijskog zavoda za prostorno uređenje
14.	Tanja Martinec	Pomoćnica ravnatelja Županijskog zavoda za prostorno uređenje
15.	Nevenka Krklec	Pročelnik Upravnog odjela za zaštitu okoliša i komunalno gospodarstvo
16.	Ivana Dukšić	Stručni savjetnik za zaštitu okoliša
17.	Ivan Biškup	Stručni savjetnik za komunalno gospodarstvo
18.	Alenka Car	Ravnatelj Javne ustanove za zaštićene dijelove prirode
19.	Romana Kranjčić	Pročelnica Kabineta župana
20.	Milivoj Težački	Stručni savjetnik za pravne poslove
21.	Robert Kelemen	Informatički suradnik, upravljanje sustavom informacija
22.	Ljubica Križan	Stručni savjetnik za područnu samoupravu
23.	Borislav Šimenc	(ex) Predsjednik Turističke zajednice Varaždinske županije

Sastav Partnerskog odbora ROP-a Varaždinske županije

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1.	Sanja Tišma	Institut za međunarodne odnose	konzultant
2.	Jelena Mušterić	Ministarstvo mora, prometa, turizma i razvijanja	stručni suradnik
3.	Mario Polić	Institut za međunarodne odnose	konzultant
4.	Ksenija Andreić	Fond za regionalni razvoj	stručni savjetnik
5.	Hrvoje Galić	PBZ - Varaždin	pomoćnik direktora
6.	Ivan Topolnjak	Termoplín	direktor
7.	Vladimir Muršić	PBZ – Varaždin	direktor
8.	Stanko Kežman	PBZ - Varaždin	zamjenik direktora podružnice
9.	Duje Ercegović	FINA – Varaždin	direktor
10.	Željka Jerak	Podravska banka, Varaždin	direktor
11.	Ivan Crnković	Dom zdravlja Varaždin	ravnatelj
12.	Milivoj Težački	Varaždinska županija	službenik
13.	Ivica Minđek	Općina Sveti Ilijas	načelnik
14.	Nenad Tomašek	Općina Petrijanec	donačelnik
15.	Stjepan Hren	Općina Trnovec Bartolovečki	načelnik
16.	Silvija Ladić	Varaždinska županija	savjetnik
17.	Zoran Potočnik	Erste banka Varaždin	direktor
18.	Danijel Bunić	IVKOM d.d.	direktor
19.	Neven Vrček	FOI	prodekan
20.	Vjeran Strahonja	FOI	profesor
21.	Andrijana Rožman	Cesta	šef financija
22.	Veronika Benković		šef računovodstva
23.	Snježana Marciuš	Hrvatska gospodarska komora - ŽK Varaždin	tajnik
24.	Čedomil Cesarec	Hrvatska gospodarska komora - ŽK Varaždin	predsjednik
25.	Danijel Lukavečki	Elektra Varaždin	rukovoditelj. službe za teh. posl.
26.	Branko Grabar	Pošta Varaždin	tehnolog
27.	Krunoslav Kosir	Grad Ludbreg	gradonačelnik
28.	Snježana Kovačić	Općina Vinica	pročelnik
29.	Darko Levačić	Varaždinska županija	savjetnik
30.	Zvjezdana Fulir	Varaždinska županija	savjetnik
31.	Davorka Matovinović	FINA	stručni suradnik
32.	Jelka Grđan	Poljoprivredna i veterinarska škola »Arboretum Opeka« Vinica	ravnateljica škole
33.	Anica Zember	CZSS Ludbreg	ravnatelj
34.	Igor Kos	Elektrostrojarska škola	voditelj obrazovanja odraslih ESS
35.	Stjepan Kovaček	Vatrogasna zajednica Varaždin	tajnik
36.	Milan Horvat	FIMA vrijednosnice	direktor
37.	Antonija Maltar	CZSS Novi Marof	ravnatelj
38.	Vesna Kovačić	Društvo »Potrošač«	predsjednica
39.	Dubravka Komes-Jukić	Županijski zavod za prostorno uređenje	stručni savjetnik
40.	Tanja Martinec	Županijski zavod za prostorno uređenje	stručni savjetnik

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA	FUNKCIJA
41.	Zdravko Petrnjak	Općina Visoko	dopredsjednik Vijeća
42.	Zdravko Maltar	Grad Novi Marof	gradonačelnik
43.	Davorka Kovač	Konzervatorski odjel Varaždin	viši stručni savjetnik - konzervator
44.	Dražen Košćak	Srednja strukovna škola	ravnatelj
45.	Ivica Dubovečak	Varaždinska županija	pročelnik
46.	Ivan Šinko	Općina Beretinec	zamjenik načelnika
47.	Leonardo Lorbek	Općina Cestica	zamjenik načelnika
48.	Marijan Škvarić	Lepoglava	gradonačelnik
49.	Milorad Batinić	Ivanec	gradonačelnik
50.	Nada Zver	Ivančica d.d.	direktor
51.	Silvija Vesenjak	Vindija	voditelj ek. centra
52.	Emil Flajšman	Udruga »Lijepa naša«	predsjednik županijske grane
53.	Alenka Car	Javna ustanova za upr.zaš.p.v. na podr.žup.	ravnateljica
54.	Darko Perković	Regionalni ured	direktor
55.	Stjepan Mesarić	HŽ Varaždin – prom. sekcija	šef prometne sekcije
56.	Slavko Gotić	Općina Ljubešćica	predsjednik Općinskog vijeća
57.	Rade Kušen	Obrtnička komora	predsjednik
58.	Vesna Košćak	Ljekarna Varaždinske županije	ravnateljica
59.	Jasenka Hutinski	HZZ-PS Varaždin	pročelnica
60.	Ivica Lukaček	Općina Donja Voća	predsjednik Općinskog vijeća
61.	Damir Keretić	Općina Gornji Kneginec	zamjenik načelnika
62.	Boris Canjuga	Županijska uprava za ceste	savjetnik
63.	Alenka Rezo	Katastar Varaždin	pročelnica
64.	Josip Bacinger	Bercon d.o.o.	konzultant
65.	Ivan Virag	Udruga cvjećara Ludbreške regije	predsjednik
66.	Rajka Ptiček	Gimnazija Varaždin	ravnateljica
67.	Irena Žiger	Škola stranih jezika – Žiger	ravnateljica
68.	Josip Borak	Općina Cestica	zamjenik načelnika
69.	Marija Habijan	Gimnazija Varaždin + Udruga vrtlara VŽ	zamjenik ravnatelja
70.	Leonard Sekovanić	Hrvatske vode - vodoopskrba	savjetnik
71.	Damir Mihalić	Hotel Minerva, Varaždinske Toplice	šef marketinga
72.	Franjo Golubić	Općina Donji Martijanec	načelnik
73.	Božidar Novoselec	Općina Sračinec	načelnik
74.	Krunoslav Kovačić	Općina Vidovec	načelnik
75.	Antica Bregović	Gradski muzej Varaždin	viši kustos
76.	Valentina Žigmund	AZRA	suradnik za turizam
77.	Ivan Šagi	Općina Maruševec	donačelnik
78.	Dragica Korpar	Općina Maruševec	član Općinskog vijeća
79.	Emil Tkalec	AZRA	project manager
80.	Lidija Vitez	AZRA	suradnik za financije i bankarstvo
81.	Larisa Križan	Varaždinska županija	stručni suradnik za EU integracije
82.	Alen Leverić	AZRA	suradnik za poljoprivredu i turizam
83.	Dejan Radat	Elektrostrojarska škola Varaždin	profesor stručnih predmeta

R. BR.	IME I PREZIME	INSTITUCIJA	FUNKCIJA
84.	Ankica Ježek	Ured državne uprave u VŽ	pomoćnica predstojnika za gospodarstvo
85.	Gordana Lovrec	HZ za poljop. sav. službu	stručni savjetnik
86.	Davor Brečak	HZ za poljop. sav. službu	stručni savjetnik
87.	Dubravka Kanoti	Varaždinska županija	pročelnica
88.	Dragutin Vincek	Varaždinska županija	pročelnik
89.	Augustin Benko	Pčelarsko društvo Varaždin	predsjednik
90.	Stjepan Žganjer	Pčelarsko društvo Ludbreg	predsjednik
91.	Davorin Gregurinčić	Županijski zavod za prostorno uređenje	ravnatelj
92.	Igor Greblički	Boxmark Leather	direktor
93.	Biserka Zamostni	Agroludbreg d.d.	savjetnik
94.	Darko Marković	Općina Mali Bukovec	načelnik
95.	Miroslav Matovinović	Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu	stručni savjetnik
96.	Stjepan Krobot	Općina Breznica	načelnik
97.	Krešimir Meštrić	Slobodna zona Varaždin d.o.o.	v.d. direktora
98.	Željko Biondić	Hrvatske željeznice	stručni savjetnik
99.	Andrea Vugrinović	Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA)	direktorica
100.	Normela Radoš	DAN	Project manager
101.	Vlado Čurila	Ludbreški poduzetnički centar	
102.	Ruža Brčić	FOI	
103.	Miroslav Hreljac	Grad Varaždinske Toplice	tajnik Grada
104.	Marijana Borovac	HEP-DP »Elektra«	rukovoditelj
105.	Miroslav Novak	Općina Jalžabet	zamjenik načelnika
106.	Davor Majcen	Općina Sračinec	zamjenik načelnika
107.	Vesna Dušak	FOI	član Savjeta za EI
108.	Marija Kranjčec	PBZ	rukovoditelj PBZ
109.	Mladen Bengeri	HT	stručni suradnik
110.	Matija Franjić	Grad Ludbreg	zamjenik gradonačelnika
111.	Alenka Rezo	Katastar Varaždin	pročelnica
112.	Kristina Matijašec	Novi Marof	samostalni upravni referent za gospodarstvo
113.	Stjepan Mesarić	MUP-Postaja prometne policije	šef prometne sekcije
114.	Boris Čunko	AZRA	stručni suradnik
115.	Stjepan Cerjan	Općina Maruševec	zamjenik načelnika
116.	Željko Gjud	Forum Toplice	direktor
117.	Nada Rukav-Bogojević	»Potrošač«	
118.	Marija Kranjčec		rukovoditelj
119.	Anđelko Stričak	Općina Visoko	načelnik
120.	Marina Držaić	Grad Ivanec	voditelj Odsjeka za opće poslove
121.	Nadica Dreven-Budinski	Općina Sv. Ilija	
122.	Jasminka Žirovec	Općina Bednja; PZ »Puran bednjanskog kraja«	tajnik i upravitelj
123.	Darko Rak	Grad Ludbreg	stručni suradnik
124.	Vjeran Strahonja	FOI	profesor

5.4 OBRAZAC ZA PRIJAVU PROJEKATA I PROJEKTNIH IDEJA ZA MREŽU ROP-a

1. NAZIV PROJEKTA	<p>Upisati puni naziv projekta</p> <hr/>															
2. POVEZANOST PROJEKTA S ROP-om	<p>Upisati broj cilja, prioriteta i mjere iz ROP-a na koji se projekt odnosi</p> <hr/> <p>Upisati puni naziv cilja, prioriteta i mjere iz ROP-a</p> <hr/>															
3. NOSITELJ PROJEKTA	<p>Upisati naziv nositelja</p> <hr/> <p>Upisati koje je vrste nositelj (uprava, javna institucija, javno poduzeće, udruga, pojedinac i dr.)</p> <hr/> <p>Adresa</p> <hr/> <p>Telefon, e-mail, fax</p> <hr/> <p>Ime i prezime nadležne osobe, funkcija</p> <hr/>															
4. OPIS PROJEKTA	<p>4.1. Svrha projekta</p> <p>Opisati koji je smisao projekta? Zašto je pokrenut projekt? (maksimalno 10 redaka)</p> <p>4.2. Ciljevi projekta</p> <p>Što se želi projektom postići? (maksimalno 10 redaka)</p> <p>4.3. Aktivnosti projekta</p> <p>Koji su konkretni koraci da se postigne svrha projekta? (maksimalno 10 redaka)</p> <p>4.4. Rezultati projekta</p> <p>Koji je učinak projekta za korisnike? (maksimalno 10 redaka)</p> <hr/>															
5. U KOJOJ JE FAZI PREDLOŽENI PROJEKT	<p>X u tijeku X pripremljen u potpunosti za provedbu ali nije počeo X u tijeku je priprema X prijedlog</p> <p>Označite jedno od navedenog.</p> <hr/>															
6. DOKUMENTACIJA	<p>Navesti da li postoji uredna dokumentacija:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Vlasnički dokumenti</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">DA</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">NE</td> </tr> <tr> <td>Lokacijska dozvola</td> <td style="text-align: center;">DA</td> <td style="text-align: center;">NE</td> </tr> <tr> <td>Građevinska dozvola</td> <td style="text-align: center;">DA</td> <td style="text-align: center;">NE</td> </tr> <tr> <td>Tehnička dokumentacija</td> <td style="text-align: center;">DA</td> <td style="text-align: center;">NE</td> </tr> <tr> <td>Analize (utjecaj na okoliš, cost/benefit itd.)</td> <td style="text-align: center;">DA</td> <td style="text-align: center;">NE</td> </tr> </table> <hr/>	Vlasnički dokumenti	DA	NE	Lokacijska dozvola	DA	NE	Građevinska dozvola	DA	NE	Tehnička dokumentacija	DA	NE	Analize (utjecaj na okoliš, cost/benefit itd.)	DA	NE
Vlasnički dokumenti	DA	NE														
Lokacijska dozvola	DA	NE														
Građevinska dozvola	DA	NE														
Tehnička dokumentacija	DA	NE														
Analize (utjecaj na okoliš, cost/benefit itd.)	DA	NE														
7. OSTALI PODACI OD ZNAČENJA ZA PROJEKT																
8. ODGOVORNA OSOBA NOSITELJA PROJEKTA	<p>Potpis (ime, prezime, funkcija), datum, žig</p> <hr/>															
Šifra projekta	<hr/> <p>Popunjavanje AZRA</p> <hr/>															

29.

Na temelju odredbe članka 5. i 8. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije« br. 13/96, 10/98 i 18/00), članka 14., 15. i 19. točke 12. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 10/06 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

O D L U K U
o dodjeli Nagrada Varaždinske županije
za 2006. godinu

I. OPĆA ODREDBA**Članak 1.**

Ovom Odlukom Županijska skupština Varaždinske županije dodjeljuje Nagrade Varaždinske županije u 2006. godini pravnim i fizičkim osobama zaslužnim za gospodarski, društveni i kulturni razvoj Županije te njeno promicanje u zemlji i svijetu.

II. POČASNI GRAĐANIN VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**Članak 2.**

Proglašenje počasnim građaninom javno je priznanje koje se iskazuje posebnom poveljom.

Povelja se izrađuje u posebnoj grafičkoj opremi stiliziranim slovima na podlozi s utisnutim grbom Varaždinske županije.

Počasnim građaninom Varaždinske županije proglašava se **STJEPAN MESIĆ**, predsjednik Republike Hrvatske, dugogodišnji pokrovitelj Varaždinskih baroknih večeri, manifestacije koja je od iznimnog značaja, kako za Grad Varaždin i Varaždinsku županiju, tako i za Republiku Hrvatsku te pokrovitelj drugih kulturnih i gospodarskih događanja. Javno priznanje se dodjeljuje kao zahvala za osobni rad na promicanju i zaštiti ljudskih prava i sloboda, doprinos u razvoju i napretku Varaždinske županije i Republike Hrvatske te otvorenu podršku projektima Varaždinske županije.

III. NAGRADA ZA ŽIVOTNO DJELO**Članak 3.**

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se u obliku diplome i kovanice od zlata na kojoj je otisnut, s jedne strane grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom te novčanih sredstava u netto iznosu od 15.000,00 kuna

Nagrada za životno djelo dodjeljuje se primariusu **dr. sc. MIROSLAVU POSPIŠU**, liječniku, pedijatru koji je cijeli radni vijek posvetio brizi o zdravlju djece, priznatom stručnjaku u pedijatrijskoj neurologiji, u zemlji i svijetu, neumornom eruditu, čiji je rad često

puta nadilazio okvire struke, zalažeći se posebno u području skrbi o osobama s posebnim potrebama.

IV. NAGRADA ZA IZNIMNA POSTIGNUĆA U PROTEKLOM JEDNOGODIŠNJEM RAZDOBLJU

Članak 4.

Nagrada za iznimna postignuća u proteklom jednogodišnjem razdoblju dodjeljuje se u obliku diplome i kovanice od srebra na kojoj je otisnut, s jedne strane grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom.

Nagrada za iznimna postignuća u proteklom jednogodišnjem razdoblju dodjeljuje se:

a) **SREDNJOJ ŠKOLI IVANEC** za iznimna postignuća u odgojno - obrazovnom radu i postignutim rezultatima učenika i mentora na državnim i međunarodnim natjecanjima, posebno sportskim te na nacionalnim ispitima.

b) **BLAGI SPAJIĆU, profesoru**, za iznimna postignuća u razvoju obrazovanja na području Varaždinske županije, posebno u osnivanju Veleučilišta u Varaždinu i uvođenju obrazovnih programa u visoke škole, na temeljima bolonjskih kriterija te uključivanju našeg obrazovanja u europski obrazovni sustav.

V. NAGRADA ZA DOPRINOS UGLEDU I PROMOCIJI VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U ZEMLJI I SVIJETU

Članak 5.

Nagrada za doprinos ugledu i promociji Varaždinske županije u zemlji i svijetu dodjeljuje se u obliku Plakete Varaždinske županije, izrađene od bronce, na kojoj je s jedne strane otisnut grb Varaždinske županije, a s druge strane lik Majke Božje s Djetetom.

Nagrada za doprinos ugledu i promociji Varaždinske županije u zemlji i svijetu dodjeljuje se:

a) **SLOBODNOJ ZONI VARAŽDIN d.o.o.**, kao tvrtki koja je stvorila uvjete, organizirala rad i sada upravlja najuspješnjom slobodnom zonom, najvećom proizvodnom, izvozno orientiranom greenfield investicijom u Hrvatskoj.

b) **mr.sc. SLOBODANU MIKACU**, diplomiranim pravniku, za doprinos ugledu i aktivnoj promociji Županije u zemlji i svijetu, posebno u području gospodarstva, čijom velikom zaslugom danas strani investitori ulažu u proizvodne kapacitete na našem području, posebno Slobodnu zonu Varaždin - najuspješniju gospodarsku zonu takve vrste u Hrvatskoj.

Članak 6.

Nagrade će se uručiti na svečanoj sjednici Županijske skupštine Varaždinske županije, povodom Dana županije 8. rujna 2006. godine.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana po objavi u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 0612-06/05-01/1
URBROJ: 2186/1-01/1-05-2
Varaždin, 10. srpnja 2006.

Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v.r.

30.

Na temelju odredbe članka 21. Zakona o poticanju malog gospodarstva (»Narodne novine«, broj 29/02) i članka 19. točke 10. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 10/06 - pročišćeni tekst) Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici 10. srpnja 2006. donosi

O D L U K U
o osnivanju trgovačkog društva POSLOVNE ZONE d.o.o. za djelatnosti u svezi s izgradnjom, organizacijom i upravljanjem poduzetničkim i slobodnim zonama

Članak 1.

U cilju koordinacije poslova vezanih uz osnivanje i funkciranje poslovnih zona u Varaždinskoj županiji, kao i u cilju pružanja stručnih i tehničkih usluga jedinicama lokalne samouprave u tom području, Varaždinska županija osniva trgovačko društvo POSLOVNE ZONE d.o.o. za djelatnosti u svezi s izgradnjom, organizacijom i upravljanjem poduzetničkim i slobodnim zonama (u dalnjem tekstu: Društvo).

Temeljni kapital Društva iznosi 20.000,00 kuna (slovima: dvadesetisuća) kuna.

Kao jedini osnivač Društva, Varaždinska županija ima poslovni udio u iznosu 100% temeljnog kapitala Društva.

Tekst Izjave o osnivanju Društva sastavni je dio ove Odluke.

Članak 2.

Za privremenog direktora Društva imenuje se **KREŠIMIR MEŠTRIĆ**, iz Trnovca, Varaždinska 27.

Privremeni direktor počinje s radom nakon stupanja na snagu ove Odluke, a obavit će sve pripremne radnje oko upisa Društva u sudski registar i početka rada, sukladno zakonu.

Članak 3.

Ovlašćuje se zamjenik župana Predrag Štromar da, u ime, i za račun Varaždinske županije, potpiše kod javnog bilježnika Izjavu o osnivanju Društva.

Članak 4.

Sredstva za izvršenje ove Odluke u iznosu od 20.000,00 kuna isplatit će se iz proračunske zalihe za 2006. godinu.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 302-01/06-01/9
URBROJ: 2186/1-01-06-1
Varaždin, 10. srpnja 2006.

Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.

31.

Na temelju odredbe članka 21. Zakona o poticanju malog gospodarstva (»Narodne novine« broj 29/02) i članka 19. točke 10. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 10/06 - pročišćeni tekst) Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici 10. srpnja 2006. godine, donosi

O D L U K U
o osnivanju trgovačkog društva CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM VARAŽDINSKE ŽUPANIJE d.o.o. za proizvodnju i usluge

Članak 1.

U cilju zbrinjavanja i gospodarenja otpadom Varaždinska županija i Grad osnivaju trgovačko društvo **CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM VARAŽDINSKE ŽUPANIJE d.o.o. za proizvodnju i usluge** (u dalnjem tekstu: Društvo).

Temeljni kapital trgovačkog društva iznosi 20.000,00 kuna (slovima: dvadesetisućukuna), s tim da Varaždinska županija uplatom temeljnog uloga od 14.000,00 kuna stjeće u Društvu udio koji je razmjeran iznosu od 70% (sedamdeset posto) temeljnog kapitala društva, a Grad Varaždin uplatom temeljnog uloga od 6.000,00 kuna (šestisućakuna) stjeće u Društvu poslovni udio koji je razmjeran iznosu od 30% (trideset posto) temeljnog kapitala Društva.

Tekst Društvenog ugovora o osnivanju društva sastavni je dio ove Odluke.

Članak 2.

Za privremenog direktora Društva imenuje se **ANTUN MIŠANOVIĆ, dipl.ing.** iz Varaždina, Braće Radić 24.

Privremeni direktor počinje s radom nakon stupanja na snagu ove Odluke, a obavit će sve pripremne radnje oko upisa Društva u sudski registar i početka rada, sukladno zakonu.

Članak 3.

Ovlašćuje se zamjenik župana Predrag Štromar da u ime i za račun Varaždinske županije kod javnog bilježnika potpiše Društveni ugovor o osnivanju Društva.

Članak 4.

Sredstva za izvršenje ove Odluke u iznosu od 14.000,00 kuna isplatit će se iz proračunske zalihe za 2006. godinu.

Članak 5.

Društvo je dužno podnosići Županijskoj skupštini izvješće o radu najmanje jednom godišnje.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 351-01/06-01/11

URBROJ: 2186/1-01-06-1

Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

32.

Na temelju članka 19. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije« broj 10/06 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine donosi

O D L U K U

o distribucijskoj telekomunikacijskoj kanalizaciji

Članak 1.

(1) Izgrađena distribucijska telekomunikacijska kanalizacija (DTK) položena u sklopu i izvan županijskih i lokalnih cesta na području Varaždinske županije predstavlja njenu imovinu.

(2) DTK obuhvaća mrežu podzemnih cijevi od pogodnog materijala, kabelske zdence i kabelske galerije, koje služe za razvod i zaštitu telekomunikacijskih vodova.

(3) Uporaba, korištenje i upravljanje infrastrukturom iz točke I. ove Odluke te financiranje građenja i održavanje DTK od interesa je za Varaždinsku županiju.

Članak 2.

(1) Osobe koje polažu telekomunikacijske vodove kroz DTK obvezne su Varaždinskoj županiji plaćati godišnju naknadu koja dospijeva na plaćanje 31. listopada svake godine za tu godinu.

(2) Visinu naknade određuje Županijska skupština posebnom odlukom koju donosi najkasnije do 30. rujna svake godine za tu godinu, pri čemu su osnovna mjerila za određivanje visine naknade zauzeće kapaciteta DTK i dužina položenih vodova.

Članak 3.

(1) Ova Odluka odgovarajuće se primjenjuje i na ranije položene vodove kroz DTK.

(2) Godišnja naknada za 2001., 2002., 2003., 2004., 2005. i 2006. godinu dospijeva na plaćanje 31. listopada 2006. godine, a određuje se u iznosima kako slijedi:

Zauzeće kapaciteta DTK	Godišnja naknada po dužnom metru
25%	3,90 kuna;
50%	7,80 kuna;
75%	11,70 kuna;
100%	15,60 kuna.

Članak 4.

(1) Osobe koje polažu kao i osobe koje su vodove već položile u DTK imaju mogućnost sa Varaždinskom županijom sklopiti odgovarajući ugovor o korištenju DTK.

(2) Obveza plaćanja naknade postoji i u slučaju ako ugovor iz prethodnog stavka nije sklopljen.

(3) Bez sklopljenog ugovora iz stavka (1) ove točke polaganje novih vodova nije dopušteno.

Članak 5.

(1) Varaždinska županija naplaćivati će i naknadu za korištenje površina na kojima su položeni telekomunikacijski vodovi na području Varaždinske županije koji nisu u DTK.

(2) Visinu naknade iz prethodnog stavka određuje Županijska skupština posebnom odlukom koju donosi najkasnije do 30. rujna svake godine za tu godinu.

(3) Naknada iz stavka (1) ove točke za 2001., 2002., 2003., 2004., 2005. i 2006. godinu iznosi 11,70 kuna godišnje po dužnom metru telekomunikacijskog voda, a dospijeva na plaćanje 31. listopada 2006. godine.

Članak 6.

Za provođenje ove Odluke nadležna je Županijska uprava za ceste Varaždinske županije, Gajeva 4, Varaždin.

Članak 7.

Varaždinska županija prihvata i preuzima od jedinica lokalne samouprave s područja Županije, prijenos obavljanja poslova vezanih uz komunalnu djelatnost uporabe, korištenja i upravljanja sa DTK, u odnosu na one jedinice lokalne samouprave koje donesu odgovarajuću odluku o prijenosu tih poslova na Varaždinsku županiju.

Članak 8.

(1) Ova Odluka ne isključuje stvarna prava Varaždinske županije nad DTK mrežom koja nije u sklopu županijskih i lokalnih cesta na području Varaždinske županije.

(2) Ova Odluka ne isključuje stvarna prava Varaždinske županije nad telekomunikacijskim vodovima položenim u DTK mrežu niti stvarna prava nad telekomunikacijskim vodovima na području Varaždinske županije koji nisu položeni u DTK mrežu.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 406-01706-01723
URBROJ: 218671-0171-06-1
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

33.

Temeljem članka 85. stavka 4. Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 107/95) i članka 19. točke 23. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 10/06 - pročišćeni tekst)), Županijska skupština Varaždinske županije na prijedlog »Hrvatskih voda«, na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

ODLUKU

**o stavljanju izvan snage Odluke o određivanju
vanske granice neuređenog inundacijskog
pojasa lijeve i desne obale potoka Bela na
potezu od rkm 0 + 000 do rkm 1 + 090**

Članak 1.

»Odluka o određivanju vanskog granice neuređenog inundacijskog pojasa lijeve i desne obale potoka Bela na potezu od rkm 0 + 000 do rkm 1 + 090« od 20. listopada 2005. godine, (Klasa: 325-02/05-01/2, URBROJ: 2186/1-01/05-2, »Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 27/05.) stavljena se izvan snage.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 325-01/06-01/5
URBROJ: 2186/1-01/1-06-4
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v.r.**

34.

Na temelju odredbe članka 19. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 19/01, 3/06 i 10/06 - pročišćeni tekst) Županijska

skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine donosi

P R A V I L N I K

o načinu korištenja poticaja za razvoj proizvodnje mlijeka i mesa u sklopu programa »MILKO-VZ« na području Varaždinske županije

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se mјere poticanja razvoja proizvodnje mlijeka i mesa, koje se financiraju sredstvima iz proračuna Varaždinske županije (u dalnjem tekstu: Županija), počevši od srpnja 2006. godine, određuju se korisnici prava na novčane poticaje i utvrđuje se način njihovog ostvarivanja.

Članak 2.

Cilj programa MILKO-VZ je zaustavljanje daljnog pada broja krava i povećanje proizvodnje mlijeka, održavanja krajobraza, ostvarivanje dodatnog izvora prihoda u seoskim gospodarstvima i zadržavanje ljudi u ruralnim područjima.

Članak 3.

U sklopu programa MILKO-VZ sufinancira se slijedeće: katalog idejnih rješenja farmi, ishođenje dokumentacija za realizaciju kredita u svrhu izgradnje (adaptacija, proširenje, gradnja nove staje), kupnja laktofrizi i proizvodnja školskog mlijeka unutar Varaždinske županije.

Članak 4.

Korisnici poticaja u svrhu ishođenja dokumentacije mogu biti: obiteljska poljoprivredna gospodarstva, upisana u Upisnik poljoprivrednih proizvođača, a koja namjeravaju:

- 1) izgraditi novu mlijecnu farmu (20 i više krava),
- 2) izgraditi novu farmu proizvodnog sustava kravatele,
- 3) adaptirati ili proširiti postojeću farmu,

Članak 5.

U svrhu izrade potpune dokumentacije, županija u potpunosti financira: poslovni plan, investicijsku studiju, idejni i glavni projekt, ishođenje lokacijske i građevinske dokumentacije, te vodni doprinos. Komunalnog doprinosa, u dogовору sa jedinicama lokalne samouprave, sudionici projekta su u potpunosti ili djelomično oslobođeni.

Članak 6.

Nakon ostvarivanja poticaja, korisnik ima obvezu izgraditi (dograditi, adaptirati) staju i nabaviti potrebiti broj životinja prema projektu. Ukoliko korisnik u tijeku ishođenja projektnе dokumentacije odustane od projekta ili ga ne završi, dužan je u cijelosti vratiti utrošen novac na žiro račun Županije.

Članak 7.

Odabir podnesenih zahtjeva u svrhu ishođenja dokumentacije, provoditi će Povjerenstvo za dodjelu poticaja, prilikom čega je korisnik dužan priložiti:

- 1) zahtjev za poticaj,
- 2) osobnu iskaznicu,
- 3) potvrdu upisa u Upisnik poljoprivrednih proizvođača.

Članak 8.

Korisnici poticaja u svrhu nabave laktotrizma mogu biti: udruženja malih proizvođača mlijeka, upisanih u registar udruga, a koja imaju za cilj:

- 1) razvijanje sustava prikupljanja mlijeka,
- 2) zadržavanje ljudi u ruralnim područjima,
- 3) promociju proizvedenog mlijeka kao domaćeg proizvoda.

Članak 9.

Nakon ostvarivanja poticaja udruga ima obvezu preuzeti na sebe brigu oko laktotrizma (održavanje, servisiranje i sl.) vodeći se prilikom toga marom dobrog gospodara, te ugovoriti otkup (dugoročno) mlijeka. Ukoliko udruga ne poštuje uvjete ugovora vezane uz laktotrizme, dužna je iste vratiti i nadoknaditi eventualnu štetu.

Članak 10.

Odabir podnesenih zahtjeva za nabavu laktotrizma, provoditi će Povjerenstvo za dodjelu poticaja, prilikom čega je korisnik dužan priložiti:

- 4) zahtjev za poticaj,
- 5) rješenje o osnivanju,
- 6) pismo namjere od strane mljekare o otkupu mlijeka.

Članak 11.

Za provedbeni dio projekta MILKO-VZ zaduženi su: Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo i lovno gospodarstvo, Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu-Varaždin i Hrvatski stočarski centar-Varaždin i Agencija za razvoj Varaždinske županije (AZRA).

Članak 12.

Ugovorom između županije i potencijalnog sudionika biti će regulirana sva prava i obveze koje proizlaze iz istog.

Članak 13.

Korisnici poticaja koji se neće pridržavati naprijed navedenih odredbi bit će isključeni iz sustava poticaja Varaždinske županije.

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana po objavi u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 320-01/06-01/11
URBROJ: 2186/1-03/06-7
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v.r.**

35.

Na temelju odredbe članka 19. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 19/01, 3/06 i 10/06 - pročišćeni tekst.) Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

Z A K L J U Č A K
**o prihvatanju Projekta »MILKO-VZ« i Pravilnika
o načinu korištenja poticaja za razvoj
proizvodnje mlijeka i mesa u sklopu
Projekta »MILKO-VZ« na području
Varaždinske županije**

I.

Županijska skupština Varaždinske županije **prihvata** Projekt »MILKO VZ« koji ima za cilj prilagodbu postojećih gospodarstava (adaptacija ili proširenje) ili osnivanje novih u svrhu povećanja broja mliječnih krava i proizvodnje mlijeka i mesa u Varaždinskoj županiji.

II.

Županijska skupština Varaždinske županije **prihvata** Pravilnik o načinu korištenja poticaja za razvoj proizvodnje mlijeka i mesa u sklopu Projekta »MILKO-VZ« na području Varaždinske županije.

III.

Za navedeni projekt osigurana su sredstva u Proračunu Varaždinske županije za 2006. godinu - Razdjel 05, Glava 2 - Pozicija RO 146 - Program proizvodnje mesa i mlijeka.

IV.

Županijska skupština Varaždinske županije stavlja izvan snage Program poticanja razvoja proizvodnje mlijeka i mesa u govedarstvu Klasa: 320-01/02-01/4, Urbroj: 2186/1-01-02-1 od 27. ožujka 2002. godine.

V.

Županijska skupština Varaždinske županije stavlja izvan snage Pravilnik o načinu korištenja poticaja za razvoj proizvodnje mlijeka i mesa u govedarstvu na području Varaždinske županije, Klasa: 320-01/02-01/5, Urbroj: 2186/1-02-1 od 27. ožujka 2002. godine.

VI.

Ovaj zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 320-01/06-01/11
URBROJ: 2186/1-01/06-8
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

36.

Na temelju odredbe članka 19. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 10/06 - pročišćeni tekst), Županijska skupštine Varaždinske županije, nakon razmatranja Izvješća o radu Javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada sjeverozapadne Hrvatske za 2005. godinu, na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

Z A K L J U Č A K
o prihvaćanju Izvješća o radu Javne ustanove za
odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog
otpada sjeverozapadne Hrvatske

I.

Županijska skupština Varaždinske županije prihvata Izvješće o radu Javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada sjeverozapadne Hrvatske (u dalnjem tekstu: Javna ustanova) za 2005. godinu, u smislu informiranja Županije, kao jednog od osnivača Javne ustanove, o njenom radu u prethodnoj godini.

Međutim, Županijska skupština izražava nezadovoljstvo s postignutim rezultatima Javne ustanove u provedbi projekta oblikovanja i realizacije zajedničkog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, zbog čega je i osnovana, uvažavajući otežavajuće okolnosti koje su eventualno usporavale brzinu i efikasnost u realizaciji projekta.

Pored načelne ocjene o izostanku očekivanih rezultata u radu Javne ustanove, Županijska skupština ističe i konkretnе nedostatke u radu i to:

- nedefiniranost konačne cijene za tonu zbrinjanja otpada,
- inzistiranje na prvoj lokaciji za zbrinjavanje otpada Gunjak, koja još uvijek nema sve zakonske uvjete za korištenje, te neiskorištenost odlagališta Piškornica koje ima građevinsku dozvolu za sanaciju, s mogućnošću daljnog odlaganja,
- neprihvatljivost trošenja trećine ukupnih sredstava osnivača na tzv. hladni pogon.

II.

Županijska skupština financirat će Javnu ustanovu, sukladno preuzetim obvezama, do 1. srpnja 2007. godine, do kada očekuje bitne pomake u realizaciji projekta. U tom periodu Javna ustanova će se smatrati jednim od partnera u rješavanju problema zbrinjavanja otpada, obzirom da Županija pronalazi i druge načine efikasnijeg rješavanja ovog problema, sukladno njegovoj složenosti te ekonomskoj isplativosti koju omogućavaju nove cijene u tehnologijama pretvaranja otpada u energiju.

III.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 402-01/05-01/1
URBROJ: 2186/1-05-06-30
Varaždin, 10. srpnja 2006.

Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.

37.

Na temelju članka 27. stavka 2. Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (»Narodne novine«, broj 73/97) i članka 19. točka 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 19/01), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju Županijskog povjerenstva za
procjenu šteta od elementarnih nepogoda

I.

U cilju utvrđivanja i procjenu šteta od elementarnih nepogoda imenuje se Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda za područje Varaždinske županije.

Svaka procjena štete obuhvaća vrste i opseg štete u vrijednosnim i naturalnim pokazateljima, prema području, imovini, djelatnostima, vremenu i uzorcima njezina nastanka, te korisnicima i vlasnicima imovine.

Mjere za uklanjanje posljedica štete i njezino ublažavanje, utvrđivanje gubitaka prirodnih bogatstava te materijalne i druge pomoći temelje se na procjeni Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda.

II.

U Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda (u dalnjem tekstu; Županijsko povjerenstvo) imenuju se:

- **za predsjednika**
 1. **Zlatko Pukšić, dipl. ing.** - savjetnik za poljoprivredu u Upravnom odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i lovno gospodarstvo Varaždinske županije
- **za članove**
 2. **Antun Grđan** - predstavnik Osiguravajućeg zavoda »Croatia« Varaždin
 3. **Biserka Lukić, dipl. ing.** - poljoprivredni inspektor Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva za područje Varaždinske županije
 4. **Mara Bogović, dipl. ing.** - HZZPSS - Podružnica Varaždin
 5. **Krešimir Borovec, dipl. ing.** - Županijska uprava za ceste
 6. **Zdravko Cafuk** - predstavnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

Članovi Županijskog povjerenstva imenuju se na vrijeme od četiri (4) godine.

III.

Županijsko povjerenstvo će prema pravilima struke i u skladu s važećim propisima (Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda i metodologijom za procjenu šteta od elementarnih nepogoda) izvršiti procjenu šteta od elementarnih nepogoda, koordinirati radom gradskih i općinskih povjerenstava za procjenu šteta, te utvrditi mogućnost i način ublažavanja štetnih posljedica.

IV.

Procjenu šteta obavezno je dostaviti Državnom povjerenstvu za procjenu šteta od elementarnih nepogoda i resornim ministarstvima u cilju dobivanja djelomične naknade štete.

V.

Županijsko povjerenstvo će izvješće o izvršenoj procjeni šteta podnijeti Županijskom poglavarstvu i Županijskoj skupštini.

VI.

Stručne i administrativne poslove za Županijsko povjerenstvo obavljati će Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo i lovno gospodarstvo Varaždinske županije.

VII.

Ovo Rješenje objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

VIII.

Stupanjem na snagu ovog Rješenja stavlja se van snage Rješenje o imenovanju Povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Klasa: 920-11/01-01/4, Urbroj: 2186/1-01-02-16 od 24. siječnja 2002. godine.

KLASA: 920-11/06-01/2
URBROJ: 2186/1-01-06-15
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

38.

Na temelju odredbe članka 35. točke 4. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje i 129/05), članka 19. točke 8. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 3/06- pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 10. srpnja 2006. godine, donosi

R J E Š E N J E

**o razrješenju i izboru jednog člana Komisije za statutarno - pravna pitanja Županijske skupštine
Varaždinske županije**

I.

Županijska skupština Varaždinske županije u Komisiji za statutarno - pravna pitanja Županijske skupštine:

- razrješuje **ROBERTA PODOLNJAKA** iz Varaždina, V. Kolandera 1, zbog podnjete ostavke na dužnost vijećnika i
- bira **VLADIMIRA KOKOTA** iz Donjeg Kućana, Varaždinska 79.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 021-01/06-01/9
URBROJ: 2186/1-01/1-06-1
Varaždin, 10. srpnja 2006.

**Predsjednik Skupštine
Vladimir Stolnik, v. r.**

»**Službeni vjesnik Varaždinske županije**«, službeno glasilo Županije, gradova i općina. Glavni i odgovorni urednik: tajnik Skupštine Županije - Darinka Hajduk - Vučić, 42000 Varaždin, Kratka ulica 1. Telefon (042) 390-509 ili 390-562. Tehnički uređuje, priprema i tiska: »GLASILA« d.o.o., 44250 Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138 i tel/fax: (044) 815-498, www.glasila.hr. Pretplata za 2006. godinu iznosi 150,00 kn + PDV. Cijena pojedinačnog broja iznosi 7,40 kn + PDV. Svi brojevi »Službenog vjesnika Varaždinske županije« objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.